

Ezekiýel pygamberiň kitaby

Giriş

Ýahudy halky Babyl sürgünliginde bolan döwründe, b. e. öň 593-nji ýylda Reb Ezekýel (Kifl) pygamberi çagyryar. Ezekýel pygamber muny şeýle beýan edýär:

«Kebär kanalyňň ýakasynda sürgün edilenleriň arasyndakam, gökler açyldy we men Hudaýdan gelen görnüşleri gördüm. Bu sürgünde bolýan wagtymyzyň otuzynjy ýylynyň dördünji aýynyň başine boldy. Bu Ýoýakyn patyşanyň sürgün edilmeginiň başinji ýylydy. Dördünji aýyň başine babyllylaryň ýurdundaky Kebär kanalyňň ýakasynda Buzynyň ogly Ezekýel ruhana Rebbiň sözi aýan boldy. Ol ýerde Rebbiň eli onuň üstündedi»

1:1-3.

Ezekýel hem pygamber, hem ruhanydy. Ol ruhanylaryň neslinden bolup, Hudaýa hyzmat etmäge saýlanylan maşgalada doglupdy. Onuň

pygamberlikleri ruhanynyň ýüregini şatlandyryardy. Olardan ybadathananyň dikeldilmeği baradaky (40 – 43-nji bablar), ruhanylygyň galkynmagy (44-nji bab) we Hudaýyň şalygy (45 – 48-nji bablar) baradaky pygamberlikleri aýratyn belläp geçmek bolar. Ezekýeliň käbir pygamberlikleri apokaliptik žanrynda ýazylandyr. Şeýle žanrda ýazylan pygamberlikler adaty bolmadyk şekillerden we görnüşlerden ybarat bolýar. Danyýel pygamber bilen Zakarýa pygamberleriň gören görnüşleriniň beýany hem şu žanra degişlidir.

Ezekýel pygamberiň kitabynda Hudaý köplenç Hökmürowan Reb diýip atlandyrylýar. Bu at ilkinji gezek 2:4-de duş gelýär. Ýewreý dilinde bu Adonay Ýahwe diýmegi aňladýar. Adonay sözi adatça Taňry, Ýahwe – Reb diýip terjime edildi. Emma bu sözleriň utgaşyp gelen ýagdaýlarynda Hökmürowan Reb diýip terjime edildi.

Mazmuny

Reb Ezekýel pygamberi çagyryar	1:1–3:27
Iýerusalimiň ykbaly baradaky pygamberlik	4:1–24:27
Reb milletleri höküm edýär.....	25:1–32:32
Reb Öz halkyna wada berýär.....	33:1–37:28
Hökümdar Goga garşy pygamberlik aýdylýar	38:1–39:29
Gelejekki ybadathana we ýurt baradaky görnüşler	40:1–48:35

1-nji bap

Reb Ezeikiýel pygambere aýan bolýar

¹Kebar kanalyňyň ýakasynda sürgün edilenleriň arasyndakam, gökler açyldy we men Hudaýdan gelen görnüşleri gördüm. Bu sürgünde bolýan wagtymyzyň otuzynjy ýylyň dördünji aýynyň başy ne boldy. ²Bu Ýoýakyn patyşanyň sürgün edilmeginiň başynjy ýylydy. Dördünji aýyň başy ³babyllylaryň ýurundaky Kebar kanalyňyň ýakasynda Buzynyň ogly Ezeikiýel ruhana ^a Rebbiň sözi aýan boldy. Ol ýerde Rebbiň eli onuň üstündedi.

⁴Men demirgazykdan tupanly şemalyň gelyänini gördüm. Şöhleli, üzüksiz ot saçýan äpet bulut gelyärdi, oduň ortasynda ýakuda meňzeş bir zat ýalpyldaýardy. ⁵Buludyň ortasynda keşpleri ynsana meňzeş dört sany jandaryň duranyňy gördüm. ⁶Olaryň hersiniň dört ýüzi we dört ganaty bardy. ⁷Aýaklary gönüdi, dabanlary göläni toýnagyna meňzeyärdi we ýaldyrawuk бүрүнч kimin şöhle saçýardy. ⁸Ganatlarynyň astyndan, dört gapdalyndan ynsan elleri çykyp durdy. Dördüsiniň-de ýüzleri we ganatlary şeýledi: ⁹olaryň ganatlary biri-birine degip durdy. Jandarlar ýöränlerinde hiç ýana öwrülmän, her haýsy öz tarapyňa göni gidýärdi. ¹⁰Olaryň dördüsiniň-de ýüz keşpleri şeýledi: öňde dördüsiniň-de ynsan ýüzi, sag tarapynda arslan ýüzi, çep tarapynda öküz ýüzi we yzda бүгүт ýüzi bardy. ¹¹Olaryň ýüzleri şeýledi. Ganatlary bolsa ýokaryk gerilgidi; her jandaryň ganatlarynyň ikisi biri-birine galtaşyp durdy, beýleki iki ganaty bolsa, olaryň bedenlerini örtýärdi. ¹²Olaryň her

biri gös-göni hereket edýärdi. Olar hiç ýana sowulman, Ruhanyň isleýän ugruna gidýärdiler. ¹³Bu jandarlaryň görnüşini ýanyp duran oduň közlerini ýa-da şamçyraglary ýada salýardy; ot jandarlaryň ortasynda dyngysyz hereket edýärdi. Ot şöhle saçýardy we ondan ýyldyrym çykýardy. ¹⁴Jandarlar ýyldyrym çaltlygynda gelip-gidip durdular.

¹⁵Men jandarlara seredenimde, ine, dört yüzli jandarlaryň ýanynda olaryň hersi üçin ýerde bir tigr gördüm. ¹⁶Tigirleriň görnüşini we gurluşy şeýledi: olar sary ýakut kimin ýalpyldaýardy we dördüsi-de biri-birine meňzeşdi; olaryň görnüşleri we gurluşlary tigr içindäki tigr ýalydy. ¹⁷Çar tarapa ýöräp bilýärdiler; tigirler hiç ýana öwrülmeýärdiler. ¹⁸Tigirleriň gurşawlary belent hem gorkunçdy; dördüsiniň-de gurşawlary tutuşlaýyn gözlerden doludy.

¹⁹Jandarlar ýöränlerinde, tigirler-de olaryň ýany bilen ýöreyärdiler; jandarlar ýerden galanlarynda, tigirler-de bile ýerden galýardylar. ²⁰Ruh nira gitmek islese, olar-da şol ýana gidýärdiler. Jandarlaryň ruhy tigirlerdedigi üçin, tigirler-de olar bilen bile ýerden galýardylar. ²¹Jandarlar ýöreseler, tigirler-de ýöreyärdiler; jandarlar dursalar, tigirler-de durýardylar. Jandarlaryň ruhy tigirlerdedigi üçin, olar ýerden galanlarynda, tigirler-de bile galýardylar.

²²Gümmeze çalymdaş, buz ýaly ýaldyraýan gorkunç bir zat jandarlaryň kelleleriniň üstüne ýaýylypdy. ²³Gümmeziň aşagynda olaryň ganatlary biri-birine tarap gerilgi ýagdaýda gönelp durdy. Olaryň hersiniň bedenini örtýän başga-da iki ganaty bardy. ²⁴Olar ýöränlerinde, ganatlaryndan çykýan

^a 1:3 *Buzynyň ogly Ezeikiýel ruhana* – ýa-da *Buzy ruhanyňyň ogly Ezeikiýele*.

sesi eşitdim: joşup akýan suwlaryň şaggyldysy, Gudratygyýçliniň sesi we uly goşunyň gürpüldisi ýalydy. Olar duranlarynda, ganatlaryny aşak goýberýärdiler.

²⁵Ganatlaryny aşak goýberenlerinde, kelleleriniň üstündäki gümmezden bir ses gelýärdi. ²⁶Gümmeziň depesinde ýakut görnüşli tagtyň keşbi bardy; tagtyň keşbiniň üstünde ynsan görnüşinde bir keşp bardy. ²⁷Men keşbiň bilinden ýokardaky görnüşini gördüm, ol içi tutuşlaýyn ot görnüşli ýaldyraýan ýakut kimindi, keşbiň bilinden aşakdaky görnüşini-de gördüm, ol ot deýin parlap, töwerek-daşa şöhle saçyp durdy. ²⁸Daş-töwerekdäki şöhläniň görnüşü ýagşyly gün bulutda peýda bolan älemgoşar kimindi. Bu Rebbiň şöhratynyň görnüşiniň keşbidi.

Men muny gören badyma ýüzin ýyklydym we kimdir biriniň gepleýän sesini eşitdim.

2-nji bap

Reb Ezeikiýel pygamberi çaýyryýar

¹Gepleýän ses maňa: «Eý, ynsan ogly, ayak üstüne gal, seniň bilen geleşjek» diýdi. ²Ol geplände, Ruh içime girip, meni ayak üstüne galdyrdy. Men Onuň özüme ýüzlenip gepleýänini eşitdim. ³Ol maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly, Men seni garşyňa baş göteren pitneçi millet bolan ysraýyl halkynyň arasyna iberýärin. Şu güne çenli olar we olaryň ata-babalary Maňa garşy bolup geldiler. ⁴Bu halk dikdüşdi we tekepbirdir. Men seni olaryň ýanyna iberýärin. Sen olara: „Hökmürowan Reb şeýle diýýär“ diý. ⁵Bu pitneçi halk seni islese diňlesin, islemese diňlemesin, ýöne olar öz aralarynda bir pygamberiň bardygyny bilsinler. ⁶Eý, ynsan ogly, sen olardan we olaryň sözlerinden gorkma. Daşyň

çalydyr tikenekler gurşasa-da, içýanlar arasynda ýaşasaň-da gorkma. Olaryň sözlerinden gorkma, ýüzlerinden heder etme, olar pitneçi halkdyr. ⁷Olar seni isle diňlesinler, isle diňlemesinler, olara sözlerimi aýt, çünki olar pitneçi halkdyr. ⁸Ýöne sen, eý, ynsan ogly, özüňe aýdýanlarymy diňle. Bu pitneçi halk ýaly dikdüşdi bolma, agzyňy aç-da, saňa berjek zadymy iý». ⁹Onsoň men özüme tarap uzalýan bir el gördüm; ol elde bir düýrlenen kagyz bardy. ¹⁰Ony meniň önümde açyp goýdy, onuň iki tarapy hem ýazylygdy, onda agylar, inňildiler we nalyş sözleri ýazylygdy.

3-nji bap

¹Ol maňa: «Eý, ynsan ogly! Özüňe berleni iý, şu kagyzy iýeniňden soň bolsa git-de, ysraýyl halky bilen geleş» diýdi. ²Onsoň men agzymy açdym we Ol bu kagyzy maňa iýmäge berdi. ³Ol maňa: «Eý, ynsan ogly! Garnyňy doýur, bu kagyzdan içini doldur; muny saňa berýärin» diýdi. Onsoň men ony iýdim, ol agzymda bal ýaly süýjüdi. ⁴Ol maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly! Bar, git-de, ysraýyl halkyna Meniň sözlerimi aýt. ⁵Men seni düşnüksiz gepleýän we dili kyn millete däl-de, ysraýyl halkynyň arasyna iberýärin. ⁶Hawa, seni düşnüksiz gepleýän, dili kyn we sözlerine düşünp bolmaýan beýleki köp milletleriň arasyna iberemok. Olara iberesdim, olar seni hökman diňlärdiler. ⁷Emma ysraýyl halky seni diňlemek islemez, olar hatda Meni-de diňlemek islemeyärler; çünki bütün ysraýyl halky keçjal we doňýürekdir. ⁸Seret, Men seni edil olar ýaly keçjal we doňýürek etdim. ⁹Seniň maňlaýyňy almaz ýaly çakmakdaşyndan hem gatý etdim. Olar pitneçi halkdyr, olardan gorkma, ýüzlerinden

heder etme». ¹⁰Ol maňa ýene-de şulary diýdi: «Eý, ynsan ogly! Meniň saňa aýdýan ähli sözlerime gowuja gulak goý we ýüregiňe ornaşdyr. ¹¹Onsoň sürgün edilen ildeşleriň ýanyna git-de, olara aýt. Isle diňlesinler, isle diňlemesinler, olara: „Hökmürowan Reb şeýle diýýär“ diý».

¹²Ruh meni ýokary galdyrdy, men ýeňsamden: «Rebbiň şöhratyna Öz mekanynda alkyş bolsun!» diýen uly gopgunly sesi eşitdim. ¹³Bu jandarlaryň biri-birlerine degýän ganatlarynyň we olaryň gapdallaryndaky tigrileriň uly gopgunly sesidi. ¹⁴Ruh meni ýokary göterip, bu ýerden alyp gitdi. Rebbiň eli meniň üstümde berk durdy we janym gahardan dolup, men gaýgy-hasratda gitdim. ¹⁵Onsoň men Kebar kanalynyň ýakasyndaky Telabypda ýaşaýan sürgündäkileriň ýanyna bardym. Men olaryň ýaşaýan ýerinde, olaryň arasynda ýedi günläp aňk-taňk bolup oturdym.

Reb Ezeikiýel pygamberi gözegçi edip belleýär

¹⁶Ýedi gün geçenden soň, maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁷«Eý, ynsan ogly! Men seni ysraýyl halkyna gözegçi belledim. Meniň her bir aýdýan sözümi diňle-de, Menden olara duýduryş ber. ¹⁸Men erbet adama: „Sen hökman ölersiň“ diýsem, sen hem oňa duýduryş bermeseň ýa-da onuň ömrüni halas etmek üçin erbet ýollaryndan el çekmek barada onuň bilen gepleşmeseň, ol erbet adam öz günäsi zerarly öler, emma onuň gany üçin Men seniň bilen haklaşaryn. ¹⁹Emma sen erbede duýduryş berseň, ol-da erbetlikden el çekmese, ýaramaz gylyklaryny üýtgetmese, ol öz günäsi zerarly öler, emma sen öz janyňy halas edersiň. ²⁰Eger dogruçyl adam dogruçlylygyndan dönüp, erbetlige ýüz ursa,

Men ony agyr güne salaryn, ol hem öler. Sen ol adama duýduryş bermeseň, ol öz günäsi zerarly öler we onuň eden dogry işleri ýatlanmaz. Men onuň ganyny bol-sa senden talap ederin. ²¹Ýöne dogruçyl adam günä etmez ýaly, oňa duýduryş berseň, ol-da günä etmese, elbetde, ol diri galar, sebäbi oňa duýduryş berildi; sen hem öz janyňy halas edersiň».

²²Ol ýerde Rebbiň eli meniň üstümde-di. Ol maňa: «Tur, düzlüge git, ol ýerde Men seniň bilen gepleşjek» diýdi. ²³Şeýlelikde, men turup, düzlüge gitdim. Ol ýerde Rebbiň şöhraty Kebar kanalynyň ýakasynda gören şöhratym ýalydy, men ýüzin ýykyldym. ²⁴Ruh içime girip, meni aýak üstüne galdyrdy. Ol meniň bilen gepleşip, şeýle diýdi: «Git-de, öýüňde gapyny içinden gulpla. ²⁵Ýöne sen, eý, ynsan ogly, boýnuňa tanap atylyp baglanarsyň. Şeýdip, sen halkyň arasynda gidip bilmersiň. ²⁶Olaryň pitneçi halkdygy üçin Men diliňi damagyna ýapysdyraryn, sen lal bolarsyň we olara öwüt berip bilmersiň. ²⁷Emma Men seniň bilen gepleşip, diliňi açaryn we sen olara: „Hökmürowan Reb şeýle diýýär!“ diýersiň. Goý, diňlän diňlesin, diňlemedik ýüz öwürsin, çünki olar bir pitneçi halkdyr».

4-nji bab

Iýerusalimiň gabawy hakyndaky pygamberlik

¹«Sen, eý, ynsan ogly! Özüňe bir kerpiç alyp, öňünde goý-da, onuň ýüzüne Iýerusalim şäheriniň suratyny çek. ²Onuň daşyny gaba, garşysyna berkitmeler sal, diwaryna çykmak üçin ýapgyt gur; düşelgeler dik, töwerek-daşynda diwar ýykýan pürsler ýerleşdir. ³Onsoň bir demir jam al-da, demir diwar bolar

ýaly, ony özüň bilen şäheriň arasynda ýerleşdir; ýüzüňi oňa tarap öwür. Şäher gabawda bolar, ony özüň gabarsyň. Bu ysraýyl halky üçin bir alamat bolar. ⁴Onsoň çep gapdalyňa gysaryp ýat-da, ysraýyl halkynyň ýazygyny öz üstünde ýerleşdir; çep gapdalyňa gysaran günleriňiň sanyna görä olaryň ýazyklaryny çekersiň. ⁵Men olaryň ýazyklarynyň her ýylyny bir gün hasabyna öwürüp, seniň üstüne ýükledim. Bu üç ýüz togsan gündür. Şeýlekide, ysraýyl halkynyň ýazygyny sen çekersiň. ⁶Bulary gutaryňdan soň, ikinji gezek gysar, ýöne bu gezek sag gapdalyňa gysar. Şeýdip, ýahuda halkynyň ýazygyny çekersiň. Men muny her ýyly bir gün hasabyna öwürüp, jemi kyrk günü seniň üstüne ýükledim. ⁷Ýüzüňi Iýerusalimiň gabawyna tarap öwür-de, gollaryňy çermäp, onuň garşysyna pygamberlik et. ⁸Ine, Men seni tanap bilen baglaryň, sen gabaw günleriňi tamamlayançaň, bir gapdalyňdan beýleki gapdalyňa öwürülip bilmersiň. ⁹Bugdaý, arpa, noýba, merjimek, dary we çowdary alyp, bir gaba guý-da, olardan özüňe çörek bişir; gapdalyňa gysarjak günleriň sanyna görä üç ýüz togsan günläp ondan iý. ¹⁰Her günki iýjek iýmitiňiň agramy ýarym gadak ^a bolar; sen muny bellenen wagtda iýersiň. ¹¹Suwy hem ölçeg bilen içersiň. Ol ýarty küýze ^b bolar; ony bellenen wagtda içersiň. ¹²Arpa kökeler iýersiň; kökeleri halkyň gözünüň alnynda adam nejasatyny ýakyp, şonuň üstünde bişirersiň. ¹³Reb: «Meniň aralaryna kowjak milletleriňiň içinde ysraýyl halky çöreklerini şeýdip, haram edip iýerler» diýdi. ¹⁴Onsoň men:

«Wah, Hökmürowan Rebbim! Men hiç haçan özümi haram eden däldirin, men ýaşlygymdan tä şu wagta çenli hiç wagt maslyk ýa parçаланan haýwan iýmedim, agzyna haram et degirmedim» diýdim. ¹⁵Ol maňa: «Bolýar, sen adam nejasatynyň deregine sygyr tezegini ulanyber, çöregiňi şonuň üstünde bişirersiň» diýdi. ¹⁶Soňra Ol sözüni dowam edip, maňa: «Eý, ynsan ogly! Men Iýerusalimde olary bir döwüm çörege zar ederin. Olar çöreklerini gorky içinde bellenen agramda iýerler we suwlaryny howp astynda ölçeg bilen içerler. ¹⁷Onsoň olar çörek bilen suwa zar bolup, biri-birlerine gorky bilen seredişerler we öz etmişleriniň astynda heläk bolarlar» diýdi.

5-nji bap

Hudaýyň halky pytradylýar

¹«Eý, ynsan ogly, özüňe bir kesgir gylyç al, ony dellek päkisi hökmünde ulanyp, saç-sakgalyňy syr. Soň ölçär ýaly bir terezi al-da, saç-sakgalyňy böleklerе böl. ²Şäheriň gabaw günleri tamamlananda, onuň üçden birini şäheriň ortasynda ýak. Beýleki üçden birini al-da, tutuş şäheriň töweregine gylyç bilen pytrat. Galan üçünji bölegini bolsa ýele sowur, Men-de gylyjymy ýalaňaçlap, olaryň yzyndan kowalaryň. ³Sen saç-sakgaldan birazajyk alyp, donuňyň etegine daň. ⁴Olardan ýene-de alyp, oda taşla-da ýak, ondan bütün ysraýyl halkyna garşy ot çykar».

⁵Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Bu Iýerusalimdir; Men ony milletleriň merkezinde goýdum, ýurtlary onuň töwereginde ýerleşdirdim. ⁶Emma Iýerusalim töweregindäki ähli milletlerden we

^a 4:10 *Ýarym gadak* – ýewreýçe *ýigrimi şekel*. Bu takm. 220 gr deňdir.

^b 4:11 *Ýarty küýze* – ýewreýçe *hiniň altydan bir bölegi*. Bu takm. 0,75 litre deňdir.

ýurtlardan has beter erbetlik edip, Meniň hökümlerime we parzlaryma garşy baş galdyrdy, Meniň hökümlerimi ret etdi we parzlarymy tutmady». ⁷Şonuň üçin hem Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Siz töweregiňizdäki milletlere garanda has beter pitneçi bolduňyz, parzlarymy berjaý etmediňiz, hökümlerimi ýerine ýetirmediňiz, hatda siz tutuş daş-töweregiňizdäki milletleriň hökümlerine görä-de hereket etmediňiz». ⁸Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ine, Men, hut Meniň Özüm size garşy çykaryn, milletleriň gözleriniň alnynda size hökümler çykararyn. ⁹Ähli nejis işleriňiz üçin Men size ön etmedik, indem etmejek zatlarymy ederin. ¹⁰Munuň üçin siziň arasyňyzda ata-eneler çagalaryny, çagalar bolsa ata-enelerini iýerler. Men siziň garşyňyza hökümler çykararyn we sizden diri galanlaryň ählisini ýeliň çar tarapyna dargadaryn». ¹¹Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Barlygymdan ant içýäriň, ähli ýigrenji zatlaryňyz we nejis işleriňiz bilen mukaddes öýümi murdar edendigiňiz üçin, Men-de sizi gylyç bilen gyryp taşlaryn; gözüm gaýgyrmaz we haýpym gelmez. ¹²Siziň üçden bir bölegiňiz mergiden, ýene üçden bir bölegiňiz daş-töweregiňizdäki gylyçdan öler; beýleki üçden bir bölegiňizi bolsa ýeliň çar tarapyna sowrup, gylyjymy ýalaňaçlap, yzyňyzdan kowalaryn.

¹³Gazabymy olaryň üstüne döküp, gaharym ýatysandan soň, Men köşşerin. Olara gahar-gazabymy dökenimde, olar Men-Rebbiň gabanjaňlyk bilen gep-ländigimi bilerler. ¹⁴Töweregiňizdäki milletleriň arasynda we ähli ötegçileriň gözleriniň alnynda, sizi weýrançylyga we masgaraçylyga sezewar ederin. ¹⁵Gahar-gazap we agyr jezalar bilen

size hökümler çykaranymda, siz töweregiňizdäki milletlere masgara, sögünç, duýduryş hem gorky bolarsyňyz. Muny Men-Reb aýtdym. ¹⁶Açlygyň ölüm oklaryny ýollanymda, olar sizi weýran etsinler diýip ýollaryn. Üstüňizdäki açlygy has-da artdyraryn, bir döwüm çörege zar ederin. ¹⁷Üstüňize açlyk we ýyrtýjy haýwanlary ýollaryn; olar sizi perzentsiz goýarlar; mergi we uruş sizi ýok edip taşlar, başyňyzdan gylyç salaryn. Muny Men-Reb aýtdym».

6-njy bap

Ysraýylyň butparazlygy paş edilýär

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Ýüzüňi Ysraýyl daglaryna tarap öwür-de, olara pygamberlik et. ³Eý, Ysraýyl daglary, Hökmürowan Rebbiň sözünü diňläň! Hökmürowan Reb daglara we depelere, jüljelere we derelere şeýle diýýändir diý: „Ine, hut Men, Meniň Özüm üstüňize gylyç getirerin, seždegähleriňizi ýok ederin. ⁴Gurbanlyk sypalaryňyz weýran bolar, ýakymly ysly tütetgi ýakýan sypalaryňyz kül-peýekun ediler; gylyçdan geçirilenleriňizi butlaryňyzyň önüne taşlaryn. ⁵Men ysraýyl halkynyň jesetlerini öz butlarynyň önünde goýaryn, süňkleriňizi bolsa gurbanlyk sypalaryňyzyň töweregine pytradaryn. ⁶Nirede ýaşasaňyz hem galalaryňyz weýran bolar, seždegähleriňiz haraba döner. Şonuň üçin gurbanlyk sypalaryňyz döwölüp ýykylysyn, butlaryňyz parçalanyp, ýer bilen ýegsan bolsun, ýakymly ysly tütetgi ýakýan sypalaryňyz ýok edilsin we el işleriňizden hiç zat galmasyn. ⁷Adamlaryňyz ähli ýerde öldüriler, şonda siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz.

⁸Emma Men birnäçäňizi aman galdyraryn. Käbiriňiz milletleriň arasynda

gylyçdan gaçyp gutularsýňyz we başga ýurtlara dargadylarsýňyz. ⁹Gaçyp gutulanlaryňyz ýesirlige äkidilen ýerlerindäki milletleriň arasynda Meni ýatlarlar. Men olaryň Özümden ýüz öwren zynahor ýüreklerinden, butlarynyň yzyna eýeren zynahor gözlerinden ýaňa aýy hasrat çekdim. Olar ähli nejis işlerinde eden pisliklerinden ýaňa öz-özlerini ýigreneler.

¹⁰Onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler, Men olara bu ýamanlygy etjekdigimi ýöne ýere aýtmadym“». ¹¹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Eliňizi maňlaýyňyz, aýaklaryňyzy ýere uruň we şeýle diýiň: „Ysraýyl halkynyň eden ähli pis, nejis işleri üçin waý-u-dat! Olar gylyçdan, açlykdan we mergiden heläk bolarlar.

¹²Uzakdakylar mergiden ölerler; ýakyndakylar gylyçdan heläk bolarlar we galyp-gaçyp aman galanlar bolsa açlykdan ölerler. Men olara bolan gazabymy şeýle tamamlaryn. ¹³Her bir beýik baýryň depesindäki, ähli daglaryň başyndaky, her bir gür ýaprakly agajyň astyndaky we belent dub agajynyň astyndaky gurbanlyk sypalarynyň we butlarynyň arasynda, tütetgi hödür edilýän ähli ýerlerinde olaryň gylyçdan geçirilenleri serlip ýatanda, siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ¹⁴Men olara garşy elimi uzadyp, olaryň çöllükden tä Dibla çenli bolan ilatly ýerlerini harabaçylyga we weýrançylyga öwrerin. Onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler“».

7-nji bab

Ysraýyl halkynyň soňky günleri

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy:

²«Eý, ynsan ogly! Hökmürowan Reb Ysraýyl ýurduna şeýle diýýär:

„Soňy geldi!

Ýurduň dört künjeginiň soňy geldi!

³ Ine, siziň soňuňyz geldi!

Men siziň üstüňizden gazabymy indererin.

Öz tutan ýollaryňyza laýyklykda üstüňizden höküm çykararyn, ähli nejis işleriňizi öz başyňyza getirerin.

⁴ Araňyzda nejis işler edýändigiňiz üçin,

Men sizi öz ýollaryňyza görä jezalandyrarın.

Gözüm gaýgyrmaz, haýpym gelmez.

Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz“».

⁵Hökmürowan Reb şeýle diýýär:

«Betbagtlyk! Ine, öň görölüp-eşidilmedik betbagtlyk gelýär!

⁶ Soňuňyz geldi; hawa, soňuňyz geldi!

Ol siziň garşyňyza oýandy; ine, gelýär!

⁷ Nobat size ýetdi, eý, ýurduň ilaty!

Wagt geldi, ol gün ýakynlaşdy.

Daglarda şowhunly baýramçylyk deregine howsala günü geldi.

⁸ Indi Men gazabymy basym

üstüňize dökerin,

size bolan gaharymy tamamlaryn.

Öz tutan ýollaryňyza laýyklykda höküm çykararyn,

ähli nejis işleriňizi öz başyňyza getirerin.

⁹ Araňyzda nejis işler edýändigiňiz üçin,

öz tutan ýollaryňyza görä

jezalandyrarın.

Gözüm gaýgyrmaz, haýpym gelmez.

Şonda özüňizi jezalandyranyň Men-Rebdigimi bilersiňiz.

¹⁰ Ine, ol gün! Ine, ol gün ýetip gelýär!

Nobatyňyz ýetdi, taýak
gunçalady,
tekepbirlik gülledi.

¹¹ Zulum güýjap, heläkçilik
taýagyna öwrüldi.

Olardan hiç zat galmaz,
olaryň bolçulygyndan,
baýlygyndan zat galmaz,
aralarynda şan-şöhratlylyk
bolmaz.

¹² Wagt geldi, ol gün golaýlaşdy;
müşderi şatlanmasyn, satyjy
ýas tutmasyn,
çünki gazap ähli jemagatyň
üstünden inýär.

¹³ Bu aýanlyk onuň ähli jemagatyna de-
gişlidigi üçin satyjy dirikä, satan ýerini
yzyna almaz. Ýazykly her bir adamyň
ýaşayşy berk bolmaz.

¹⁴ Surnaý çalyndy, ähli zat taýýar;
ýöne hiç kim söweşe gitmeýär,
çünki gazabym ähli jemagatyň
üstündedir.

¹⁵ Daşarda gylyç, içerde mergi we
açlyk bar;
şäheriň daşyndakylar gylyçdan
ölerler;
içindäkiler açlykdan we
mergiden heläk bolarlar.

¹⁶ Aman galanlaryň ählisi gaçyp,
öz etmişleri zerarly
dere gögerçinleri kimin
daglarda ahy-nala çekerler.

¹⁷ Hiç kimiň golunda kuwwat galmaz,
ähli kişiniň dyzlary titrär.

¹⁸ Olar jul geýerler,
olary howsala gaplar.
Hemmäniň ýüzi utançly bolar,
ähli başlaryň saçy syrylar.

¹⁹ Kümüşleri köçelere taşlanar,
altynlary murdar hasaplanar.

Altyn-kümüş olara günä etdirýän büdre-
me daşyna öwrüldi. Şonuň üçin Rebbiň

gazap gününde olary altyn-kümüşleri
halas etmez, açlykdan gutarmaz ýa-da
garynlaryny doýurmaz. ²⁰ Olar Meniň
öýümiň şaý-sepleriniň gозelligi bilen
özlerini gopbamsy tutdular we olardan
nejis butlary we ýigrenji zatlary ýasady-
lar. Şonuň üçin hem Men bu şaý-sepleri
olar üçin murdar zada öwürdim.

²¹ Men ony olja hökmünde
gelmişekleriň eline,
talaň hökmünde dünýädäki
ýaramazlaryň eline bererin,
ony murdar ederler.

²² Olardan ýüz öwrenimde,
olar Meniň hazynamy harlarlar,
talaňçylar girip, ony harlarlar.

²³ Zynjyrlar ýasa!

Ýurt ganly jenaýatdan,
şäher zorlukdan doly.

²⁴ Ysraýyllaryň öýlerini eýelär ýaly,
Men milletleriň iň ýamanyny
getirerin.

Men güýçlülериň tekepbirliginiň
soňuna çykaryn,
olaryň mukaddes ýerleri murdar
bolar.

²⁵ Gorky gaplanda,
olar parahatçylyk agtararlar,
ýöne tapmazlar.

²⁶ Betbagtlyk üstüne betbagtlyk
geler,
erbet habar üstüne erbet habar
çykar.

Pygamberden boş ýere aýanlyk
tama ederler;
ruhany kanun öwretmez,
ýaşuly öwüt bermez.

²⁷ Patyşa ýas tutar,
hökümdary aljyraňňylyk gaplar,
ýurduň halkynyň gorkudan elleri
titrär.

Men olaryň tutan ýollaryna
görä hasaplaşaryn,

öz hökümlerine laýyklykda
hökümleriň çykarýan.
Onsoň olar Meniň Rebdegimi bilerler».

8-nji bab

Rebbiň öýündäki nejis zatlar

¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň altynjy ýylynyň altynjy aýynyň başına öýümde Ýahuda ýaşululary bilen otyrkam, Hökmürowan Reb elini meniň üstüme goýdy. ²Men seredenimde, oduň görnüşinde bir adamyň şekilini gördüm. Onuň bilinden aşagy oda meňzeýärdi, bilinden ýokarsy bolsa ýakut ýaly şöhle saçýardy. ³Ol ele meňzeş bir zat uzadyp, meniň saçymdan tutdy. Ruh meni ýer bilen gögüň arasyna galdyrdy we Hudaýdan gelen görnüşde Iýerusalime, içki howlynyň demirgazyk derwezesiniň girelgesine getirdi. Ol ýerde Hudaýda gabanjaňlyk döredýän nejis but gurulgydy. ⁴Ysraýyl Hudaýynyň şöhraty şol ýerdedi. Ol meniň düzlükde gören görnüşim ýalydy. ⁵Onsoň Hudaý maňa: «Eý, ynsan ogly! Demirgazyk tarapdaky ýola seret» diýdi. Görsem, gurbanlyk sypasynyň demirgazyk derwezesiniň girelgesinde ýaňky nejis but bar eken. ⁶Ol maňa ýene: «Eý, ynsan ogly! Olaryň näme edýänini görýärsiňmi? Meni mukaddes öýümdeň daşlaşdyrjak bolup, ysraýyl halky bu ýerde nejis işler edýär. Indi mundan-da beter nejisligi görersiň» diýdi.

⁷Ol meni howlynyň girelgesine getirdi. Görsem, diwarda bir deşik bar eken. ⁸Soňra Ol maňa: «Eý, ynsan ogly, gel, diwary oý» diýdi. Men diwary oýdum; ol ýerde bir girelge peýda boldy. ⁹Maňa: «Çeri gir-de, olaryň bu ýerde edýän has nejis işlerini gör» diýdi. ¹⁰Men içerik

girip seretdim, diwaryň töwerek-daşyna her hili süýrenijileriň, ýigrenji haýwanlaryň we ysraýyl halkynyň ähli butlarynyň suratlary çekilendi. ¹¹Olaryň önünde bolsa ysraýyl halkynyň ýaşulularyndan ýetmiş kişi durdy. Olaryň ortasynda Şapanyň ogly Ýazanýa durdy. Her haýsynyň elinde ýakymly ysly tütetgi gaby bardy. Tütetginiň ysy bulut kimin ýokary göterilýärdi. ¹²Onsoň Ol maňa: «Eý, ynsan ogly! Ysraýyl ýaşulularynyň her biriniň garaňkyda butlardan doly otaglarynda näme edýänini gördüňmi? Olar Reb bizi görmeýär, Reb ýurdy terk etdi diýýärler» diýdi. ¹³Maňa ýene-de: «Beýläňe öwrül, olaryň mundan beter nejisligini görersiň» diýdi. ¹⁴Onsoň meni Rebbiň öýüniň demirgazyk tarapyndaky derwezesiniň girelgesine getirdi. Ine, ol ýerde Tammuz hudaýy üçin ýas tutýan aýallar otyrdylar. ¹⁵Ol maňa: «Eý, ynsan ogly, gördüňmi? Ýene öwrül, mundan hem beter nejisligi görersiň» diýdi.

¹⁶Onsoň meni Rebbiň öýüniň içki howlusyna getirdi. Ine, Rebbiň ybadathanasynyň girelgesinde eýwan bilen gurbanlyk sypasynyň aralygynda ýigirmi başe golaý adam bardy. Olaryň arka tarapynda Rebbiň ybadathanasy, özlери bolsa gündogara tarap bakyp durdular. Olar gündogara tarap bakyp, Güne sežde edýärdiler. ¹⁷Ol maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly, gördüňmi? Ýahuda halkyna bu ýerde nejis işleri etmek azlyk edýärmikä? Olar ýurdy zorlukdan doldurdylar, ýene-de Meniň gaharymy getirýärler; seret, burunlaryna çybyk tutýarlar ^a. ¹⁸Munuň üçin Men-de gahar-gazap bilen hereket ederin, gözüm gaýgyrmaz, haýpym gelmez. Gaty ses bilen gulagyma gygyrsalar-da, olary diňlemerin».

^a 8:17 *Burunlaryna çybyk tutýarlar* – butparazçylyk dessurlarynyň biri bolmagy mümkin.

9-njy bap

Iýerusalim jezalandyrylýar

¹ Soňra Ol meniň gulagyma gaty ses bilen: «Şäheri jezalandyrjak bolýanlaryň her biri eline gyrýan ýaragyny alyp, golaýa gelsin» diýip gygyrdy. ² Ine, demirgazyk tarapdaky ýokarky derwezäniň ýolundan alty adam geldi. Her biriniň elinde gyrýan ýaragy bardy, aralarynda bolsa eginbaşy nepis zygyr matadan tikilen we bili ýazuw esbaply bir adam bardy. Olar içeri girip, бүрүнç gurbanlyk sypasynyň ýanynda durdular. ³ Ysraýyl Hudaýynyň şöhraty keruplaryň üstünden aýrylyp, Hudaýyň öýüniň bosagasyna geldi. Reb eginbaşy nepis zygyr matadan tikilen, bilinde ýazuw esbaply bolan adamy çagyryp, ⁴ oňa: «Iýerusalim şäheriniň içinden geç-de, onda edilýän nejis işlerden ýaňa ah çekip, aglaýanlaryň maňlaýyna tagma bas» diýdi. ⁵ Beýlekilere bolsa maňa eşitdirip: «Onuň yzy bilen şäheriň içinden geçiň we öldüriň; gözüňiz gaýgyrmasyn, haýpyňyz gelmesin. ⁶ Gojalary, ýigitleri, boý gyzlary, çagalar bilen aýallary öldüriň, emma maňlaýynda bellik bolanlara golaýlaşmaň. Meniň mukaddes öýümden başlaň» diýdi. Olar-da öýüň öňündäki jaşululardan başladylar. ⁷ Soňra olara: «Baryň, ybadathanany murdar ediň, howlulary gylyçdan geçirilenlerden dolduryň!» diýdi. Şeýdip, olar gidip, şäherdäkileri öldürmäge başladylar. ⁸ Olar öldürip ýörkäler, men ýeke galdym we ýüzin ýykylyp, dady-perýat etdim: «Wah, Hökmürowan Rebbim! Gahar-gazabyňy Iýerusalimiň üstünden döküp, Ysraýylyň aman galan halkynyň hem baryny gyraýjakmy?» ⁹ Ol maňa: «Ysraýyl bilen ýahuda halkynyň ýazygy

juda çökder, ýurt gandan, şäher adalatsyzlykdan doly. Olar: „Reb ýurdy terk etdi, Reb görmeýär“ diýýärler. ¹⁰ Munuň üçin Meniň hem gözüm gaýgyrmaz, haýpym gelmez, eden işlerini öz başlaýryndan indererin» diýdi. ¹¹ Ine, eginbaşy nepis zygyr matadan tikilen we bili ýazuw esbaply adam: «Buýruşyň ýaly etdim» diýip habar berdi.

10-njy bap

Rebbiň şöhraty Iýerusalimi terk edýär

¹ Soňra men keruplaryň ýokarsyndaky gümmeziň depesinde ýakut ýaly tagtyň şekilini gördüm. ² Reb eginbaşy nepis zygyr matadan tikilen adama: «Keruplaryň aşagyndaky tigirleriň arasyna gir. Keruplaryň aralarynda ýanyp duran közlerden goşawujyňy doldur-da, şäheriň üstüne seç» diýdi. Ol adam meniň gözümiň alnynda tigirleriň arasyna girdi. ³ Ýaňky adam girende keruplar Hudaýyň öýüniň günorta tarapynda durdular. Bulut içki howlyny doldurdy. ⁴ Rebbiň şöhraty keruplaryň üstünden aýrylyp, Hudaýyň öýüniň bosagasyna gelip durdy. Hudaýyň öýi bulutdan doldy; howly bolsa Rebbiň şöhratynyň ýalkymyndan doludy. ⁵ Keruplaryň ganatlarynyň sesi Gudratyguýçli Hudaýyň geplänindäki sesi ýaly daşky howluda-da eşidildi. ⁶ Ol eginbaşy nepis zygyr matadan tikilen adama: «Tigirleriň arasynan, keruplaryň aralygyndan köz al» diýip tabşyranýnda, ýaňky adam girip, tigirleriň ýanynda durdy. ⁷ Keruplaryň biri özleriniň aralaryndaky köze elini uzadyp, ondan aldy-da, eginbaşy nepis zygyr matadan tikilen adamyň elleriniň aýasynda goýdy. Ol-da ony alyp çykdy. ⁸ Keruplaryň ganatlarynyň aşagyndan

adam eliniň şekili göründi. ⁹Görsem, keruplaryň gapdalynda dört tigr bar eken. Her bir kerubyň gapdalynda bir tigr bardy, tigrler sary ýakut kimin ýalpyldaýardy. ¹⁰Dördüsiniň-de görnüşi birdi, edil tigr içinde tigr bar ýalydy. ¹¹Olar ýöränlerinde, dört tarapa hereket edýärdiler; saga-sola öwrülmeýärdiler, bir kelle haýsy tarapa öwrülse, beýleki-ler hem hiç ýana gyşarman, şol tarapa ýöreyärdiler. ¹²Bütün göwreleri, arkalary, elleri, ganatlary we tigrleri dördüsiniň-de tigrleri tutuşlygyna gözlerden doludy. ¹³Tigrler bolsa, meniň eşideşim ýaly, «Aýlanýan tigrler» diýlip atlandyryldy. ¹⁴Olaryň her haýsynyň dört ýüzi bardy. Birinji ýüz kerup ýüzüne, ikinji ýüz ynsan, üçünji ýüz arslan, dördünji ýüz bolsa bürgüt ýüzüne meňzeýärdi.

¹⁵Keruplar ýerinden galdylar. Bular meniň Kebar kanalynyň ýakasynda gören jandarlarymdy. ¹⁶Keruplar ýöränlerinde, tigrler-de olaryň gapdalyndan ýöreyärdiler. Ýerden galmak üçin keruplar ganatlaryny galdyranlarynda, tigrler-de olaryň gapdalyndan aýrylmaýardylar. ¹⁷Jandarlar duranlarynda, tigrler-de durýardylar. Jandarlaryň ruhy tigrlerdedigi üçin, jandarlar ýokary galanlarynda, bular-da galýardylar. ¹⁸Rebbiň şöhraty Hudaýyň öýüniň bosagasyndan aýrylyp, keruplaryň üstünde durdy. ¹⁹Keruplar ganatlaryny galdyryp, meniň gözümiň alnynda ýokary galdylar. Olar çykanlarynda, tigrler-de olar bilen bile çykyp, Rebbiň öýüniň gündogar derwezesiniň girelgesinde durdular. Ysraýyl Hudaýynyň şöhraty bolsa olaryň depesinde.

²⁰Bular meniň Kebar kanalynyň ýakasynda, Ysraýyl Hudaýynyň aýagynyň astynda gören jandarlarymdy. Men olaryň keruplardygyna göz ýetirdim. ²¹Her

haýsynyň dört ýüzi, dört ganaty bolup, ganatlarynyň aşagynda ynsan eline meňzeş bir zat bardy. ²²Olaryň ýüz keşpleri edil meniň Kebar kanalynyň ýakasynda gören ýüzlerim ýalydy, her biri gös-göni öňe ýöreyärdi.

11-nji bap

Ysraýyl ýolbaşçylary jezalandyrylýar

¹Ruh meni ýokary galdyryp, Rebbiň öýüniň gündogar tarapdaky derwezesine getirdi. Derwezäniň girelgesinde ýigrimi baş adam bardy. Men olaryň arasynda halkyň ýolbaşçylaryndan Azuryň ogly Ýazanýa bilen Benaýanyň ogly Pelatýany gördüm. ²Reb maňa: «Eý, ynsan ogly! Päliýamanlar, şäherde erbet öwütler berýänler şu adamlardyr. ³Bular: „Öýleri gurmagyň wagty basym gelmezmi? Bu şäher bir gazandyr, biz bolsa onuň içinde abat saklanýan etdiris“ diýýärlər. ⁴Munuň üçin sen olaryň garşysyna pygamberlik et. Hawa, pygamberlik et, eý, ynsan ogly!» diýdi.

⁵Onsoň Rebbiň Ruhy üstüme inip, maňa şulary aýtmagymy buýurdy: «Reb şeýle diýýär: „Eý, ysraýyl halky, Men siziň agzyňyzdan çykýan her bir sözi, kelläňizdäki pikiri bilýärim. ⁶Bu şäherde siz köp adamy öldürdiňiz, onuň köçelerini gylyçdan geçirilenlerden doldurdyňyz“. ⁷Şonuň üçin hem Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Siziň gylyçdan geçirip taşlanlaryňyz et, bu şäher bolsa gazandyr, emma siz onuň içinden çykarylarsyňyz. ⁸Siz gylyçdan gorkýarsyňyz, emma Men üstüňizden gylýjy salaryn. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ⁹Sizi onuň içinden çykaryp, gelmişekleriň eline bererin, garşyňyza hökümler çykararyn. ¹⁰Siz gylyçdan heläk bolarsyňyz, size Ysraýyl serhedinde

hökümi ederin, onsoň Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ¹¹Bu şäher siziň üçin gazan bolmaz, sizem onda et bolmarsyňyz. Men Ysraýyl serhedinde size hökümi çykararyn. ¹²Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. Siz Meniň parzlarymy berjaý etmediňiz, hökümlerimi ýerine ýetirmedeňiz, gaýtam töweregiňizdäki milletleriň hökümlerine görä hereket etdiňiz». ¹³Onsoň şeýle boldy: men pygamberlik edip ýörkäm, Benaýanyň ogly Pelatýa öldi. Men ýüzin ýykyldym, gaty ses bilen: «Wah, Hökmürowan Rebbim! Sen Ysraýylyň aman galan adamlarynyň hem soňuna çykaýjakmy?» diýip perýat etdim.

Reb Ysraýyly dikelder

¹⁴Onsoň maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁵«Eý, ynsan ogly! Iýerusalimiň ilaty seniň sürgündäki doganlaryň, hossalaryň we bütin ysraýyl halky hakynda: „Olar Rebden daşlaşdylar, bu ýurt mülk hökmünde bize berildi“ diýdiler. ¹⁶Şonuň üçin hem Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Olary uzakdaky milletleriň arasyna iberdim, ýurtlara dargatdym. Şonda-da giden ýurtlarynda gysga möhlet üçin olara mukaddes öý bolan Mendirin“». ¹⁷Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Men sizi halklaryň arasyndan ýygnaryn, dargadylan ýurtlaryňyzdan bir ýere jemlärin we Ysraýyl topragyny size bererin. ¹⁸Ýurda dolanyp, ähli ýigrenji we nejis zatlaryny ol ýerden aýryp zyňarlar. ¹⁹Olaryň ýüregini bir ederin, täze ruh bererin. İçlerindäki daş ýüregi aýryp, olara etden bolan ýürek bererin. ²⁰Şonda olar parzlarymy berjaý edip, hökümlerimi saklap, olary doly berjaý ederler. Şeýle hem olar-a Meniň halkym, Menem olaryň Hudaýy bolaryn. ²¹Emma ýürekleri

ýigrenji we nejis zatlaryň yzyna eýeren adamlary jezalandyraryn, olaryň eden işlerini öz başlaryndan indererin». Muny Hökmürowan Reb diýýär. ²²Onsoň keruplar ganatlaryny galdyrdylar, tigriler-de olaryň gapdalyndady. Ysraýyl Hudaýynyň şöhraty bolsa olaryň üstündedi. ²³Rebbiň şöhraty şäherden çykyp, şäheriň gündogaryndaky dagyň üstünde durdy. ²⁴Görnüşde Hudaýyň Ruhy meni ýokary galdyryp, babylylaryň ýurdundaky sürgün edilenleriň ýanyna getirdi. Onsoň gören görnüşim gözümde gaýyp boldy. ²⁵Men Rebbiň özüme görkezen ähli zatlaryny sürgün edilenlere gürrüň berdim.

12-nji bap

Ýahuda sürgün edilýär

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Sen pitneçi halkyň arasynda ýaşaýarsyň, olaryň görmäge gözleri bar, ýöne görmeyärler, eşitmäge gulaklary bar, ýöne eşitmeyärler, çünki olar bir pitneçi halkdyr. ³Şonuň üçin, eý, ynsan ogly, sen ýesir edip äkidilýän adam ýaly, öz goşuňy taýýarla-da, gündiziň güni olaryň gözleriniň alnynda ýola düş. Sen ýesir edip äkidilen ýaly, olaryň gözleriniň alnynda öz ýeriňden başga bir ýere göç. Olar pitneçi halk bolsalar-da, belki, muňa düşünerler. ⁴Gündiz olaryň gözleriniň alnynda sürgün edilýäniň goşy kimin goşuňy çykar we sürgün edilýän kişi kimin olaryň gözleriniň alnynda agşam ýola düş. ⁵Olaryň gözleriniň alnynda diwary oý-da, goşuňy ondan çykar. ⁶Olaryň gözleriniň alnynda goşuňy gerşinde göter-de, garaňkyda çyk, bu ýurdy görmez ýaly ýüzüňi büre, çünki Men seni ysraýyl halky üçin bir alamat etdim».

⁷Men hem özüme buýrulyşy ýaly etdim. Goşumy sürgüne gidýäniň goşy kimin ilki gündiz çykardym. Agşam diwary elim bilen oýup, goşumy garaňkyda çykardym, olaryň gözleriniň alnynda ony gerşimde göterdim.

⁸Säher bilen maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ⁹«Eý, ynsan ogly! Bu pitneçi ysraýyl halky senden: „Sen näme edýärsiň?“ diýip sorady, şeýle dälmi?»

¹⁰Olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Bu Iýerusalimdäki hökümdara we onuň içindäki ähli ysraýyl halkyna degişli pygamberlikdir. ¹¹Olara: „Men size bir nyşandyryn, men näme eden bolsam, olar-da şeýle ederler, olar ýesir düşüp, sürgüne giderler“ diý. ¹²Aralaryndaky hökümdar goşlaryny gerşinde göterip, garaňkyda daşary çykarar. Ony çykarmak üçin diwary oýar, bu ýurdy görmez ýaly ýüzüni бүрär. ¹³Men torumy ýazaryn, ol duzagyma düşer. Ony Babyl ýurduna getirerin, emma ol şol ýerde Babyly görmän öler. ¹⁴Onuň töweregindäkileri, ähli kömekçilerini we ähli nökerlerini ýeliň çar tarapyna sowrup, gyljymy ýalaňaçlap, yzlaryndan kowalaryn. ¹⁵Olary ýurtlara dargadanymda, milletler arasynda pytradanymda, Meniň Rebdigimi bilerler. ¹⁶Baran ýerlerindäki milletleriň arasynda öz nejisliklerini gürrüň berer ýaly, olaryň birazyny gylýçdan, açlykdan we mergiden alyp galaryn. Onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler».

¹⁷Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁸«Eý, ynsan ogly! Çöregiňi sandyrap iý, suwuňy gorkudan ýaňa titräp iç. ¹⁹Yurduň halkyna, Iýerusalim ilatyna we ysraýyl halkyna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Olar çöreklerini gorky bilen iýip, suwlaryny howp astynda içerler, sebäbi ol ýerde ýaşaýanlaryň eden zorlugy

zerarly ýurt çolaryp galar. ²⁰Ilatly galalar weýran bolar, ýurt haraba döner. Onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler“».

²¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²²«Eý, ynsan ogly! Siziň ysraýyl ýurdunda „Günler geçer gider, her bir aýanlyk puç bolar“ diýýän bu nakylyňyz näme? ²³Şonuň üçin hem olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Men bu nakyly ýok ederin, gaýdyp ony Ysraýylda nakyl edip aýtmazlar“. Ýene-de olara: „Günler ýakyndyr, ähli aýanlygyň amala aşmagynyň günleri ýakyndyr“ diý. ²⁴Mundan beýläk ysraýyl halkynyň arasynda ýalan aýanlyk we aldawçy palçylyk bolmaz. ²⁵Muny Reb bolan Men aýdýandyryn we Meniň aýdan zatlarym amala-da aşar. Eý, pitneçi halk, indi bu gaýra goýulmaz, Men sözi aýdaryn we ony amala aşyrarın». Muny Hökmürowan Reb aýdýandyr.

²⁶Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²⁷«Eý, ynsan ogly! Ine, ysraýyl halky: „Oňa gelen aýanlyk geljekki günler üçindir, ol uzak geljek barada pygamberlik edýär“ diýýär. ²⁸Munuň üçin olara Hökmürowan Rebbiň sözünü ýetir: „Meniň sözlerimiň hiç biri indi gaýra goýulmaz, näme aýtsam, şol söz amala aşar“». Muny Hökmürowan Reb aýdýandyr.

13-nji bap

Galp pygamberler jezalandyrylýar

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Pygamberlik edýän Ysraýyl pygamberlerine garşy pygamberlik et. Öz-özlerinden pygamberlik edýän ol pygamberlere Rebbiň sözünü diňlemegi tabşyr. ³Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Akmak pygamberleriň dat gününe! Olar hiç bir zat görmän, öz hyýallarynyň yzyna eýerýärler. ⁴Eý, Ysraýyl,

seniň pygamberleriň harabalykda gezýän şagallar kimindir. ⁵Rebbiň gününde ysraýyl halkynyň söweşde berk durmagy üçin, diwaryň opurylan ýerlerini täzeden bejermeginiz. ⁶Olar ‘Rebbiň sözi’ diýip, boş görnüşlere we ýalan pallara uýdular. Olary Reb ýollamady, emma şonda-da sözleriniň amala aşmagyna umyt baglaýarlar. ⁷Men aýtmadyk hem bolsam, ‘Rebbiň sözi’ diýeniňizde, boş görnüşler görüp, ýalandan pal atmadyňyzmy?‘.

⁸Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Siz ýalan sözlediniň, boş görnüşler gördüňiz, munuň üçin Men size garşydyryn. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ⁹Boş görnüşler görýän, ýalandan pal atýan pygamberleriň garşysyna el galdyryryn. Olar Meniň halkymyň maslahatyna gatnaşmazlar, ysraýyl halkynyň sanawyna ýazylmazlar we Ysraýyl ýurduna girmezler. Onsoň siz Meniň Hökmürowan Rebdigimi bilersiňiz.

¹⁰Bu pygamberler parahatçylyk ýok ýere ‘parahatçylyk’ diýip, Meniň halkymy azdyrýarlar; biri diwar salanda, olar muňa hek çalyrlar. ¹¹Hek çalyrlara diwar ýykylar diý; güýçli ýagş bilen daşly dolular ýagar; diwary tupanly ýel ýumrar. ¹²Diwar ýykylanda, sizden çalan hekiňiziň nirededigini soramazlarmy?!“.

¹³Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Men gazaplanyp, tupanly ýel bilen diwary ýumrarn, gaharym bilen güýçli ýagş we daşly doly ýagdyryp, diwary ýer bilen ýegsan ederin. ¹⁴Hek çalan diwaryňyzy ýykaryn, ony ýer bilen ýegsan ederin, onuň düýbi görner. Diwar ýykylyp, siz içinde heläk bolarsyňyz. Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz“. ¹⁵⁻¹⁶Men diwara we oňa hek çalanlara gazabymy döküp, size şeýle diýerin: „Diwar-da, oňa hek çalanlar-da ýok boldular. Iýerusalimde parahatçylyk

ýok ýere ‘parahatçylyk’ barada aýanlyk alan Ysraýyl pygamberleri-de ýok boldy“. Muny Hökmürowan Reb diýýär.

¹⁷Ýöne sen, eý, ynsan ogly, öz-özlerinden pygamberlik edýän halkyň gyzlaryna tarap ýüzüňi öwür-de, olara garşy pygamberlik et. ¹⁸Olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Her bir ynsanyň janyny awlajak bolup, her kimiň bilegine bilezik dakýan, dürli boýdaky adamlaryň başyna bürenjek tikýän aýallaryň dat gününe! Siz Meniň halkymyň janyny awlamak bilen öz janyňyzy halas edýändiris öýdýärsiňizmi? ¹⁹Bir gysym arpa we bir döwüm çörek üçin halkymyň arasynda Maňa ysnat getirdiňiz. Ýalana gulak asýan halkyma ýalan sözlemek bilen ölüme laýyk däl janlary öldürdiniň, ölüme laýyk janlara bolsa ýaşajakdyklaryny yglan etdiniň“. ²⁰Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Ine, Men siziň ynsan janyny guş kimin awlaýan jadygöý bilezikleriňize garşydyryn. Men olary gollaryňyzdan sypyrarn. Guş kimin awlaýan janlaryňyzy boşadyp goýbererin. ²¹Bürenjekleriňizi-de ýyrtyp, halkymy eliňizden halas ederin, indi olar siziň eliňizde ýesir bolmazlar. Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ²²Meniň ynjatmak islemedik dogruçyl kişiňiň ýüregini ýalan zatlar bilen ynjatdyňyz we erbet adam öz erbet ýolundan dönüp, diri galamaz ýaly, onuň goluna kuwwat berdiniň. ²³Munuň üçin siz indi ýalan görnüşler görmersiňiz we palçylyk etmersiňiz. Men halkymy siziň eliňizden halas ederin. Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz“».

14-nji bab

Reb butparazlary jezalandyryr

¹Ysraýyl ýaşulularyndan birnäçesi meniň alnyma gelip oturdy. ²Onsoň maňa

Rebbiň şu sözi aýan boldy: ³«Eý, ynsan ogly! Bu adamlaryň ýüregi butlara baglandy. Günä edip, бүdreme daşyny öz önlerinde goýdular. Heý, şundan soň hem Men bulara Özüme maslahat saldyrarmy? ⁴Şonuň üçin hem olar bilen gepleş-de, Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Ýüregini butlara baglan, etmişlerini бүdreme daşy hökmünde öz önünde goýan, soň hem pygamberiň ýanyna baran her bir ysraýylla, Men-Reb butlarynyň köplüğine laýyklykda Özüme jogap bererin. ⁵Şeýdip, butlary zerarly Maňa keseki bolan бүtin ysraýyl halkynyň ýüregini täzededen Özüme tarap öwrerin“». ⁶Munuň üçin ysraýyl halkyna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Toba ediň we butlaryňyzdan el çekiň, ähli nejis işleriňizden ýüz öwürüň. ⁷Aýdalyň, ysraýyl halkyndan bolan ýa-da Ysraýylda gelmişek bolup ýaşayan biri Meni terk edip, ýüregini butlara baglap, etmişini бүdreme daşy hökmünde öz önünde goýupdyr. Onsoň ol Maňa maslahat salyp, pygamberlere ýüz tutsa-da, Men-Reb oňa öz etmişlerine görä jogap bererin. ⁸Ol adamdan ýüzümi öwürüp, ony alamata we timsala öwrerin, ony halkymyň içinden sogrup taşlaryn. Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ⁹Eger bir pygamber aldanyň, bir söz aýtsa, ol pygamberi aldawa salan Men-Rebdirin. Men oňa garşy elimi uzadyp, ony halkym Ysraýylyň içinden sogrup taşlaryn. ¹⁰Olar öz etmişleriniň jezasyny çekerler. Pygamber-de, ondan maslahat soran-da bir meňzeş jezalandyrylar. ¹¹Şeýdip, ysraýyl halky indi Menden aýrylmaz, günäleri bilen özlärini haram etmezler. Olar Meniň halkym, Men-de olaryň Hudaýy bolaryn». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

¹²Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy:

¹³«Eý, ynsan ogly! Bir ýurt dönüklük edip,

Maňa garşy günä edende, oňa garşy elimi uzadyp, olary bir dövüm çöregе zar ederin. Üstüne açlyk iberip, ynsanlary we haýwanlary gyryp taşlaryn. ¹⁴Eger şu üç adam Nuh, Danyýel we Eýýup ol ýerde bolsalar-da, olar dogruçylyklary bilen diňe öz janlaryny halas edip bilerler. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁵Eger Men ol ýurda ýyrtýjy haýwanlary ýollasam, olar-da ony adamsyz goýsalar, ýurt haraba dönüp, ýaňky haýwanlardan ýaňa onuň içinden hiç kim geçmese, ¹⁶Öz barlygymdan ant içýärim, Hökmürowan Reb diýýär, bu üç adam ol ýurtda ýaşasa-da, olar ne ogullaryny, ne-de gyzlaryny halas ederler. Diňe öz janlaryny halas edip bilerler. Ýurt bolsa haraba döner. ¹⁷Ýa-da ol ýurduň üstüne gylç getirip: „Eý, gylç, ýurduň içinden geç!“ diýsem, ondaky ynsanlary we haýwanlary gyryp taşlasam, ¹⁸Öz barlygymdan ant içýärim, Hökmürowan Reb diýýär, bu üç adam ol ýerde bolsalar-da, ne ogullaryny, ne-de gyzlaryny halas ederler. Diňe öz janlaryny halas edip bilerler. ¹⁹Ýa-da ol ýurda mergi ýollap, gan dökmek üçin üstüne gazabymy dököp, ynsany we haýwany gyryp taşlasam, ²⁰Öz barlygymdan ant içýärim, Hökmürowan Reb diýýär, Nuh, Danyýel we Eýýup ol ýerde bolsalar-da, ne ogullaryny, ne-de gyzlaryny halas ederler. Olar dogruçylyklary bilen diňe öz janlaryny halas edip bilerler». ²¹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Iýerusalimdäki ynsanlary we haýwanlary ýok etmek üçin üstlerine dört agyr hökümimi: gylç, açlyk, ýyrtýjy haýwanlar we mergi ýollanymda, olaryň ýagdaýy has çökder bolar.

²²Muňa garamazdan, ol ýerde gaçyp gutulan ogullaryňyz we gyzlaryňyz galdyrylyp, ol ýerden çykarylar. Olar siziň ýanyňyza bararlar, siz olaryň erbet ýollaryny we işlerini görüp, Meniň

Iýerusalimiň başyna salan ýamanly-gymdan, başyndan inderen zatlarymdan teselli taparsyňyz. ²³Olaryň erbet ýollaryny we işlerini göreniňizde, size teselli bererler we siz Meniň Iýerusalimde eden ähli işlerimi biderek ýere etmändigimi bilersiňiz». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

15-nji bap

Peýdasyz agaç

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynсан ogly! Üzüm agajyndan, ýagny jeňňel agaçlarynyň arasyndaky üzüm şahasyndan näme edilýär? Tokaýyň ähli agaçlary bilen deňşdireniňde, onuň peýdasy ýokdur. ³Iş üçin ondan agaç alynýarmy? Ýa üstünden bir zat asmak üçin asgyç ýasalýarmy? ⁴Ol odun hökmünde ýakylýar. Ot onuň iki ujuny ýakyp, ortasyny garaldansoň, ol derde ýararmy? ⁵Abatka derde ýaramadyk zat, oda ýanyp garalansoň derde ýararmy?» ⁶Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men tokaý agaçlarynyň arasyndan üzüm agajyny odun hökmünde nädip ýakan bolsam, Iýerusalimiň ilatyny-da şeýdip oda ýakaryn. ⁷Men olardan ýüzümi öwrerin. Olar bir otdan gaçyp gutulsalar-da, beýleki bir ot barybir olary ýandyrar. Olara garşy çykanymda, siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ⁸Onsoň olaryň Maňa dönüklük edendigi üçin ýurdy haraba öwrerin». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

16-njy bap

Biwepa Iýerusalim

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynсан ogly! Iýerusalime öz nejis işlerini

bildir. ³Hökmürowan Reb Iýerusalime şeýle diýýär diý: „Seniň aslyň, doglan ýeriň Kengan ýurdudyr. Seniň kakaň amor, ejeň het tiresindendir. ⁴Göbegiň doglan gününü kesilmedi, arassalamak üçin suw bilen ýuwulmadyň, duz bilen sürtülmediň we gundalmadyň. ⁵Hiç kimiň haýpy gelip, saňa bulardan birini hem etmedi, rehim-şepagat görkezmedi. Gaýtam, dünýä inen gününü seni ýigrenip, meýdana taşladylar. ⁶Men gapdalyňdan geçnimde, seniň öz ganyňa bulaşyp ýatanyňy görüp: ‘Diri gal!’ diýdim ^a. ⁷Seni meýdan ösümligi kimin ösdürdim, sen ösüp, kemala geldiň, aňrybaş gözellige ýetdiň, göwüsleriň tözlenip, saçyň uzyn boldy, ýöne sen alaň-açyk we ýalaňaçdyň. ⁸Onsoň ýene gapdalyňdan geçip, saňa seretdim. Seniň tüýs söýgi çagyňdy; etegimi üstüne ýazyp, ýalaňaçlygyňy örttdüm. Saňa ant içip, seniň bilen äht baglaşdym, sen-de Meniňki bolduň. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ⁹Seni suwa düşürdim, ganyňy ýuwup arassaladym we zeýtun ýagyny çaldym. ¹⁰Saňa keşdeli eşikler geýdirdim, aýagyňa gaýyşdan çaryk, başyňa nepis matadan ýaglyk daňyp, gymmatbaha geýimler geýdirdim. ¹¹Seni şaý-sepler bilen bezedim, bilegiňe bilezikler, boýnuňa zynjyr dakdym. ¹²Burnuňa ysyrga, gulaklaryňa gulakhalkalar dakyp, başyňa gözellik täjini geýdirdim. ¹³Sen altyn-kümüş bilen bezeldiň, eşigiň nepis zygyr mata, gymmatbahaly we keşdeli matady. Höregiňe oňat un, bal we ýag iýdiň, owadanlygyňyň çeni-çaky bolman, şa aýalynyň derejesine ýetdiň. ¹⁴Owadanlygyň sebäpli şöhratyň milletleriň arasyna ýaýrady, saňa bagyşlan

^a 16:6 *Seniň öz ganyňa bulaşyp ýatanyňy görüp: «Diri gal!» diýdim* – käbir golýazmalarda bu sözler iki gezek gaýtalanýar.

şöwketim sebäpli owadanlygyň kämildi. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁵Ýöne sen owadanlygyňa bil bagladyň, şöhratyňdan peýdalanyň, zynagärlik etdiň. Her geçene köňül berdiň, owadanlygyň onuňky boldy. ¹⁶Sen nepis geýimlerinden özüňe owadan seždegähler salyp, olaryň üstünde zyna etdiň, beýle zat öň bolan däldir we indi hem bolmaz. ¹⁷Meniň beren altyn-kümüş bezeg şaýlarymy alyp, erkekleriň heýkellerini ýasandyň we olar bilen zyna etdiň. ¹⁸Keşdeli eşikleriňi alyp, olara geýdirdiň. Meniň zeýtun ýagymy we ýakymly ysly tütetgimi olaryň önünde goýduň. ¹⁹Saňa beren çöregimi, iýdiren oňat unumy, zeýtun ýagyny we baly hoşboý ysar hökmünde olaryň önünde goýduň, hawa, şeýle etdiň. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ²⁰Meniň üçin dogran ogullaryňy we gyzlaryňy alyp, iýmit hökmünde butlara gurban etdiň. Hamala, zynagärliğin az ýalydy! ²¹Çagalarymy öldürdiň, olary oda ýakyp, butlara gurban berdiň. ²²Ähli nejis işlerinde, zynagärliğinde ýaşlyk günleriňi, alaň-açyk we ýalaňaç bolup, ganyňa bulaşan wagtyňy ýatlamadyň! ²³⁻²⁴Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Waý halyňa! Seniň halyňa waý! Ähli pislikleriňden soň, her bir açyk meýdançada özüňe çadyr we seždegäh saldyň. ²⁵Her köçäniň başynda seždegäh gurup, owadanlygyňy harladyň, her bir ötegçä özüňi hödürlep, zynagärliğin artdyrdyň. ²⁶Daýaw bedenli goňşularyň müsürli bilen zynagärlik etdiň we Meniň gaharymy getirmek üçin zynagärliğin artdyrdyň. ²⁷Şonuň üçin hem, Men saňa garşy el göterdim, rysgalyňy kemeltdim we seni özüňi ýigrenýänlere, seniň zynagärliğinden utanyňan pilişli gyzlaryň erkine berdim. ²⁸Sen aşurlylar bilen-de zyna etdiň, sebäbi sen doýmaz-

dolmazdyň, olar bilen-de zyna etdiň, şonda-da ganmadyň. ²⁹Zynagärliğin söwdagärleriň ýurdy bolan babyllylaryň ýurduna çenli artdyrdyň; ýöne munuň bilen-de doýmadyň.

³⁰Bu işleriň ählisini, utançsyz lolyň işlerini edeniňde, ýüregiň nähili mejalsyz boldy. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ³¹Her köçäniň başynda sen özüňe çadyr gurduň, her bir açyk meýdançada seždegäh saldyň. Sen beýleki lolular ýaly bolmadyň, sebäbi muzdy äsgermediň. ³²Sen zynagär, äriňiň ýerine kesekileri kabul edýän aýalsyň! ³³Ähli lolulara sowgatlar berilýär, sen bolsa ähli oýnaşlaryňa özüň sowgat berýärsiň, zynagärliğin üçin her tarapdan gelsinler diýip para berýärsiň. ³⁴Zynagärliğinde beýleki aýallara meňzemeýärsiň, sebäbi zynagärlik etmek üçin hiç kim seniň zyzyňa düşmeýär. Saňa muzd tölenmän, özüň olara muzd töleýärsiň, munuň üçin beýlekilere meňzemeýärsiň. ³⁵Munuň üçin, eý, azgyn aýal, Rebbiň sözünü diňle: ³⁶«Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Seniň haýasyzlygyň äşgär bolup, oýnaşlaryň we ähli nejis butlaryň bilen zyna edýärkäň, ýalaňaçlygyň üsti açyldy. Olara beren ogullaryňyň gany üçin ³⁷keýpi-sapa eden ähli oýnaşlaryňy, ähli söýenleriňi bütün ýigrenenleriň bilen birlikde üýşürerin. Olary tutuşlaýyn garşyňa üýşürüp, olaryň önünde seni ýalaňaçlaryň. Şeýdip, seniň tutuş ýalaňaçlygyňy görerler. ³⁸Men saňa zyna eden we gan döken aýallara degişli hökümler çykararyň. Öçli gahar-gazabym we gabanjaňlygym bilen seniň ganyňy akdyraryň. ³⁹Seni olaryň eline bererin, olar seniň çadyryňy ýykarlar, seždegähleriňi kül-peýekun ederler, egniňden eşiğini sypyrarlar, şaý-sepleriňi alyp, seni ýalaňaç we alaň-açyk galdyrrarlar.

⁴⁰Olar jemagaty seniň garşyňa küşgürerler, seni daşlarlar, gylyçdan geçirerler.

⁴¹Öýlerini oda ýakyp, köp aýallaryň gözleriniň alnynda saňa höküm çykararlar. Men zynagärligini bes etdirerin, indi gaýdyp oýnaşlaryňa muzd tölemerşiň.

⁴²Şeýlelikde, saňa bolan gahar-gazabymy öçürerin, saňa bolan gabanjaňlygym aýrylar, onsoň Men köşeşerin we mundan soň gaharlanmaryn. ⁴³Sen ýaşlyk günleriniň ýatlaman, eden ähli hereketleriň bilen Meni gazaplandyrdyň. Ine, Men-de eden işleriňiň öz başyňdan indererin“. Muny Hökmürowan Reb diýýär.

„Näme üçin sen ähli nejis işleriňiň üstüne bu haýasyzlygyňy-da goşduň?

⁴⁴Ine, hemmeler seniň garşyňa ‘Ene-sini gör-de, gyzyny al’ diýen nakyly aýdardlar. ⁴⁵Sen öz ärini we ogluny kemsidýän enäniň gyzysyň, öz ärlerini we ogullaryny kemsidýän uýalaryň uýasyň, siziň ejeňiz hetli, kakaňyz bolsa amorlydy.

⁴⁶Gyzlary bilen birlikde seniň demirgazyk tarapyňda ýaşayan uly uýaň Samariýadyr, gyzlary bilen seniň günorta tarapyňda mesgen tutan kiçi uýaň Sodomdyr. ⁴⁷Sen olaryň ýollaryndan ýöräp, olaryň nejis işlerini etmediňmi? Bu hem az ýaly, öz ýollaryňda olardan hem beter bozuldyň. ⁴⁸Öz barlygymdan ant içýäriň Hökmürowan Reb diýýär uýaň Sodom öz gyzlary bilen seniň özüňiň we gyzlaryňyň edenini etmedi.

⁴⁹Ine, seniň uýaň Sodomyň etmiş şudy: onuň özi-de, gyzlary-da tekepbirdiler, olarda bol nan we doly rahatlyk bardy, emma olar garyby we mätäji goldamady. ⁵⁰Olar özlerine guwandylar we Meniň gözümiň alnynda nejis işler etdiler. Şonuň üçin hem muny görenimde, olary öňümden süpürüp taşladym. ⁵¹Samariýa

seniň eden günäleriňiň ýarys-syny-da etmedi, emma nejis işleriňde sen olardan geçirdiň, eden ähli nejis işleriň bilen uýalaryňy akladyň. ⁵²Sen-de utanjyňyň ýüküni çek. Nejislik bilen eden günäleriň uýalaryňkydan köpdügi sebäpli olara ýeňil höküm çykartdyň. Olar senden has dogry saýyldylar. Munuň üçin utan we öz utanjyňyň ýüküni çek, çünki sen uýalaryňy akladyň. ⁵³Sodomyň, Samariýanyň we olaryň gyzlarynyň, olar bilen birlikde seniň öňki abadançylygyňyzy gaýtaryp bererin. ⁵⁴Şonda sen öz utanjyňy çekersiň, eden ähli işleriňe utanyp, olara teselli bolarsyň. ⁵⁵Seniň uýalaryň Sodom we Samariýa öz gyzlary bilen birlikde öňki ýagdaýlaryna dönenlerinde, sen hem gyzlaryň bilen öňki ýagdaýlaryňa dönersiň. ⁵⁶Tekepbir wagtyňda uýaň Sodomyň adyny dile almaýardyň. ⁵⁷Indi bolsa seniň pislighiňiň üsti açyldy. Indi sen Edom^a, pilişt gyzlary we seni ýigrenýän başga halklar tarapyndan masgaralanýarsyň. ⁵⁸Sen öz haýasyzlygyň we nejis işleriňiň jezasyny çekýärsiň“. Muny Reb aýdýandyr.

Baky äht

⁵⁹Hawa, Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Sen eden ähtiňi bozup, içen antyňy harladyň. Men-de seni edil öz edişiniň ýaly ederin. ⁶⁰Ýöne ýaşlygyňda seniň bilen baglaşan ähtimi ýatlap, seniň üçin baky äht berkarar ederin. ⁶¹Özüňden uly we kiçi uýalaryňy ýanyňa alanyňda, eden etmişleriňi ýatlap utanarsyň. Men olary saňa gyzlyga bererin, emma bu seniň ähtiň boýunça däl. ⁶²⁻⁶³Men seni ähli eden erbet işleriňden saplanymda, sen muny ýatlap utanar ýaly, utanjyňdan ýaňa agzyňy açmaz ýaly, seniň bilen

^a 16:57 *Edom* – käbir golýazmalarda *Siriýa*.

ähtimi berkarar ederin, şonda sen Meniň Rebdigimi bilersiň». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

17-nji bap

Iki bürgüt we üzüm agajy

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Ysraýyl halkyna bir matal ber, bir tymsal aýt. ³Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý:

„Uly ganatly, uzyn ýelekli,
dürli reňkli mymyk tüýlerden
doly,
äpet bürgüt Liwana gonup,
kedr agajynyň depesini eýeledi.

⁴Agajyň ýokarky şahasyny ýolup,
söwdagärleriň ýurduna getirdi,
täjirleriň şäherinde ýerleşdirdi.

⁵Onsoň ýurduň tohumyndan alyp,
ony hasylly meýdanda ekdi,
bol suwlar ýakasynda ýerleşdirip,
söwüt agajy kimin oturttdy.

⁶Ol gögerip, pessejik boýly ýaýraň
üzüm agajyna öwrüldi,
şahalary özüne tarap egildi,
kökleri öz astyndady.

Şeýdip, bu üzüm agajy boldy,
şahalady, pudak çykardy.

⁷Uly ganatly we köp ýelekli
başga bir äpet bürgüt bardy.

Ine, ýaňky üzüm agajy
öz ekilen keşinden
oňa tarap köklerini egreltdi.

Suwarsyn diýip,
şahalaryny oňa tarap sallady.

⁸Ol şahalap, miwe berip,
oňat üzüm agajy bolar ýaly,
bol suwlar ýakasyndaky
hasylly meýdanda ekilipdi“».

⁹Ysraýyla Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý:

«Ol üzüm şahasy boý alyp
ösermi?

Birinji bürgüt täze baldaklary
gurasyn diýip,
köklerini sogurmazmy, miwesini
ýolmazmy?

Kökünden sogurmak üçin
güýçli gol
ýa-da beýik goşun gerek
bolmaz ahyryn.

¹⁰Ol ekilse-de, boý alyp ösermi?
Gündogar şemaly uranda
bütinleý guramazmy?
Öz gögeren keşlerinde
solmazmy?»

¹¹Onsoň maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹²«Indi pitneçi halka: „Siz bula-ryň nämedigini bilmeýärsiňizmi?!“ diý. Olara şeýle diý: „Ine, Babyl patyşasy Iýerusalime gelip, onuň patyşasyny we han-beglerini Babyla äkitdi. ¹³⁻¹⁴Ol patyşanyň tohum-tijinden bolan bir adamy alyp, onuň bilen äht baglaşdy; oňa ant içirdi. Ol muny ýurt kiçigöwünli bolsun, gedemlik etmesin, ähtimi saklar ýaly, ýerinde dursun diýip etdi. Ol ýurduň baştutanlaryny ýesir edip alyp gitdi.

¹⁵Ýöne Iýerusalimiň patyşasy atlar we köp esger bersin diýip, ilçilerini Müsüre ibermek bilen Babyl patyşasynyň garşysyna gozgalan turuzdy. Ol üstünlik gazanarmy? Bu işleri eden aman galar-
my? Eden ähtini bozan halas bolarmy?

¹⁶Içen antyna biperwaý garandygy, eden ähtini bozandygy üçin Öz barlygymdan ant içýärin: ol özüni patyşa edip, tagt-da oturdan patyşanyň mekany bolan Babylda öler. Muny Hökmürowan Reb aýdýandyr. ¹⁷Babyllylar köp janlary gyrmak üçin berkitmeler salyp, ýapgytlar guranlarynda, güýçli goşuny we uly ýygny bolsa-da, faraon oňa söweşde

ýardam etmez. ¹⁸Ol eden ähtini bozdy, içen antyna biperwaý garady; ol söz beren hem bolsa, bu işleri etdi; indi ol gutulmaz“». ¹⁹Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Öz barlygymdan ant içýärin! Men ol tarapdan biperwaý garaan antymy we bozulan ähtimi onuň öz başyna getirerin. ²⁰Men torumy ýazaryn, ol duzagyma düşer, onsoň Babyla getirip, Maňa eden dönükligi sebäpli oňa höküm çykararyn. ²¹Onuň ähli gaçgak esgerleri gylyçdan geçiriler we aman galanlary çar tarapa dargadylar. Onsoň siz muny Men-Rebbiň aýdandygymy bilersiňiz».

²²Hökmürowan Reb şeýle diýýär:
«Kedr agajynyň depesinden
bir şahajyk alyp oturdaryn.
Şahasyndan bir ýaş baldak ýolup,
belent dagyň depesinde ekerin.

²³Ony Ysraýylyň belent dagynda oturdaryn,
ol pudak çykarar, miwe berer,
şöhratly kedr agajy bolar.
Her dürli guşlar şahalarynda mesgen tutar,
her hili ganatly jandarlar kölegesinde saýalar.

²⁴Ýurduň ähli agaçlary belent agajy peseldýäniň,
pes agajy beýgeldýäniň,
ýaşyl agajy guradýanyň,
guran agajy gögerdýäniň
Meniň Rebdigimi bilerler.
Muny Men-Reb aýdýandyryn,
amala-da aşyraryn».

18-nji bab

Günäli adamyň günäsi öz boýnuna bolar

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy:
²«Näme üçin siz Ysraýyl ýurdy hakynda
„Atalar turşy üzüm iýdiler, ogullaryň

dişi gamaşdy“ diýen nakyly aýdýarsyňyz? ³Öz barlygymdan ant içýärin, siz bu nakyly Ysraýylda gaýdyp ulanmarsyňyz. Muny Men Hökmürowan Reb diýýärin. ⁴Ine, her bir diri jan Meniňkidir. Atalaryň jany-da, ogullaryň jany-da Meniňkidir; diňe günä eden jan öler. ⁵Emma dogruçyl adam adalatly we dogry zady edýändir. ⁶Ol daglarda butlara hödürlenen gurbanlykdan iýmez, ysraýyl halkynyň butlaryna göz dikmez, goňsusynyň aýaly bilen zyna etmez ýada aýalynyň aýbaşyly wagtynda onuň bilen ýatmaz. ⁷Hiç kime zulum etmez, bergidaryň girewini yzyna gaýtarar, talaňçylyk etmez, aja nan, ýalaňaja don berer. ⁸Özüniň peýdasyna karz bermez, göterimine pul bermez, elini adalatsyzlyk etmekden saklar, iki adamyň arasynda adalaty hakykata laýyk ýerine ýetirer. ⁹Ol Meniň parzlarymy ýerine ýetirer, hökümlerimi ak ýürekden doly berjaý eder; ol dogruçyl adamdyr; ol hökman diri galar». Muny Hökmürowan Reb aýdýandyr.

¹⁰⁻¹¹«Bu ogul atasynyň hiç bir etmedik ýamanlyklaryny edip, ýagşy işleriň gyрасында görünmez, gaýtam, daglarda butlara hödürlenen gurbanlykdan iýer, goňsusynyň aýaly bilen zyna eder. ¹²Garyba we mätäje zulum eder, talaňçylyk eder, girewini yzyna gaýtarmaz. Butlara bil baglar, nejis işler eder. ¹³Öz peýdasyna karz berip, göterimine pul berer. Beýle ogul diri galarmy? Ýok, diri galmaz. Ol bu nejis işleriň ählisini etdi, ol hökman öler we dökülen gany öz boýnuna bolar.

¹⁴Aýdalyň, bu ogluň-da bir ogly bar bolsa, ol atasynyň eden ähli günälerini görüp pikir eder we bular ýaly işleri etmez; ¹⁵daglarda butlara hödürlenen gurbanlykdan iýmez, ysraýyl halkynyň

butlaryna bil baglamaz, goňsusynyň aýaly bilen zyna etmez. ¹⁶Hiç kime zulum etmez, girew almaz, talaňçylyk etmez, aja nan, ýalaňaja don berer, ¹⁷garyba zulum etmez, peýda we göterim almaz. Eger ol Meniň hökümlemini ýerine ýetirip, parzlarymy berjaý etse, kakasynyň ýazygy zerarly ölmän, ol hökman diri galar. ¹⁸Onuň kakasy bolsa öz eden günäleri üçin öler, ol zalymlyk edip, doganyny talady, halkynyň arasynda ýaramaz işler etdi. ¹⁹Ýöne siz: „Näme üçin ogul atasynyň ýazygyny çekmeýär?“ diýýärsiňiz. Sebäbi bu ogul adalatly we dogruçylygy ýerine ýetirdi, Meniň ähli parzlarymy berk saklap, olary doly berjaý etdi; ol hökman diri galar. ²⁰Günä eden adam ölmelidir; atasynyň ýazygyny ogly çekmez, oglunyň ýazygyny-da atasy çekmez. Dogruçyl adam dogruçylygynyň, erbet adam erbetliginiň jogabyny alar. ²¹Erbet adam eden ähli günälerinden toba edip, Meniň ähli parzlarymy berjaý etse, adalatly, dogruçylygy ýerine ýetirse, ol hökman diri galar, ölmez. ²²Onuň eden ähli jenaýatlary barada ýatlanman, ol eden dogry işlerinde ýaşar. ²³Näme Men erbet adamyň ölümünü oňlaýarynmy? Men onuň erbet ýollaryndan toba edip, diri galmagyny islemeýärinmi näme? Muny Men Hökmürowan Reb diýýärin. ²⁴Ýöne dogruçyl adam öz dogruçylygyndan dönüp, erbediň ähli nejis işlerini, pisliklerini etse, ol diri galarmy? Onuň eden dogry işleriniň hiç biri ýatlanlymaz; ol özüniň eden dönükligi bilen etmiş we günäsi üçin öler. ²⁵Ýöne siz: „Taňrynyň ýoly dogry däl“ diýýärsiňiz. Eý, ysraýyl halky, indi muny eşidiň, Meniň ýolum dogry dälmi? Nädogry ýol siziň ýollaryňyz dälmidir? ²⁶Dogruçyl adam dogruçylygyndan dönüp, erbetlik etse we ölse, ol öz eden günäsi sebäpli öler.

²⁷Erbet adam-da eden erbetliginden dönüp, adalatly we dogruçylygy ýerine ýetirse, ol adam öz janyny halas eder. ²⁸Ol özüniň eden ähli günälerine göz ýetirip, olara toba edendigi üçin, hökman diri galar, ol ölmez. ²⁹Ýöne ysraýyl halky: „Taňrynyň ýoly dogry däl“ diýýär. Eý, ysraýyl halky, Meniň ýollarym dogry dälmi? Nädogry ýol siziň ýollaryňyz dälmidir? ³⁰Munuň üçin, eý, ysraýyl halky, Men siziň her biriňizi öz tutan ýoluňyza görä höküm etjek. Muny Hökmürowan Reb diýýär. Toba edip, ähli jenaýatlaryňyzdan el çekiň, şondan soň olar size günä etdirýän bűdreme daşy bolmaz. ³¹Edýän ähli jenaýatlaryňyzy özüňizden aýryň, täze ýürek we täze ruh ediniň! Eý, ysraýyl halky, siz näme üçin öljek bolýarsyňyz? ³²Men hiç kimiň ölümünü oňlamaýaryn. Muny Men Hökmürowan Reb diýýärin. Şonuň üçin günäňizden el çekiň-de, diri galyň».

19-njy bap

Ysraýylyň ýolbaşçylary üçin agy

¹Sen Ysraýyl ýolbaşçylary üçin şu agyny aýt:

²«Seniň eneň kimdi?

Arsanlar arasynda ene arslandy!

Ýaş arslanlar arasynda ýatardy, çagalaryny kemala getirerdi.

³Çagalaryndan birisi şir arslan bolup ýetişdi, awuny parçalamagy öwrendi, adamlary iýdi.

⁴Milletler ol barada eşitdiler. Ony duzagyna düşürdiler, çenňege ildirip, Müsüre getirdiler.

⁵Enesi garaşyp, umydyňy üzensoň, çagalaryndan başga birini alyp,

- ony şir arslan edip ýetişdirdi.
⁶ Ol arslanlar arasynda gezdi,
 şir arslan bolup ýetişdi,
 awuny parçalamagy öwrendi,
 adamlary iýmäge başlady.
⁷ Olaryň galalaryny ýykdy,
 şäherlerini weýran etdi.
 Ýurt we onuň içindäkiler
 arryldysyndan ýaňa çolardy.
⁸ Töweregindäki milletler
 oňa hüjüm etdiler;
 torlaryny ýazyp,
 ony duzaga düşürdiler.
⁹ Çeňňege ildirip, kapasa saldylar,
 Babyl şasynyň huzuryňa
 getirdiler.
 Ysraýyl daglarynyň üstünde
 gaýdyp sesi eşidilmesin diýip,
 ony zyndana taşladylar.
¹⁰ Eneň bagdaky üzüm agajy kimin
 suwlaryň boýunda ekilipdi,
 ol bol suwlardan ýaňa
 hasylly we gür şahalydy.
¹¹ Hökümdara hasa bolar ýaly
 güýçli şahalary bardy,
 boýy belent bulutlara ýetdi;
 belentligi we bol şahalary bilen
 göze ilip durardy.
¹² Ýöne ony gazap bilen
 sogrup ýere taşladylar;
 gündogar ýeli miwesini guratdy,
 berk şahalary goparylyp soldy,
 olary ýalyňly ot ýakyp ýok etdi.
¹³ Ol indi çölde,
 gurak we suwsuz ýurtda ekildi.
¹⁴ Onuň şahalarynyň bir
 çybygyndan ot çykyp,
 şahasyny hem miwesini
 ýandyrdy,
 hökümdarlyk hasasy üçin berk
 şaha galmady».

Bu agydyr we agylygyna-da galar.

20-nji bap

Ysraýylyň dönükligi

¹ Sürgünde bolýan wagtymyzyň ýe-
 dinji ýylynyň başinji aýynyň onuna
 Ysraýyl ýaşulularyndan birnäçesi Reb-
 den maslahat soramak üçin gelip, meniň
 garşymda oturdy. ² Maňa Rebbiň şu sözi
 aýan boldy: ³ «Eý, ynsan ogly! Ysraýyl
 ýaşululary bilen gepleş we olara Hök-
 mürowan Reb şeýle diýýär diý: „Siz
 Menden maslahat soramaga geldiniňmi?
 Öz barlygymdan ant içýärim, Men size
 Özüme maslahat saldyrtmaryn. Muny
 Hökmürowan Reb diýýär. ⁴ Olary höküm
 et, eý, ynsan ogly, olary höküm et! Ola-
 ra ata-babalarynyň nejis işlerini aýdyp
 ber“». ⁵ Olara Hökmürowan Reb şeýle
 diýýär diý: «Ysraýyly saýlan günüm
 Ýakubyň nesline kasam eden günümdir
 we Müsür ýurdunda Özümi olara aýan
 edip: „Hudaýyňyz Reb Mendirin!“ diýip
 ant içen günümdir. ⁶ Hawa, şol gün Men
 olary Müsür ýurdundan çykaryp, olar
 üçin gözlän ýurduma, ähli ýurtlardan
 gözəl bolan süýt we bal akýan ýurda
 getirjekdigime söz berdim. ⁷ Onsoň Men
 olara: „Her kim göz dikýän nejis zatla-
 ryny taşlasyn, özüňizi Müsür butlary
 bilen haram etmän; Hudaýyňyz Reb
 Mendirin“ diýdim. ⁸ Ýöne olar Meniň
 garşyma gozgalaň turuzdylar, Meni
 diňlemek islemediler; olaryň hiç biri
 gözlerine ýakymly görünýän nejis zat-
 laryny taşlamady, Müsür butlaryny-da
 terk etmedi.

Onsoň Men gahar-gazabymy Müsürde
 olaryň başyndan inderjekdigimi aýtdym.
⁹ Ýöne olaryň arasynda ýaşayan mil-
 letleriň gözünüň alnynda adyma ysnat
 getirmezlik üçin, Öz adymyň hatyra-
 syna hereket etdim. Men ol milletleriň

gözünüň alnynda ysraýyl halkyny Müsürden çykarmak bilen, Özümi olara aýan etdim. ¹⁰Şeýlelikde, olary Müsür ýurdundan çykaryp, çöle getirdim. ¹¹Men olara parzlarymy we hökümlerimi berdim. Bu hökümleri berjaý eden her bir adam ýaşar. ¹²Olary mukaddes halk eden Meniň Rebdigimi bilsinler diýip, Özüm bilen olaryň arasynda alamat bolar ýaly, mukaddes Sabat günlerimi hem olar üçin belledim. ¹³Ýöne ysraýyl halky çölde Meniň garşyma gozgalaň turuzdy. Meniň parzlarymy, hökümlerimi berjaý eden adam aman galsa-da, olar kanunlarymy ýerine ýetirmediler. Hökümlerimi ret etdiler, mukaddes Sabat günümüň kanunlaryny bütinleý harladylar.

Onsoň Men çölde gahar-gazabymy başlaryndan inderip, olary ýok etjekdigimi aýtdym. ¹⁴Emma ysraýyllary Müsürden çykarandygymy gören milletleriň gözünüň alnynda adyma ysnat gelmesin diýip, Öz adymyň hatyrasyna hereket etdim. ¹⁵Olary özlerine berjek iň gőzel ýurduma, süýt we bal akýan ýurda getirmejekdigime çölde ant içdim. ¹⁶Olaryň ýüregi butlarynyň yzyna eýerendigi üçin, Meniň hökümlerimi ret etdiler, parzlarymy berjaý etmediler we mukaddes Sabat günümüň kanunlaryny harladylar. ¹⁷Ýöne Meniň ýene-de olara ýüregim awady, olary heläk etmedim, çölde olaryň soňuna çykmadym. ¹⁸Çölde olaryň perzentlerine şeýle diýdim: „Ata-babalaryňyzyň parzlaryna eýermäň, hökümlerini berjaý etmäň, özüňizi olaryň butlary bilen haram etmäň. ¹⁹Hudaýyňyz Reb Mendirin. Meniň parzlarymy tutuň, hökümlerimi doly berjaý ediň, olary ýerine ýetiriň. ²⁰Mukaddes Sabat günümüň kanunlaryny ýerine ýetiriň. Hudaýyňyz Meniň Rebdigimi bilmegiňiz üçin, bu Meniň bilen

siziň arañyzda alamat bolar“. ²¹Ýöne perzentler Meniň garşyma gozgalaň turuzdylar; Meniň parzlarymy doly berjaý etmediler, bulary ýerine ýetiren adam aman galsa-da, hökümlerimi ret etdiler, mukaddes Sabat günümüň kanunlaryny harladylar.

Onsoň Men çölde gahar-gazabymy başlaryndan inderip, olary ýok etjekdigimi aýtdym. ²²Muňa garamazdan, ysraýyllary Müsürden çykaranymy gören milletleriň nazarynda adyma ysnat gelmesin diýip, ýene elimi yza çekdim we Öz adymyň hatyrasyna hereket etdim. ²³Mundan başga-da, Men olary milletler arasyna pytradyp, başga ýurtlara dargatjakdygyma çölde ant içdim. ²⁴Olaryň gözleri ata-babalarynyň butlarynyň yzyndadygy üçin, hökümlerimi ýerine ýetirmediler, parzlarymy ret etdiler we mukaddes Sabat günümüň kanunlaryny harladylar. ²⁵Munuň üçin Men olara ýagşy bolmadyk parzlary we ýerine ýetiren adam aman galmaz ýaly hökümleri berdim. ²⁶Olary özleriniň getiren gurbanlyklary bilen harama çykardym, ilkinji doglan çagany ot üsti bilen gurban etmäge ýol berdim. Şeýdip, Men olara howp saldym we Özümiň Rebdigimi bilsinler diýdim. ²⁷Munuň üçin, eý, ynsan ogly, ysraýyl halky bilen gepleş we olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Ata-babalaryňyz döňüklik etmek bilen birlikde Maňa dil-de ýetirdiler. ²⁸Men olary wada beren ýurduma getirenimde, olar her bir gören beýik baýyrykda, her bir gür ýaprakly agajyň astynda gurbanlyklaryny hödürlediler. Ol ýerde Meniň gaharymy getirýän sadakalaryny, hoşboý ysly tütetgilerini we içgi sadakalaryny hödür etdiler. ²⁹Onsoň Men olardan: «Siziň bu gidýän seždegähiňiz nähili ýer?» diýip soradym.

Şonuñ üçin hem bu yerlere şu güne çenli hem seždegähler ^a diýilýär. ³⁰Muňa görä ysraýyl halkyna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Näme üçin siz özüňizi ata-babalaryňyzyň ýol-ýörelgeleri bilen haram edip, olaryň ýigrenji zatlary bilen zynahorlyk edýärsiňiz? ³¹Siz bu güne çenli ogullaryňyzy otda gurbanlyk hökmünde hödür edip, ähli butlaryňyz bilen özüňizi haram edýärsiňiz. Şundan soň, eý, ysraýyl halky, Men size Özüme maslahat saldyrarynmy? Öz barlygymdan ant içýärin, – Hökmürowan Reb diýýär – Men size maslahat bermerin.

³²Siz: „Agaja we daşa sygynyp, biz-de beýleki milletler ýaly, başga ýurtlardaky taýpalar ýaly bolarys“ diýýärsiňiz, emma akylyňyzda aýlaýan bu zatlaryňyz amala aşmaz. ³³Öz barlygymdan ant içýärin, – Hökmürowan Reb diýýär – Men güýç-gudratym we gahar-gazabym bilen üstüňizden höküm sürerin. ³⁴Güýç-gudratym hem gahar-gazabym bilen sizi halklaryň arasyndan çykararyn we dargadylan ýurtlaryňyzdan zzyňyza ýygnaýyn. ³⁵Onsoň sizi halklaryň çölüne getirip, ýüzbe-ýüzleşip, size höküm çykararyn. ³⁶Müsür çölünde ata-babalaryňyza nähili höküm çykaran bolsam, size hem şeýle höküm çykaryn. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ³⁷Men sizi gözden geçirip, ähte boýun bolmaga mejbur ederin. ³⁸Pitneçileri we Meniň garşyňa jenaýat edenleri siziň arañyzdan aýraryn, olary gelmişek bolup ýaşaýan ýurtlaryňyzdan çykararyn, ýöne olar Ysraýyl ýurduna girmezler. Şonda siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz».

³⁹«Eý, ysraýyl halky, Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Meni diňlemejek bolsaňyz, gidiň, mundan beýläk her

kim öz butlaryna gulluk etsin; ýöne sadakalaryňyzdyr butlaryňyz bilen Meniň mukaddes adyma ysnat getirmäň. ⁴⁰Ysraýyl halky, ýurtdakylaryň ählisi Maňa mukaddes dagymda, Ysraýylyň belent dagynda gulluk eder. Muny Hökmürowan Reb diýýär. Men olardan şol ýerde razy bolaryn. Men ähli mukaddes zatlaryňyz bilen birlikde sadakalaryňyzy we gymmatly sowgatlaryňyzy şol ýerde talap ederin. ⁴¹Sizi halklaryň arasyndan çykaryp, dargadylan ýurtlaryňyzdan ýygnaýymda, sizi hoşboý ys hökmünde kabul ederin we milletleriň gözleriniň alnynda Öz mukaddesligimi ykrar ederin. ⁴²Sizi ata-babalaryňyza bermeklige ant içen ýurduma, Ysraýyl ýurduna getirenimde, siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ⁴³Onsoň siz erbet ýollaryňyzy, özüňizi haram eden ähli işleriňizi ol ýerde ýatlarsyňyz we eden ähli pislikleriňizden ýaňa özüňizi ýigrenersiňiz. ⁴⁴Eý, ysraýyl halky! Men siziň öz tutan ýollaryňyza we ýaramaz işleriňize görä däl-de, Öz adymyň hatyrasyna hereket edenimde, siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz»». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

Negep tokaýy hakyndaky pygamberlik

⁴⁵Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ⁴⁶«Eý, ynsan ogly! Ýüzüňi Teýmana öwür-de, Daroma wagyz et, Negep tokaýyna garşy pygamberlik et. ⁴⁷Oňa Rebbiň sözünü eşit, Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Ine, Men iňinde ot tutaşdyraryn, ol sendäki her bir ösüp oturan agajy hem, guran agajy hem köýdürer. Lowlaýan ýalyn söndürilmez we günortadan demirgazyga çenli ähli ýüzler onuň bilen birlikde ýanar. ⁴⁸Ähli

^a 20:29 *Seždegähler* – ýewreýçe *gidip* we *seždegähiňiz* sözleriň aýdylyşy meňzeşdir.

adamzat ody Men-Rebbiň tutaşdyran-dygymy görer; ot söndürilmez“».

⁴⁹Onsoň men: «Wah, Hökmürowan Rebbim! Olar men hakda „Aý, ol özünden toslap tapýar-laý!“ diýişýärler» diýdim.

21-nji bab

Rebbiň gylyjy

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Ýüzüňi Iýerusalime tarap öwür-de, mukaddes ýerlere garşy wagyz et, Ysraýyl ýurdy barada pygamberlik edip, ³oňa Reb şeýle diýýär diý: „Ine, Men saňa garşydyryn, gylyjymy gynyn-dan çykaryp, ýagşyny-da, ýamany-da senden kesip taşlaryn. ⁴Ýagşyny-da, ýamany-da senden kesip taşlamak üçin günortadan demirgazyga çenli ähli ynsa-na garşy gylyjymy gynyn-dan çykararyn. ⁵Şonda tutuş adamzat gylyjyny gynyn-dan çykaran Rebbiň Mendigimi biler; indi gylyjy gynyna salmaryn“». ⁶«Eý, ynsan ogly, ah çek, olaryň gözleriniň alnynda ýüregiňi paralap, aý gözýaş dök. ⁷Olar saňa: „Näme beýle gam-gussa batýaň?“ diýenlerinde, sen olara: „Gelen erbet habar zerarly gama batýaryn. Muňa her bir ýürek erär, ähli eller gowşar, her bir ruh tapdan düşer, her bir dyz epiler. Ine, habar gelýär, ol amala aşar“ diý». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

⁸Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ⁹«Eý, ynsan ogly! Pygamberlik et we Reb şeýle diýýär diý:

„Gylyç! Gylyç!
ol ýiteldildi, çarhlandy!

¹⁰ Bu öldürmek üçin ýiteldildi,
ýyldyrym kimin çaksyn diýip
çarhlandy.

Biz nädip şatlanyp bileris?

Oglum, sen taýagy we temmini
harladyň ahýryn.

¹¹ Gylyç ulanmak üçin çarhlanmaga berildi;

gylyç ganhoryň eline berilsin
diýip ýiteldildi, çarhlandy.

¹² Eý, ynsan ogly! Perýat et, bagyr!
Çünki bu gylyç Meniň
halkymyň,
ähli Ysraýyl ýolbaşçylarynyň
üstünden inýär.

Ysraýyl ýolbaşçylary Meniň
halkym bilen

birlikde gylyçdan geçiriler;
munuň üçin döşüňi ýumrukla.

¹³ Bu bir synagdyr; taýak
äsgerilmese, soňy näme
bolar?“» Muny Hökmürowan
Reb diýýär.

¹⁴ «Eý, ynsan ogly, pygamberlik et
we eliňi çarp.

Goý, gylyç iki, hatda üç gezek
çapsyn.

Bu öldürýän gylyçdyr, köp sanly
ynsanlary gyran,
olary her ýandan gurşan
gylyçdyr.

¹⁵ Şeýdip, olaryň gorkudan ýaňa
ýüregi бүkgүldesin,
bүdremeleri artsyn diýip,
Men ähli derwezelerinde
howp salýan gylyjy goýdum.
Pah-pah, gylyç ýyldyrym kimin
parlady,
gyrmak üçin çykaryldy.

¹⁶ Eý, gylyç, sagyňa çoz,
soluňy çap,
ugruň nirä bolsa, şoňa-da git.

¹⁷ Men-de maňlaýyma uraryn,
gahar-gazabym ýatýsar,
muny Men-Reb diýdim».

¹⁸Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy:

¹⁹«Eý, ynsan ogly, Babyl patyşasynyň
gylyjy geler ýaly, özüne iki ýol bel-
le, ikisi-de bir ýurtdan çyksyn. Gala

barýan ýoluň başynda bir belgi ýasap goý. ²⁰Ammonlaryň Raba galasyna ýada Ýahudadaky berk diwarly Iýerusalime girer ýaly, gylyç üçin ýol ýasa. ²¹Çünki Babyl patyşasy iki ýoluň başynda durup jogap agtarýar. Ol oklary silkeleýär we butlara maslahat salyp, gurbanlyk malynyň bagryna seredýär. ²²Onuň sag elinde Iýerusalimi görkezýän pal bar. Onda diwar ýykýan pürsleri ýerleşdirmek, ölüm buýrugyny bermek, söweş nagralaryny çekmek, derwezeleri ýumrujy gurallary goýmak, berkitmeler we diwara çykmak üçin ýapgytlar gurmak barada aýdylýar. ²³Babyl patyşasyna ant içip, kasam edenleriň nazarynda bu boş pal bolar; emma olar ele salnanda, pal bulara ýazygy ýatladar».

²⁴Şonuň üçin hem Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Siz jenaýatlaryňyzyň üstüni açmak bilen ýazygyňyzy ýatlatdyňyz. Ähli işleriňizde günäleriňizi görkezmek bilen ýazygyňyzy ýatlatdyňyz. Şonuň üçin zorluk bilen ele düşersiňiz.

²⁵Eý, Ysraýylyň dereksiz, pis hökümdary, soňky gününň ýakynlaşdy, soňky jeza gününň ýetip geldi!»

²⁶Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Selläni aýyr, täjiňi çykar. Indi bu beýle bolmaz. Pes bolan beýgeler, beýik bolan peseler.

²⁷Weýran! Weýran! Şäheri weýran ederin! Hökümlar çykarýan gelyänçä, bu başa barmaz.

Soňra Men şäheri oňa bererin».

²⁸«Sen bolsa, eý, ynsan ogly, pygamberlik et we masgaralaýjy sözler aýdýan ammonlar barada Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý:

„Gylyç, gylyç! Öldürmek üçin gyndan çykarylady, ýuwutsyn we ýyldyrym kimin çaksyn diýip ýiteldilip çarhlandy.

²⁹Eý, ammon halky, sen hakda görülyän görnüşler biderek, atlyýan pallar ýalandyr.

Eý, gylyç, ol zalym pisleriň boýnuny çapyp taşla, çünki olaryň soňky günü geldi, ahyrky jezasynyň wagty ýetdi.

³⁰Gylyjy gynyňa sal! Ýaradylan ýerinde, dogduk mekanynda Men saňa hökümlar çykararyn.

³¹Üstüňize gaharymy döküp, gazap odumy üflärin, seni öldürmäge zabun wagşylaryň eline bererin.

³²Sen oda odun bolarsyň. Ganyň tutuş ýurtda akar, indi sen hiç haçan ýatlanmarsyň; çünki muny Men-Reb aýtdym“».

22-nji bap

Iýerusalimiň günäsi

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Bu ganhor şäheri hökümlar et, eý, ynsan ogly, ony hökümlar et! Onsoň oňa özüniň eden nejis işlerini aýdyp ber. ³Oňa Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Eý, öz içinde gan döküp, weýrançylygyny taýýarlaýan şäher! Butlar ýasap, özüni haram edýän şäher! ⁴Döken ganlaryň bilen etmişli bolduň, ýasan butlaryň bilen haram bolduň; günleriňiň soňuny ýakynlaşdyrdyň, ýyllaryňyň soňuna çykdyň. Şonuň üçin hem Men seni milletleriň önünde utanja, ähli ýurtlaryň önünde masgaraçylyga sezewar ederin. ⁵Eý, ady nejis we içi gowgadan doly

şäher, ýakyndakylar-da, uzakdakylar-da seni masgaralarlar.

⁶Ine, içinde ýaşayan her bir Ysraýyl ýolbaşçysy öz güýjüniň çatdygyndan gan dökýär. ⁷Olar ata-enäni kemsitdiler, seniň içinde gelmişege sütem etdiler, dul hatyna we ýetime zulüm etdiler. ⁸Sen Meniň mukaddes zatlaryma we mukaddes Sabat günümiň kanunlaryna biperwaý garadyň. ⁹Gan dökmek üçin aranyzda töhmetçiler bar. Öz aranyzdakylar daglaryň üstünde gurbanlyk iýdiler we haýasyzlyk etdiler. ¹⁰Olaryň käbiri öz atalarynyň aýaly bilen ýatdy. Seniň içinde aýal haramka namysyna degildi. ¹¹Kimse goňsusynyň aýaly bilen nejis iş etdi; kimse utanman öz gelni bilen zyna etdi; kimse öz aýal uýasynyň, öz atasynyň gyzynyň namysyna degdi. ¹²Gan dökmek üçin seniň içinde para aldylar; sen peýda we göterim aldyň, zorluk bilen goňşyňdan gazanç etdiň we Meni unutdyň. Muny Hökmürowan Reb aýdýandyr.

¹³Ine, eden haram gazanjyň we öz içinde döken ganyň üçin Men elimi elime uraryn. ¹⁴Seniň bilen iş salşan günlerimde ýüregiň berk, elleriň güýçli bolarmy? Muny Men-Reb aýtdym. Ony ýerine hem ýetirerin. ¹⁵Men seni milletleriň arasyna dargadaryn, ýurtlara pytradaryn, haramlygyňyň soňuna çykaryn. ¹⁶Milletleriň gözünüň alnynda özüňi haram etmegiňi bes edeniňde Meniň Rebdigimi bilersiň“».

¹⁷Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁸«Eý, ynsan ogly! Ysraýyl halky Meniň üçin galyndy boldy; olaryň bary bir körükde eredilen kümşüň galyndysy бүрүнç, galaýy, demir we gursun galyndysy ýalydyr. ¹⁹Munuň üçin Hökmürowan

Reb şeýle diýýär: „Baryňzyň galyndy bolandygyňyz üçin, Men sizi Iýerusalimiň ortasyna ýygnaryn. ²⁰Eretmek üçin ody üfläp, kümşi, бүрүнji, demri, gurşuny we galaýyny körüge salyşlary ýaly, Men-de sizi gahar-gazabym bilen şähere salyp erederin. ²¹Sizi ýygnap, gazap odumy üstüňize üflärin we siz şäheriň içinde erärsiňiz. ²²Kümşüň körukde ereýşi ýaly, siz-de şäheriň içinde erärsiňiz, onsoň gahar oduny üstüňize dökeniň Men-Rebdigimi bilersiňiz“».

²³Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²⁴«Eý, ynsan ogly! Oňa: „Sen gazap günü tämizlenmedik, üstüne ýagys ýagmadyk ýurtsuň!“ diý. ²⁵Onuň içindeki hökümdarlary ^a arlap awuny parçalaýan arslan kimindir; olar adamlary ýuwutdylar, baýlyk we mal-mülk aldylar, öz içinde dullaryň sanyny köpelttiler. ²⁶Onuň ruhanylary kanunlarymy basgyladylar, mukaddes zat bilen ýönekeý zadyň arasynda parh goýmadylar, haramyň we halalyň nämedigini halka öwretmediler, mukaddes Sabat günümiň kanunlaryna biperwaý garadylar; Men olaryň arasynda äsgermezçilige duçar boldum. ²⁷Aralaryndaky ýolbaşçylary haram gazanç üçin gan dökmekde, adam janyny ýok etmekde awuny parçalaýan gurtlar kimindir. ²⁸Pygamberleri boş görnüşler görüp, ýalandan pal atyp, bu etmişleriniň üstüne hek çalyrlar. Men-Reb aýtmadyk bolsam hem, „Hökmürowan Reb şeýle diýýär“ diýýärler. ²⁹Ýurduň halky biri-birini ezip, talaňçylyk etdi, garyba we mätäje zulüm etdi, nähak ýere gelmişege sütem etdi.

³⁰Ýurdy heläk etmezligim üçin diwary täzededen bejerip, onuň gädiginde

^a 22:25 Hökümdarlary – käbir golýazmalarda pygamberleriň dildüwşügi.

ýurt üçin önümde durup biljek bir adam agtardym, ýöne tapyp bilmedim. ³¹Şonuň üçin hem Men olaryň üstlerine gazabymy dökdüm, gahar odum bilen olary ýakyp ýok etdim. Eden işlerini öz başlaryndan inderdim». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

23-nji bap

Ohola we Oholyba

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynсан oğly! Bir eneden doglan iki gyz bardy. ³Olar ýaşkalar Müsürde loly bolup, zyna etdiler. Ol ýerde olaryň mämeleri ellendi we gyz göwüsleri gysymlandy. ⁴Ulusynyň ady Ohola, kiçisiniňki bolsa Oholybady. Olar Meniňki boldular, ogullar we gyzlar dogurdylar. Atlaryna görä Ohola Samariýadyr, Oholyba Iýerusalimdir. ⁵Ohola Meniňkikä zyna edip, oýnaşlary bolan aşur ýolbaşçylaryna göwün berdi. ⁶Bular mawy eşik geýnen häkimler bilen emeldarlardy, ählisi görmegeý ýaş ýigitler we atly esgerlerdi. ⁷Ohola Aşuryň görnükli adamlaryna özüni zynagärliğe berdi. Ol kimlere göwün beren bolsa, şolaryň butlary bilen özüni haram etdi. ⁸Müsürliler bilen hem zynagärliğini goýmady. Ol ýaşka müsürliler onuň bilen ýatdylar, gyz göwüslerini gysymladylar we zynalaryny onuň üstüne dökdüler. ⁹Şonuň üçin Men ony göwün beren oýnaşlarynyň eline, ýagny aşurlaryň eline berdim. ¹⁰Olar onuň ýalaňaçlygyny paş etdiler, ogullaryny we gyzlaryny aldylar, özüni bolsa gylyç bilen öldürdiler. Oňa hökümler çykaryldy we ol aýallaryň arasynda masgara boldy.

¹¹Aýal dogany Oholyba muny göre-se-de, göwün bermekde ondan hem azgyndy, zynagärligi uýasynyňkydan-da

çökderdi. ¹²Ol bezemen geýnülüwli aşur ýolbaşçylaryna häkimlere, emeldarlara, at münýänlere, görmegeý ýaş ýigitleriň baryna göwün berdi. ¹³Men onuň haram bolandygyny gördüm; ikisiniň hem ýoly birdi. ¹⁴Emma Oholyba zynagärliğini artdyrdy, ol gyzyl reňkler bilen diwaryň ýüzüne çekilen babyllly erkekleriniň şekilini gördi. ¹⁵Şeýle hem billeri guşakly, başlary uly selleli, ählisi serkerde sypatly, asly babyllly bolanlaryň suratyny gördi. ¹⁶Oholyba olary gören badyna göwün berip, babylllylaryň ýurduna çaparlar ýollady. ¹⁷Babylllylar onuň ýanyna, söýgi düşegine geçdiler, zynagärlikleri bilen ony haram etdiler. Babylllylar bilen özüni haram edenden soň, olary kalby bilen ýigrendi. ¹⁸Oholyba zynagärliğini we ýalaňaçlygyny açyk paş edende, onuň uýasyny ýigrenişim ýaly, kalbym ony-da ýigrendi. ¹⁹Oholyba Müsür ýurdunda zynagärlik eden ýaşlyk günlerini ýatlamak üçin zynagärliğini has artdyrdy. ²⁰Göwreleri eşegiň göwresi kimin we billeri atyň bili kimin bolan oýnaşlaryna göwün berdi. ²¹Şeýlelikde, müsürliler seniň mämeleriňi elläp, gyz göwüsleriňi gysymlan döwründäki ýaly ýaşlyk haýasyzlygyňy etdiň».

²²Şonuň üçin, eý, Oholyba, Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men seniň ýigrenen oýnaşlaryňy özüňe garşy küşgüerin, olary her ýandan saňa garşy aýaga galdyraryn. ²³Babylllylary, ähli kesetleri, pekotlary, şowalary, kowalary we olar bilen birlikde tutuş aşurlary görmegeý ýaş ýigitleri, häkimleriň we emeldarlaryň baryny, serkerdeleri we ýolbaşçylary, at münýänleri saňa garşy goýaryn. ²⁴Olar ýaraglar, söweş arabalary, at-arabalar we bir topar halklar bilen saňa garşy çykyp, uly-kiçi galkanlary, demir tuwulgalary bilen daş-töwerekden

daşyňy alarlar. Men olara höküm etmek ygtyýaryny bererin, olar öz döp-dessurlary boýunça saňa hökümler çykararlar.

²⁵Saňa garşy gabanjaňlygym oýanar. Olar saňa gazaplanyp ýowuz daraşarlar, burnuňy we gulaklaryňy kesip taşlarlar, aman galanlaryňyz gylyçdan heläk bolarlar. Ogullaryňy we gyzlaryňy alarlar, aman galanlaryňyzy ot ýakyp ýok eder.

²⁶Olar seniň geýimiňi sypyrarlar, owa-dan şaý-sepleriňi alarlar. ²⁷Men seniň Müsürden getiren haýasyzlygyň we zynagärliğin soňuna çykaryn. Sen olara indi gabagyňy galdyrmarsyň, Müsüri gaýdyp ýatlamarsyň». ²⁸Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men seni öz ýigrenen adamlaryňyň, kalbyňyň ýigrenenleriniň eline bererin. ²⁹⁻³⁰Olaryň saňa garşy özlärini alyp baryşlary ýigrençli bolar, seniň ähli zähmetiňiň hasylyny alyp, seni ýalaňaç hem alaň-açyk goýarlar. Sen milletler bilen zyna etdiň, olaryň butlary bilen haram bolduň. Şeýlelikde, zynagärliğin ýalaňaçlygy paş bolar. Bu zatlaryň ählisi haýasyzlygyň we azgynlygyň sebäpli başyňdan iner. ³¹Sen uýaňyň ýolundan ýörediň, Men onuň kasesini seniň eliňe bererin». ³²Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Sen uýaňyň çuň we giň kasesinden içersiň, bu kăsäniň pürepürdigi sebäpli, seniň üstüňden gülnüp masgara bolarsyň. ³³Serhoşlykdan we gaýgydan dolarsyň, ol seniň uýaň Samariýanyň kasesidir, ol elhençlik hem weýrançylyk kasesidir. ³⁴Ony içip tükedersiň, böleklerini ýenjip, göwsüňi parçalarsyň, Hökmürowan Reb: „Muny Men aýtdym“ diýýär». ³⁵Soňuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Meni unudandygyňa, Menden ýüz öwrendigiňe görä sen hem öz haýasyzlygyň we zynagärliğin üçin jezaňy çek».

³⁶Reb maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly! Sen Ohola we Oholybanyň üstünden

höküm çykar! Olara nejis işlerini bildir.

³⁷Olar zyna etdiler, elleri gan dökdi; butlary bilen zyna etdiler. Maňa dogran çagalaryny-da iýmit hökmünde olaryň butlaryna hödürlediler. ³⁸Maňa-da şu işi etdiler: şol gün Meniň mukaddes öýümi harama çykardylar, mukaddes Sabat günümiň kanunlaryny harladylar. ³⁹Butlary üçin çagalarynyň damagyny çalanlaryndan soň, hut şol gün mukaddes öýümi harlamak üçin ol ýere girdiler, ine, Meniň öýümiň içinde şeýle etdiler.

⁴⁰Hatda, siz, iki uýa! Uzaklardan adamlar geler ýaly çaparlar ýolladyňyz, olar geldiler. Olar üçin siz ýuwundyňyz, gözleriňize sürme çekdiňiz, şaý-sepler bilen bezenip, ⁴¹şanly düşekde oturdyňyz, düşegiň önünde bolsa taýyn saçak bardy. Meniň ýakymly ysly tütetgim bilen ýagymy onuň üstünde goýduňyz.

⁴²Aladasyz märekäniň şowhunly sesi ýaňlanýardy; köpçülik adamlar bilen birlikde çölden serhoşlar hem getirildi. Olar bu iki uýanyň bileklerine bilezikler dakdylar, başlaryna gözəl täçleri geýdirdiler. ⁴³Onsoň men: „Wah, bu bir zyna edip, sandan çykan aýal-a, emma olar onuň bilen jyns gatnaşyklaryny etmeklerini dowam etdirýärler“ diýdim. ⁴⁴Olar bir lolynyň ýanyna girilişi ýaly, onuň bilen ýatdylar. Şeýdip, haýasyz aýallar bolan Oholanyň we Oholybanyň ýanyna girdiler. ⁴⁵Emma dogruçyl adamlar olara zynahor we ganhor aýallaryňky ýaly höküm çykararlar, sebäbi olar zynahordurlar we ellerini gana buladylar».

⁴⁶Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Olaryň garşysyna jemagaty örüz, olary howp astyna we talaňa sal. ⁴⁷Jemagat olary daşlar, gylyçlary bilen kerçär, ogul-gyzlaryny öldürip, öýlerini ýakar. ⁴⁸Şeýdip, Men ýurtdaky haýasyzlygyň soňuna çykaryn, ähli aýallar mundan

sapak alyp, siziňki ýaly haýasyzlyk etmezler. ⁴⁹Olar haýasyzlygyňyzy öz üstüňize ýüklärler. Siz butlaryňyzyň günäsiniň jezasyny çekersiňiz. Şonda siz Meniň Hökmürowan Rebdigimi bilersiňiz».

24-nji bap

Gaýnaýan gazan

¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň dokuzynjy ýylynyň onunjy aýynyň onuna maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Özüňe şu günün, hut şu günün senesini ýazyp goý. Babyl patyşasy hut şu gün Iýerusalimi gabamaga başlady. ³Pitneçi halka bir tymсал аýdyp, Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Gazan atar, gazan atar-da, içine suw guý. ⁴Et böleklerini, ýagny but we döşüň oňat böleklerini onuň içine at. Ony saýlama omaçalardan doldur. ⁵Süriniň iň saýlamasyndan al. Gazanyň aşagyndaky odunlary üýşür, gazany mazaly gaýnat, içindäki omaçalar bişsin“».

⁶Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ganhör şäheriň halyna waý! Kesmek tutan, kesmeginden arassalanmadyk bu gazanyň halyna waý! Saýlamazdan eti gazandan bölek-bölek edip çykaryp zyňýň. ⁷Şäheriň gany onuň ortasyndadyr; ol ony ýalaňaç gaýanyň üstüne dökdü; ony gum bilen örter ýaly ýere dökmädi. ⁸Men hem gazabymy tutaşdyryp, öç alar ýaly onuň ganyny ýalaňaç gaýanyň üstüne dökdüm, onuň üsti örtülmez». ⁹Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ganhör şäheriň halyna waý! Men-de odun üýsmegini has belent ederin. ¹⁰Odunlary üýşür, ody tutaşdyr, eti gowuja bişir, çorbany gaýnat, goý, omaçalar-da ýanyp köýsün! ¹¹Onsoň boş gazany onuň közleriniň

üstünde goý. Şeýdip, ol gyzar, misi ýanar, pislige içinde eräp, kesmegi aýrylar. ¹²Onuň bar zähmeti biderek boldy, galyň kesmegi ondan aýrylmaýar; kesmegiň aýrylmagyna hatda ot hem ýardam etmez. ¹³Haýasyzlygyň seni haram etdi. Men seni tämizlejek boldum, emma sen tämizlenmek islemediň. Saňa garşy tutaşan gazabym ýatyşýança, sen haramlygyňdan tämizlenmersiň. ¹⁴Muny Men-Reb aýtdym, bu berjaý bolar, Men ony ederin. Jezaňy geçmerin, gaýgyrmayn we haýpym gelmez. Öz tutan ýollaryňa we işleriňe laýyklykda saňa höküm çykarylar». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

Ezekiýel pygamberiň aýaly öljär

¹⁵Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁶«Eý, ynsan ogly! Ine, Men gözleriňiň gymmatly bolan kişini bir zarbada senden alaryn, ýöne sen zeýrenme, aglama, gözyaş dökmä. ¹⁷Dymyp ah çek; öliň üçin ýas tutma; selläni geý, çarygyňy geý, sakgalyňy örtme; ýas çöregini iýme».

¹⁸Şeýlelikde, men daňdan halka bu sözleri aýtdym; agşam bolsa aýalym öldi. Ertesi daňdan men ähli zady özüme buýrulyşy ýaly berjaý etdim.

¹⁹Halk maňa: «Seniň edýän bu zatlaryňyň bize näme dahyly bar? Muny bize aýtjak dälmi?» diýdi. ²⁰Onsoň men olara özüme Rebbiň sözünüň gelendigini aýtdym: ²¹«Ýsraýyl halkyna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Men güýjüňiziň buýsanjy, gözüňiziň arzuwlaýany, janyňyzyň mähremi bolan mukaddes öýümi harlatmakçy. Galdyryp gaýdan ogul-gyzlaryňyzy gylyçdan ölerler“».

²²„Siz-de meniň edişim ýaly edersiňiz; sakgalyňyzy örtmersiňiz we ýas çöregini iýmersiňiz. ²³Selläni

başyňyzda, çarygyňyz aýagyňyzda bolar. Ýas tutmarsyňyz, aglamarsyňyz, emma etmişleriňiz zerarly gurap ýok bolar-syňyz, biri-biriňiz üçin ah çekersiňiz“.

²⁴„Ezekiýel siziň üçin bir alamat bolar, ol näme eden bolsa, sizem şony edersiniňiz. Bu hadysalar ýüze çykanda, siz Meniň Hökmürowan Rebdigimi bilersiňiz“».

²⁵⁻²⁶«Eý, ynsan ogly! Men olaryň güýjünü, gőzellik şatlygyny, göz guwanjyny, janlarynyň perwaz urýan zadyny, ogul-gyzlaryny olardan alan günüm bu beladan gaçyp gutulan biri gelip, muny saňa habar berer. ²⁷Şol gün beladan gaçyp gutulan adam bilen gepleşmek üçin saňa täzeden dil biter, sen geplärsiň, gaýdyp diliň tutulmaz. Sen olar üçin bir alamat bolarsyň, onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler».

25-nji bap

Ammon ýurduna garşy pygamberlik

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Ýüzüňi ammonlara tarap öwür-de, olaryň garşysyna pygamberlik et. ³Hökmürowan Rebbiň sözünü eşi-diň! Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Meniň mukaddes öýümi harlanlarynda, Ysraýyl ýurduny weýran edenlerinde we ýahuda halkyny sürgün edenlerinde, siz olar barada: ‘Pah-pah! Ne ajap!’ diýşip begendiňiz. ⁴Şonuň üçin, ine, Men sizi mülk hökmünde gündogar halklarynyň eline bererin. Olar düşelgelerini siziň araňyzda gurarlar, çadyrlaryny sizde dikerler, olar siziň miweleriňizi iýerler, süýdüňizi iýerler. ⁵Raba galasyny düýeleriň örusine we Ammon ýurduny dowarlaryň ýatagyna öwrerin. Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz“».

⁶Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Siz elleriňizi çarpyp, tans etdiňiz, Ysraýyl ýurduna bolan ýigrenjiňiz bilen

ýürekden şatlandyňyz. ⁷Şonuň üçin hem, ine, Men elimi siziň garşyňyza uzatdym. Sizi milletlere olja edip bererin. Men sizi halklaryň arasyndan sogrup zyňaryn, ýurtlaryň arasyndan süpürip taşlaryn, sizi ýok ederin. Onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz».

Mowap ýurduna garşy pygamberlik

⁸Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Mowap bilen Segir: „Ýahuda halky hem beýleki milletler ýalydyr“ diýdiler. ⁹Şonuň üçin Men Mowabyň bir gapdalyny böwsüp, ýurduň şöhraty bolan serhet şäherlerine Beýtyeşimoda, Bagalme-gona we Kirýataýyma zarba uraryn. ¹⁰Men Mowaby ammonlar bilen birlikde gündogar halklarynyň eline mülk edip bererin. Şeýdip, ammonlar milletler arasynda hiç haçan ýatlanylmaz. ¹¹Mowaba hökümler çykararyn, şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler».

Edom ýurduna garşy pygamberlik

¹²Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Edom öç almak bilen ýahuda halkynyň garşysyna hereket etdi, olardan öç alyp, agyr günä batdy. ¹³Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Men elimi Edomyň garşysyna uzadyp, ondan ynsany-da, haýwany-da sogrup taşlaryn we ony harabaçylyga öwrerin. Olar Teýmandan Dedana çenli aralykda gylýçdan heläk bolarlar. ¹⁴Men Edomdan halkym Ysraýylyň eli bilen öç alaryn. Olar Edomda Meniň gahar-gazabym boýunça hereket ederler, onsoň olar Meniň öjümiň nämedigini bilerler“».

Muny Hökmürowan Reb aýdýandyr.

Piliştililere garşy pygamberlik

¹⁵Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ebеди duşmançylygy bolan piliştililer

ýahudalardan ar aldylar, ýüreklerindäki ýigrenç zerarly olary ýer bilen ýegsan edip öç aldylar. ¹⁶Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Ine, Men elimi piliştlileriň garşysyna uzadyp, olardan keretlileri sogrup taşlaryn, deňiz ýakasyna galanlaryny ýok ederin. ¹⁷Gazaply jezalar bilen olardan agyr öç alaryn. Şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler“».

26-njy bap

Sur galasyna garşy pygamberlik

¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň on birinji ýylynyň birinji aýynyň birine maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Sur galasy Iýerusalim hakda: „Baý-baý-ow, halklaryň gapysy bolan şäher ýykyldy, derwezeleri meniň üçin açyldy. Ol weýran boldy, indi men baýlykdan dolaryn“ diýdi». ³Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Eý, Sur! Men saňa garşydyryn. Deňiz tolkunlarynyň ýokary galşy ýaly, Men hem milletleri seniň garşyňa aýaga galdyryryn. ⁴Olar Suruň diwarlaryny weýran ederler, onuň diňlerini ýykarlar. Men onuň topragyny syryp-süpürüp, ýalaňaç gaýa öwrerin. ⁵Ol deňiz ortasynda tor ýazylyan ýer bolar. Hökmürowan Reb: „Muny Men aýtdym“ diýýär. Sur galasy milletlere olja bolar. ⁶Olar Sur galasyna garaşly şäherlerde ýaşaýanlary gylyçdan geçirerler; onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler».

⁷Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ine, Men patyşalaryň patyşasy bolan Babyl patyşasy Nebukadnesary atlar, söweş arabalary, atlylar, köp halklardan ybarat äpet goşun bilen birlikde demirgazykdan Sur galasynyň üstüne getirerin. ⁸Eý, Sur galasy, olar saňa garaşly şäherlerde

ýaşaýanlary gylyçdan geçirerler, garşyňa berkitmeler salyp, diwaryňa çykmak üçin ýapgytlar gurarlar we galkanlaryny seniň garşyňa goýarlar. ⁹Pürsler bilen diwarlaryňy oýarlar, demir gurallary bilen diňlerini ýykarlar. ¹⁰Atlarynyň köplüğinden ýaňa seni tozan gapar; diwarlary ýumrulan bir gala girilişi ýaly, seniň derwezeleriňden girende atlylaryň, tigirleriň we söweş arabalarynyň sesinden ýaňa diwarlaryň sarsar. ¹¹Ähli köçeleriniň atlarynyň toýnagy bilen basalarlar; halkyňy gylyç bilen öldürerler, ullakan sütünleriniň ýer bilen ýegsan ederler. ¹²Baýlygyňy talap, mal-mülküňi basyp alarlar, diwarlaryňy ýykyp, gözəl jaýlaryňy weýran ederler. Daşlaryňy, agaçlaryňy we topragyňy deňze taşlarlar. ¹³Men seniň aýdymlaryňyň sesini keserin, liralaryňyň sesi gaýdyp eşidilmez. ¹⁴Seni ýalaňaç gaýa öwrerin, tor ýazylyan ýer bolarsyň. Indi sen hiç haçan täzeden bejerilmersiň, çünki Hökmürowan Reb: „Muny Men-Reb aýtdym“ diýýär».

¹⁵Hökmürowan Reb Sur galasyna şeýle diýýär: «Ýykylyşyňyň gürpüldisinden, ýaralylaryň inňildisinden, başyňdan inen elhenç mergiden kenarlardaky halklar titleşmezmi? ¹⁶Şonda deňiz boýundaky ähli hökümdarlar tagtlaryndan düşüp, donlaryny çykararlar, keşdeli eşiklerini sypyrarlar. Gorky lybasyna girip, ýerde oturarlar we dynuwsyz sandyraşyp, saňa aňk-taňk bolarlar. ¹⁷Soňra olar sen hakda agy aýdarlar:

„Eý, deňizçileriň ýaşaýan şäheri,
deňizde iň güýçli meşhur şäher!
Wah, sen we sende ýaşaýanlaryň
barysy nähili heläk boldy!
Sen deňiziň ýakasynda
ýaşaýanlara ^a howp saldyň!“

^a 26:17 *Deňziň ýakasynda ýaşaýanlara* – ýa-da onuň ähli ilatyna.

¹⁸Seniň ýykylan günün kenarlardaky halklar titreşerler, deňiz kenaryndakylar seniň heläk bolşuňa howsala düşerler».

¹⁹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Seni ilatsyz galan şäherler ýaly harabaçylyga öwrenimden soň, çuňlugy üstüne getirip, köp suwlar bilen büränimden soň, ²⁰seni ölümler dünýäsine inýänler bilen birlikde gadymy halkyň ýanyna indererin. Ilatsyz bolar ýaly, seni ölümler dünýäsine inýänler bilen birlikde ýeriň teýinde, gadyndan bari harabaçylyga öwrülen ýerlerde ornaşdyrarin; sen gaýdyp ilatly bolmarsyň ýa-da dirileriň ýaşayan ýurduny eýelemersiň^a. ²¹Men seni elhenç howpa duçar ederin, sen ýok bolarsyň. Seni gözlärler, emma hiç haçan tapmazlar». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

27-nji bap

Sur galasy üçin aýdylan agy

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly, Sur galasy hakda agy aýt. ³Deňiz girelgelerinde mesgen tutan we her bir kenarýakasynyndaky halklar bilen söwda eden Sur galasyna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Eý, Sur, sen ‘Gözellik kämilligi mendirin!’ diýdiň. ⁴Seniň hökümdarlygyň beýik deňizlerdedir; seni bina edenler gözelligiňi aňrybaş derejesine ýetirdiler. ⁵Sen Seniň dagynyň serwilerinden ýasalan uly gämi ýalydyň; saňa bogaldak etmek üçin Liwandan kedr agajyny getirdiler. ⁶Kürekleriňi Başan dublaryndan etdiler; tagtalaryňy Kipr adasynyň serwi agajyndan ýasap, piliň dişi bilen bezediler. ⁷Müsürden getirilen keşdeli nepis

zygyr matalar seniň ýelkeniňdi, olar saňa baýdak bolup hyzmat ederdi. Elişa kenarynyň mawy we gyrgyzy matasy seniň ýapynjaňdy. ⁸Sidon we Arwat ilaty seniň kürekçileriňdi. Eý, Sur, sende akyldarlar bardy, olar seniň gämiçileriňdi. ⁹Gebalyň garrylary we akyldarlary sende bolup, jaýryklaryňy suwaýardylar. Harytlaryňy alyş-çalyş etmek üçin ähli gämiler deňizçileri bilen sendediler. ¹⁰Pars, Lut we Put seniň urşujylaryňdy; olar galkanlary bilen demir tuwulgalaryny diwaryňdan asardylar; olar saňa şöhrat getirerdiler. ¹¹Arwatlylar we heýlekliler töwerek-daşyndaky diwarlaryňyň, gammatlylar bolsa diňleriňiň üstündediler. Olar galkanlaryny diwarlaryňyň töwerek-daşyndan asyp, gözelligiňi aňrybaşa ýetirerdiler. ¹²Baýlygyňyň köpdügi üçin Tarşyş seniň bilen söwda etdi; harytlaryňyň deregine kümüş, demir, galaýy we gurşun bererdi. ¹³Ýawan, Tubal we Meşek seniň söwdagärleriňdiler; olar harytlaryňyň deregine gullar we bürünç gaplar bererdiler. ¹⁴Togarma halky seniň harytlaryňyň deregine ýabylary, uruş atlaryny we gatyrlary bererdi. ¹⁵Dedanlylar seniň söwdagäriňdiler; köp kenarlaryň söwda gatnaşygy seniň eliňdedi; olar senden alan harytlarynyň deregine piliň dişi we eben agajy bilen hasaplaşardylar. ¹⁶Söwdaňyň köpdügi üçin Siriýa seniň bilen söwda etdi; olar seniň harytlaryňyň deregine zümrerret, gyrgyzy we keşdeli matalar, nepis zygyr mata, merjen we ýakut bererdiler. ¹⁷Ýahuda bilen Ysraýyl ýurdy seniň söwdagärleriňdiler; olar harytlaryňyň deregine Minnit bugdaýyny, un, bal, ýag we melhem bererdiler. ¹⁸Söwdaňyň

^a 26:20 *Dirileriň ýaşayan ýurduny eýelemersiň* – bu jümle käbir golýazmalarda *Men saňa şöhrat bererin* diýip düş gelýär.

we baýlygynyň köpdügi üçin Damask hem seniň bilen söwda etdi; ol Helbon şerabyny we ak ýüň getirirdi. ¹⁹Uzal ýurdundan gelen Dan we Ýawan harytlarynyň deregine ýüplük bererdiler; alyş-çalyş harytlarynyň arasynda bolsa işlenen demir, dalçyn we hoşboý ysly gamyş bardy. ²⁰Dedan at münmäge gerekli bolan eýerlik atkeçeleri bilen söwda ederdi. ²¹Arabystan we bütin Kedar hökümdarlary seniň in gadyrly müşderileriňdi; olar guzular, goçlar we erkekler getirip, seniň bilen söwda etdiler. ²²Şebanyň we Ragamanyň täjirleri seniň söwdagäriňdiler; olar harytlarynyň deregine ähli atyrlaryň seresini, her hili gymmatbaha daşlar we altyn bererdiler. ²³Haran, Kanne, Eden, Şeba täjirleri, Aşur we Kilmat seniň söwdagäriňdiler. ²⁴Olar seniň bazaryndaky harytlaryň saýlama zatlar bilen, mawy we reňber reň keşdeli matalar we ýüp bilen berk daňlan reňkli halylar bilen alyş-çalyş ederdiler. ²⁵Seniň harytlarynyň kerweni Tarşysyň gämileridi; sen dolup-daşyp, deňizler ummanynda agyr ýük bilen ýüklenerdiň.

²⁶Kürekçileriň seni açyk deňizlere alyp çykarlar, emma gündogar şemaly deňizler ummanynda seni kül-peýekun eder. ²⁷Ýykylan günün seniň baýlygyny, harytlaryň, mallaryň, deňizçileriň, gämiçileriň, jaýryklaryň suwaýanlar, harytlaryň alyş-çalyş edýänler, sendäki ähli urşujylar we içindäki ähli jemaat deňizler ummanyna gark bolarlar. ²⁸Gämiçileriň ahy-nalasyndan öri meýdanlar lerzana geler. ²⁹Ähli kürekçiler, deňizçiler we ähli deňiz gämiçileri gämilerinden düşüp, gury ýerde durarlar. ³⁰Seslerini gataldyp, seniň üçin perýat ederler, başlaryndan gum sowrarlar, küle togalanarlar. ³¹Seniň üçin saçlaryny

syryp, jul geýnerler, janhowluna hasrat bilen zar-zar aglap, dady-perýat ederler.

³²Seniň üçin agy aýdyp, ýas tutarlar, ahy-nala çekip, şeýle diýerler:

‘Deňiz ortasynda Sur ýaly dym-dyrs bolan gala barmy?

³³Harytlaryň deňizden çykanda, sen köp halklary doýurdyň, baýlygyny we harytlaryň köplügi bilen patyşalary baýatdyň. ³⁴Ine, deňizde, suwlaryň düýbünde kül-peýekun bolanynda, içindäki harytlaryň we ähli jemagatyň özüň bilen bile gark boldy’. ³⁵Kenarlardaky ähli ilatlar saňa aňkaryşdylar; patyşalary gaty gorkdular, ýüzleriniň reňki açdy.

³⁶Halklar arasyndaky täjirler saňa sykylyk atdylar; sen elhenç howpa uçrap, ebedilik ýok bolarsyň“».

28-nji bap

Sur patyşasyna garşy pygamberlik

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Sur hökümdaryna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Sen ýürekde gedemlik edip: ‘Men hudaýdyryn, men deňizler ummanynda, hudaýlaryň tagtynda oturyaryn’ diýdiň; ýüregiňi hudaýlaryň ýüregi kimin tutsaň-da, sen hudaý dälşiň, ynsansyň. ³Sen Danyýelden has akyllysyň, hiç bir syr senden gizlin dälidir. ⁴Sen danalygyny we düşüňjäh bilen baýlyk edindiň, hazynalaryňda altyn, kümüş topladyň. ⁵Söwdada çuň danalygyny bilen baýlygyny köpeldiň, baýlygyňdan ýaňa ýüregiňi gedem tutduň“». ⁶Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Sen ýüregiňi bir hudaý ýaly tutduň. ⁷Munuň üçin Men gelmişekleri, milletleriň in rehimsizini seniň üstüne getirerin; olar seniň ajaýyp danalygyny gylyç bilen kesip, şan-şöhratyňy harlarlar. ⁸Seni gabra indererler;

sen deňizleriň goýnunda wagşy ölüme
duçar bolarsyň. ⁹Sen özüňi öldürenleriň
huzurynda-da: „Men hudaý“ diýersiň-
mi? Özüňi öldürenleriň elinde sen hudaý
dälsiň, ynsansyň. ¹⁰Sen gelmişekleriň
elinde sünnetsizleriň ölümi bilen heläk
bolarsyň, sebäbi Hökmürowan Reb:
„Muny Men aýtdym“ diýýär.

¹¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy:

¹²«Eý, ynsan ogly! Sur patyşasy
üçin agy aýt,
oňa Hökmürowan Reb şeýle
diýýär diý:

„Kämilliğiň möhüri, danalygyň,
gözelligiň aňrybaşy sendiň.

¹³Sen Eremde – Hudaýyň
bagyndadyň;
lagyl, topaz, göwher, sary ýakut,
hakyk,

ýaşyl gaşlar, ýakut, pöwrize we
zümerret

ýaly ähli gymmatbaha daşlara
we altyna gaplanypdyň;

gaş öýeleriňdir oýma nakgaşçylyk
işleriň hem altyndandy,

bularyň ählisi seniň ýaradylan
günüň taýýarlanypty.

¹⁴Sen goragçy kerup bolar ýaly
ganatlaryňy ýaýyp oturdyň,
seni Men belläpdim.

Sen Hudaýyň mukaddes
dagyndadyň,

otly daşlaryň arasynda gezdiň.

¹⁵Ýaradylan gününden
tä senden ýazyk tapylýança,
ýollaryňda aýypsyzdyň.

¹⁶Söwdaňyň köplügi zerarly seni
zulumdan doldurdylar,
sen günä etdiň.

Şeýlelikde, Men seni haram

hökmünde Hudaýyň

dagyndan aşak taşladym.

Men seni, eý, goragçy kerup,

otly daşlaryň arasyndan kowup
ýok etdim.

¹⁷Owadanlygyň zerarly ýüregiňi
tekepbir tutduň,
şohratparazlygyňdan ýaňa
danalygyňy harladyň;
Men seni ýere çaldym;
görsünler diýip, patyşalaryň
öňüne zyňdym.

¹⁸Sen köp etmişleriň bilen,
erbet söwdagärliğiň bilen
mukaddes ýerleriňi harama
çykardyň;

onsoň Men içinden ot berdim; ol
seni ýandyrdy.

Men seni ähli görýänleriň
gözleriniň alynýda ýakyp,
ýer ýüzünde kül etdim.

¹⁹Halklar arasynda seni
tanaýanlaryň bary saňa
aňkarylyşarlar;
sen elhenç howpa uçrap,
ebedilik ýok bolarsyň“».

Sidon galasyna garşy pygamberlik

²⁰Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy:

²¹«Eý, ynsan ogly! Ýüzüňi Sidona ta-
rap öwür-de, oňa garşy pygamberlik et.

²²Oňa Hökmürowan Reb şeýle diýýär
diý: „Ine, Sidon, Men saňa garşydyryn;
Men seniň içinde şohrat gazanaryn. Saňa
hökümler çykaryp, Öz mukaddesligimi
ykrar edenimde, siz Meniň Rebdigimi
bilersiňiz. ²³Men galanyň içine mergi
iberip, köçelerinden gan akdyrarn;
dumly-duşdan üstüne inýän gylçdan
galadaky ýaralylar heläk bolarlar. Onsoň
olar Meniň Rebdigimi bilerler. ²⁴Ys-
raýyl halkyny ýigrenýänleriň hiç biri
indi gaýdyp Ysraýyla çümýän ýandak
we awuly tiken bolmaz, şonda olar Me-
niň Hökmürowan Rebdigimi bilerler“».

²⁵Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men

ysraýyl halkyny dargadylan halklaryň arasyndan yzyna ýygnap, milletleriň gözleriniň alnynda mukaddesligimi ykrar ederin. Şundan soň olar öz ýurtlarynda, ýagny Meniň gulum Ýakuba beren ýurdumda mesgen tutarlar. ²⁶Ol ýerde howpsuz ýaşap, öýler gurarlar, üzüm baglaryny oturdarlar. Daş-töwerekdäki olary ýigrenýänlere hökümler çykaranyndan soň, olar howpsuz ýaşarlar. Şonda olar Meniň özleriniň Hudaýy Rebdigimi bilerler».

29-njy bap

Müsüre garşy pygamberlik

¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň onunjy ýylynyň onunjy aýynyň on ikisine maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Ýüzüňi Müsür patyşasy faraona tarap öwür-de, oňa we bütün Müsüre garşy pygamberlik et. ³Oňa Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Eý, Müsür patyşasy faraon! Sen derýalar boýunda ýatan äpet aždaha kimin: ‘Nil meniňkidir, ony özüm üçin ýaratdym’ diýýäň! Men saňa garşydyryn. ⁴Seniň äňleriňe çeňňekler sokaryn we derýalaryňyň balyklaryny teňňeleriňe ýapyşdyrarin. Teňňeleriňe ýapyşan balyklar bilen birlikde seni derýalaryňdan kowup çykararyn. ⁵Seniň özüňi we derýalaryňdaky ähli balyklary çöle taşlaryn. Sen açyk meýdanda heläk bolarsyň, ol ýerden ýygnalmarsyň we hiç kim saňa eýe çykmaz. Men seni ýabany haýwanlara we ýyrtyjy guşlara şam ederin. ⁶Onsoň ähli Müsür ilaty Meniň Rebdigimi biler.

Müsür halky ysraýyl halky üçin gamyşdan hasa boldy. ⁷Ysraýyl halky senden ýapyşanda, sen döwölüp, ysraýyllaryň eginlerini ýaraladyň; saňa ýaplananlarynda, sen owranyp, billerini döwdüň».

⁸Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ine, Men seniň üstünden gylyç inderip, ynsany-da, haýwany-da senden sogrup taşlaryn. ⁹Müsür ýurdy harabaçylyga we çöllüğe öwürüler; onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler.

Faraon: „Nil derýasy meniňki, ony men ýaratdym“ diýdi. ¹⁰Şonuň üçin hem Men saňa we seniň derýalaryňa garşydyryn; Men Migdoldan Sewene çenli, Efiopiýanyň serhedine çenli Müsür ýurduny bütinleý çöllüğe we harabaçylyga öwrerin. ¹¹Oňa adam aýagy basmaz, haýwan toýnagy sekmez; ol ýerde kyrk ýyllap hiç kim ýaşamaz. ¹²Men Müsüri haraba öwürülen ýurtlaryň hem in harabasyna öwrerin, onuň şäherleri weýran edilen şäherleriň hem in weýrany bolup, kyrk ýyllap haraba bolup ýatar. Men müsürlileri milletleriň arasynda pytradaryn, ýurtlaryň arasynda dargadaryn».

¹³Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Kyrk ýyldan soň müsürlileri pytradylan halklarynyň arasyndan ýygrynaryn. ¹⁴Men müsürlileriň öňki abadançylygyny gaýtaryp berip, Patros ýurduna öz dogduk mekanlaryna getirerin. Ol ýerde olaryň patyşalygy ejiz patyşalyk bolar. ¹⁵Patyşalyklaryň in ejizi bolar, gaýdyp milletlerden özüni ýokary tutmaz. Milletleriň üstünden höküm sürmesinler diýip, Men olary azaldaryn. ¹⁶Müsürliler indi hiç haçan ysraýyl halky üçin arkadaýanç bolmazlar. Gaýtam, Müsüriň betbagtlygy olara Müsüre dolanmak bilen eden günälerini ýatladar. Onsoň ysraýyllar Meniň Hökmürowan Rebdigimi bilerler».

¹⁷Sürgünde bolýan wagtymyzyň yigirmi ýedinji ýylynyň birinji aýynyň birine maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁸Eý, ynsan ogly! Babyl patyşasy Nebukadnessar öz goşunyna Sura garşy agyr zähmet

çekdirdi: her bir esgeriň saçy döküldi, her bir egniň hamy soýuldy; emma çeken zähmetine görä, ne onuň özüne, ne-de goşunyna Surdan muzd tölendi. ¹⁹Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men Müsür ýurduny Babyl patyşasy Nebukadnesara bererin; ol onuň baýlygyny äkider, oljasyny alar we ony talar; bu onuň goşuny üçin muzd bolar. ²⁰Men onuň garşysyna çeken zähmeti üçin Müsür ýurduny oňa berdim, sebäbi olar Meniň üçin işlediler. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ²¹Men ol gün ysraýyl halkyna güýç bererin, olaryň arasynda saňa saýrap duran dil bererin. Onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler».

30-njy bap

Müsür üçin agy

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Muny pygamberlik et-de, Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Siz ‘Ol gün üçin waý!’ diýip perýat ediň. ³Çünki ol gün ýakyndyr, Rebbiň günü golaýdyr. Ol gün apy-tupan günü, milletleriň jebir çekjek döwrüdir. ⁴Müsürüň üstünden gylyç iner, müsürliler gylyçdan heläk bolanlarynda, Efiopiýa ilatyna gorky aralaşar. Müsürüň baýlygy äkidiler, binalary kül-peýekun ediler. ⁵Müsür bilen birlikde Efiopiýa, Put, Lut we beýleki halklardan gelen goşunlaryň bary, Kub we ylalaşyk baglaşan ýurdunyň ilaty gylyçdan geçiriler“». ⁶Reb şeýle diýýär: «Müsüre arka duranlar heläk bolarlar, onuň kuwwatynyň buýsanjy öçer. Migdoldan Sewene çenli olaryň bary bilelikde gylyçdan geçiriler. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ⁷Olar haraba öwrülen ýurtlardan hem beter haraba öwrüler, onuň şäherleri weýran edilen şäherleriň hem in weýrany bolar. ⁸Müsüre

ot berip, ony goldaýanlaryň baryny ýok edenimde, olar Meniň Rebdigimi bilerler. ⁹Ol gün gaýgy-gamsyz ýaşayan efioplary gorkuzmak üçin gämiler bilen habarçylar ýollaryn. Müsürüň jebir-jepaly döwründäki ýaly, olara hem howp aralaşar, ine, ol gün ýetip gelýär». ¹⁰Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men Babyl patyşasy Nebukadnesaryň eli bilen Müsürüň beýik goşunynyň soňuna çykaryn. ¹¹Milletleriň in gorkunjy bolan bu Müsür ýurduny weýran etmek üçin Nebukadnesar goşuny bilen birlikde geler. Olar Müsürde gylyçlaryny ýalaňaçlap, ýurdy jesetden doldurular. ¹²Men derýalary guradaryn, ýurdy ýaramaz adamlara sataryn; ýurdy we onuň içindäkileriň baryny gelmişekleriň eli bilen weýran ederin. Muny Men-Reb aýtdym». ¹³Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men butlary-da ýok ederin, Memfisdäki biderek heýkelleri aýryp taşlaryn. Gaýdyp Müsür ýurdunda hökümdar bolmaz. Müsür ýurduna gorky salaryn. ¹⁴Patrosy weýran ederin, Zogan galasyna ot bererin, Tebes galasynda hökümler çykararyn. ¹⁵Gazabymy Müsürüň güýji bolan Siniň üstüne döküp, Tebesiň köp ilatlylygynyň soňuna çykaryn. ¹⁶Müsüre ot bererin, Sin soňsuz jebir çeker, Tebes galasynyň diwary jaýryk atar we Memfis galasy her gün duşman hüjümine sezewar bolar. ¹⁷Heliýopolysyň we Pibesediň ýaş ýigitleri gylyçdan heläk bolarlar; galadaky halk sürgün ediler. ¹⁸Müsürüň boýuntyrygyny döwen günüm Tahpanhesde gündiz gijä öwrüler. Onuň kuwwatynyň buýsanjy tamamlanar; ony bir gara bulut gaplar we şäheriň halky sürgüne gider. ¹⁹Men Müsüre hökümler çykararyn; şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler».

²⁰Sürgünde bolýan wagtymyzyň on birinji ýylynyň birinji aýynyň ýedisine

maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²¹«Eý, ynsan ogly! Men Müsür patyşasy faraonyň goluny döwdüm. Ol şypa tapar ýaly daňylmady ýa-da gylaç tutmak üçin güýje geler ýaly oňa sargy saralmady. ²²Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Men Müsür patyşasy faraona garşydyryn. Men onuň iki elini hem: sagdyn elini-de, döwür elini-de syndyryp taşlaryn, elindäki gylajyny gaçyraryn. ²³Men müsürlileri milletleriň arasyna pytradaryn, olary ýurtlaryň arasyna dargadaryn. ²⁴Babyl patyşasynyň gollaryny güýçlendirip, gylajymy onuň eline bererin; emma faraonyň gollaryny döwerin. Faraon Babyl patyşasynyň önünde agyr ýaraly adamyň inňildeýşi kimin inňildär. ²⁵Babyl patyşasynyň goluny güýçlendirerin, emma faraonyň gollaryny syndyraryn. Gylajymy Babyl patyşasynyň eline bererin, ol hem ony Müsüriň garşysyna uzadar, şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler. ²⁶Men müsürlileri milletleriň arasyna pytradaryn, ýurtlaryň arasyna dargadaryn. Onsoň olar Meniň Rebdigimi bilerler“».

31-nji bap

Kedr agajy timsaly

¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň on birinji ýylynyň üçünji aýynyň birine maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Faraona we onuň halkyna şeýle diý:

„Sen beýikligiň boýunça kime meňzeýärsiň?

³Ine, Aşur Liwanda owadan şahaly, tokaý saýaly kedr agajydy.

Onuň boýy uzyn, başy bulutlarda ýerleşýärdi.

⁴Suwlary ony ösdürdi, ýerasty bulaklar ony belent etdi;

daş-töweregini derýalar gurşap, akar çeşmeleri bilen uzakdaky ähli agaçlary gandyryýardy.

⁵Munuň üçin onuň boýy beýleki agaçlaryň baryndan uzyn, baldaklary güreldi; suwuň bollugyndan şahalary uzady.

⁶Pudaklarynyň üstünde gögüň ähli guşlary höwürtelediler; şahalarynyň astynda ähli ýyrtýjy haýwanlar guzladylar we kölegesinde ähli uly milletler mesgen tutdular.

⁷Ol belentligi bilen, şahalarynyň uzynlygy bilen gözeldi, köki-de çuň suwlara ýetipdi.

⁸Hudaýyň bagyndaky kedr agaçlary onuň boýuna, serwiler onuň pudaklaryna-da taý gelmeýärdi, çynarlar onuň şahalaryna deň däl, Hudaýyň bagyndaky hiç bir agaç gözelliginde oňa taý gelmeýärdi.

⁹Men ony gür şahalar bilen bezäpdim; Hudaýyň Erem bagyndaky ähli agaçlar oňa görüplik etdiler“».

¹⁰Şonuň üçin hem Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Onuň boýy ösüp, başy bulutlara ýetende, bu beýiklik onuň ýüreginde tekepbirlik döretdi. ¹¹Şonuň üçin Men ony milletleriň hökümdarynyň eline berdim, oňa öz erbetligine laýyk daraşdylar. Men ondan ýüz öwürdim, ¹²gelmişek milletleriň in rehimsizi ony kesip taşlap ret etdi. Şahalary daglaryň üstüne we tutuş derelere düşüp, pudaklary çapylyp, ýurduň ähli jülgelerine taşlandy. Dünýäniň ähli halklary onuň

kölegesinden gitdiler, ony terk etdiler. ¹³Göğüň ähli guşlary onuň döwlen böleklerinde mesgen tutýarlar, meýdanyň ähli haýwanlary onuň şahalarynyň arasynda ýerleşýärler. ¹⁴Şeýlekde, suwlaryň ýakasynda ýetişen hiç bir agaç boý alyp, belende çykmaz ýa-da başlary buluda ýetmez we bol suw içip ösen hiç bir agaç beýle belentlige ýetmez. Olaryň bary gabra inýän ähli ynsanlar bilen birlikde ölüler dünýäsine ýeriň teýine inderildiler».

¹⁵Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ölüler dünýäsine inen günü, Men ol agaç üçin ýas tutsunlar diýip, ony düýpsüz çuňluk bilen ördüm, onuň derýalaryny togtadym; äpet suwlary sakladym. Bu agaç üçin tutuş Liwany tümlüğe gapladym, onuň ähli agaçlaryny soldurdym. ¹⁶Ony gabra inýänler bilen birlikde ölüler dünýäsine inderenimde, ýykylyşynyň gürpüdisinden milletleri titretdim; onsoň Erem bagynyň ähli agaçlary, Liwanyň in owadan we in saýlama agaçlary, bol suw içip ösenleriň bary ýeriň teýinde teselli tapdylar. ¹⁷Kölegesinde ýaşanlar, ýagny milletleriň arasynda onuň bilen ylalaşyk baglaşanlar hem onuň bilen birlikde ölüler dünýäsine gylyçdan geçirilenleriň ýanyna indiler. ¹⁸Erem bagynyň agaçlarynyň haýssy şan-şöhratda we beýiklikde saňa meňzeýär? Ýöne sen Erem agaçlary bilen birlikde ýeriň teýine inderilersiň. Sen gylyçdan geçirilenler bilen birlikde sünetsizleriň arasynda ýatarsyň. Faraonyň we onuň ähli beýik goşunyň soňy şeýle bolar». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

32-nji bab

Faraon üçin aýdylan agy

¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň on ikinji ýylynyň on ikinji aýynyň birine

maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Müsür patyşasy faraon üçin agy aýt we oňa şeýle diý:

„Özüni milletleriň ýaş arslanyna menzettiň,
ýöne sen deňizlerdäki aždarha kiminsiň.

Derýalaryňda eýläk-beýläk okduryldyň;
aýaklaryň bilen suwlary çäykadyň,
derýalary bulandyrdyň“».

³Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Birtopar halklaryň önünde torumy seniň üstüne taşlaryň;
olar seni Meniň torum bilen tutarlar.

⁴Onsoň seni gury ýere taşlaryň, meýdana zyňaryň,
göğüň ähli guşlaryny seniň üstüne gonduraryň,
tutuş dünýäniň ýyrtyjy haýwanlaryny senden doýraryň.

⁵Etiňi daglaryň üstüne serip, dereleri çüýrän läşinden dolduraryň.

⁶Topragyňy daglara çenli ganyň bilen suwararyň;
jülgeler seniň läşinden dolar.

⁷Seni gümlän mahalym gökleri bürärin,
ýyldyzlary garaldaryň;

Güni bulut bilen örterin,
Aý-da öz ysýgyny bermez.

⁸Depäňdäki gökleriň ähli parlak ysýklaryny garaldaryň,
ýurduňa garaňky düşürerin,
muny Hökmürowan Reb diýýär.

⁹Seniň tanamaýan ýurtlaryňa, başga milletleriň arasyna dargadylan bölegiňi getirenimde, köp halklaryň ýüreklerini

howsala salaryn. ¹⁰Köp halklary saňa aňkardaryn, öňlerinde gylyjymy bulalyňlanymda, olaryň patyşalary sen sebäpli gaty gorkarlar; seniň agdarylan günüň olaryň ählisi öz janlary üçin her pursatda titrär». ¹¹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Babyl patyşasynyň gylyjy seniň depäňden iner. ¹²Babyl gerçekleri milletleriň iň elhenjidir, olaryň gylyjy bilen goşunyňy heläk ederin. Olar Müsüriň buýsanjynyň ýoguna ýanarlar, onuň bütün goşuny heläk bolar. ¹³Onuň ähli mal-garalaryny bol suwlaryň başyndan ýok ederin; mundan beýläk ynsan aýagy-da, haýwan toýnaggy-da suwlary bulandyrmaz. ¹⁴Onsoň suwlaryny durlap, derýalaryny asuda akdyrarn. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁵Müsür ýurduny harabaçylyga öwrenimde, ony ähli zatdan mahrum edenimde we onuň ilatyny gylç bilen gyranymda, olar Meniň Rebdigimi bilerler. ¹⁶Agy budur, olar muny aýdarlar; bu agyny milletleriň gyzlary aýdarlar. Müsür we onuň goşuny barada bu agyny aýdarlar». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

¹⁷Sürgünde bolýan wagtymyzyň on ikinji ýylynyň birinji aýynyň on başine maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁸«Eý, ynsan ogly! Müsür goşuny hakda dady-perýat et, ony we güýçli milletleriň gyzlaryny ölüler dünýäsine inýänler bilen birlikde ýeriň teýine inder.

¹⁹Olara şeýle diý: „Sen kimden görmegeý?

Aşak in-de, sünnetsizler bilen bir gabyrda ýat“.

²⁰Olar gylçdan geçirilenleriň arasyna ýykyrlarlar. Gylç syryldy; Müsüri we onuň bütün goşunyňy ýere çalyň süýräň.

²¹Ölüler dünýäsinde Müsür we onuň tarapdarlary hakda iň batyr ýolbaşçylar: „Olar aşak indiler, gylçdan geçirilen sünnetsizler bilen ýatýrlar!“ diýerler.

²²Aşur we onuň tutuş goşuny ol ýerde. Gylçdan geçirilip, heläk bolan esgerleriniň gabyrlary onuň daşyny gurşap alypdy. ²³Onuň gabyrlaryna ölüler dünýäsiniň iň düýbünden ýer berildi, goşuny gabrynyň töwerek-daşyny tutup dur. Dirileriň ýurduna howp salanlaryň bary gylçdan geçirilip öldürilendirler. ²⁴Eýlam ýurdy ol ýerde we ähli goşuny onuň gabrynyň töwerek-daşynda; olaryň bary gylçdan geçirilip öldürilenler; dirileriň ýurduna howp salan bu sünnetsizler ýeriň teýine indiler. Ölüler dünýäsine inýänler bilen birlikde olar hem utanja galdylar. ²⁵Eýlam ýurduna we onuň tutuş goşuny gylçdan geçirilenleriň arasyndan düşek saldy; bütün halky onuň gabrynyň töwerek-daşyndady; ählisi hem sünnetsizdi we gylç bilen öldürilendi; olar dirileriň ýurduna howp salypdylar, indi ölüler dünýäsine inýänler bilen birlikde olar hem utanja galdylar, olar gylçdan geçirilenleriň arasynda ýerleşdirildiler. ²⁶Meşek, Tubal ol ýerdedi. Olaryň ähli goşuny olaryň gabyrlarynyň töwerek-daşyndady; dirileriň ýurduna howp salandyklary üçin, olaryň ählisi hem sünnetsizdi we gylç bilen öldürilendi; ²⁷Olar ölüler dünýäsine söweş ýaraglary bilen inen, gylçlaryny başlaryna ölüm ýassygy edinen, beýleki heläk bolan sünnetsiz batýrlar bilen bile ýatmaýarlar. Olaryň günäleriniň jezasy süňklerine ornar, sebäbi olar dirileriň ýurunda batýrlara howp salýardylar. ²⁸Sen hem, eý, faraon, heläk bolarsyň we gylçdan geçirilenler bilen bile sünnetsizleriň arasynda ýatarsyň.

²⁹Edom hem öz patyşalary we ähli hökümdarlary bilen ol ýerdedi. Güýçludigine garamazdan, olaryň bary gylçdan geçirilenler bilen bile ýatýrlar. Olar sünnetsizler we ölüler dünýäsine

inýänler bilen bile ýatyrlyr. ³⁰Ähli demirgazyk ýolbaşçylary we sidonlylar hem ol ýerdedi. Güýçli bolup howp salandyklaryna garamazdan, olar utanç içinde gylyçdan geçirilenler bilen birlikde aşak indiler. Olar gylyçdan geçirilen sünnetsizler bilen ýatyrlyr we ölümler dünýäsine inýänler bilen birlikde utanja galdylar. ³¹Faraon we onuň tutuş goşuny olary görüp, özläriniň gylyçdan geçirilen ähli goşuny üçin teselli taparlar. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ³²Men dirileriň ýurduny gorkudan sandyramaga mejbur ederin! Faraon we onuň tutuş goşuny bolsa gylyçdan geçirilip, sünnetsizleriň arasynda ýatar». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

33-nji bap

Reb Ezekiýel pygamberi Ysraýyla gözegçi goýýar

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Men bir ýurduň üstünden gylyç inderenimde, ol ýurduň halky öz arasyndan bir adamy saýlap, özlärine gözegçi goýjakdygyny ildeşleriňe aýt. ³Gözegçi ýurduň üstüne gylyjyň gelyändigini göreňde, halka duýdurýş bermek üçin surnaý çalar. ⁴Şonda kim surnaý sesini eşidibem, ägä bolmasa we gylyç gelip, ony öldürse, onuň gany öz boýnuna bolar. ⁵Ol surnaý sesini eşidibem, ägä bolmady; onuň gany öz boýnuna bolar; ýöne ägä bolan öz janyny halas eder. ⁶Gözegçi gylyjyň gelyändigini görübem, surnaý çalmasa, halka duýdurýş bermese we gylyç gelip, olardan biriniň janyny alsa, bu adam öz etmişi üçin öldüriler. Emma onuň gany üçin Men gözegçi bilen haklaşaryn.

⁷Eý, ynsan ogly! Men seni ysraýyl halkyna gözegçi goýdum; sen Menden söz

eşidip, olara Meniň tarapdan duýdurýş berersiň. ⁸Men erbet adama: „Eý, erbet adam, sen hökman ölersiň!“ diýenimde, öz ýolundan ägä bolar ýaly, erbede duýdurmasaň we erbet adam öz etmişi üçin ölse, onuň gany üçin Men seniň bilen haklaşaryn. ⁹Dogry ýola düşer ýaly, erbet adamy öz ýolundan habardar etseň, emma ol şonda-da öz ýolundan dönmese, ol etmişi sebäpli öler, emma sen öz janyňy halas edersiň.

¹⁰Eý, ynsan ogly! Ysraýyl halkyna: „Siz: Jenaýatlarymyz we günälerimiz bizi çökerýär, olardan ýaňa eräp ýok bolup barýarys. Bu ýagdaýda biz nähili diri galarys? diýýärsiňiz“ diý. ¹¹Olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Öz barlygymdan ant içýärim. Men erbet adamyň ölüminden däl-de, onuň erbet ýolundan döňüp, diri galmagyndan hoşal bolýaryn. Döňüň! Erbet ýollaryňyzdan döňüň! Eýsem, sen näme üçin öljek, eý, ysraýyl halky?“ ¹²Eý, ynsan ogly, öz ildeşleriňe şeýle diý: „Günä eden günü dogruçyl adamyň dogruçylygy ony halas etmez we erbetliginden dönen günü erbet adamyň erbetligi onuň heläk bolmagyna sebäp bolmaz. Dogruçyl adam günä eden günü öňki dogruçylygy sebäpli diri galmaz“. ¹³Men dogruçyl adam hakda „Elbetde, ol diri galar“ diýenimde, ol öz dogruçylygyna bil baglap, erbetlik etse, onuň ähli dogry işleri ýatlanman, gaýtam ol öz eden erbetliginde öler. ¹⁴Men erbet adama „Sen hökman ölersiň“ diýenimde, ol öz günäsinden döňüp, adalaty we dogruçylygy ýerine ýetirse, ¹⁵girewi yzyna berse, ogurlan zadyny tölese we erbetlik etmän, ýaşaýşyň düzgünlerinde ýörese, ol hökman ýaşar, ölmez. ¹⁶Eden günäleriniň hiç biri ýatlanylmaz; ol adalaty we dogruçylygy ýerine ýetirendir, ol hökman diri galar.

¹⁷Ýöne seniň ildeşleriň „Taňrynyň ýoly dogry däl“ diýýär; olaryň öz ýollary dogry däl. ¹⁸Dogruçyl adam dogruçylygyndan dönüp, erbetlik etse, munuň üçin ol öler. ¹⁹Erbet adam erbetliginden dönüp, adalaty we dogruçylygy ýerine ýetirse, olar arkaly diri galar. ²⁰Eý, ysraýyl halky, siz „Taňrynyň ýoly dogry däl“ diýýärsiňiz. Munuň üçin, eý, ysraýyl halky, Men siziň her biriňizi öz tutan ýoluňyza görä höküm etjekdirin!»

Iýerusalimiň ýykylmagy

²¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň on ikinji ýylynyň onunjy aýynyň başına Iýerusalimden gaçyp gutulan bir adam meniň ýanyma gelip: «Şäher basylyp alyndy» diýdi. ²²Ýaňky adam gelmezinden öň, agşam Rebbiň eli meniň üstümdedi. Ertesi irden ýaňky adam ýanyma gelmänkä, Reb maňa dil bitirdi. Dilim açyldy, indi men lal däldim.

²³Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy:

²⁴«Eý, ynsan ogly! Ysraýyl ýurdundaky harabaçylyklarda ýaşaýan ilat: „Ybraýym ýeke adamdy, ol bu ýurdy miras aldy; emma biz köp; indi bu ýurt mülk hökmünde bize berlendir“ diýýärler».

²⁵Şonuň üçin olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Siz eti gany bilen iýýärsiňiz, gözleriňizi butlaryňyza dikýärsiňiz, gan dökýärsiňiz; onsoň ýurdy siz miras alarmyşyňyz? ²⁶Siz gyljyňyza daýanýarsyňyz, nejis işler edýärsiňiz, her kes öz goňşusynyň aýalyny haramlaýar. Şundan soň siz ýurdy miras alarsyňyzmy?» ²⁷Olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Öz barlygymdan ant içýärim, harabalykdakylar gyljyçdan heläk bolarlar; çöldäkileri ýyrtýjy haýwanlara şam ederin; galadakylyr we gowakdakylar bolsa mergiden ölerler. ²⁸Men ýurdy harabaçylyga öwrerin we weýran ederin,

onuň kuwwatynyň buýsanjy tamam bolar; Ysraýylyň daglary çolaryp galar, olardan geçen bolmaz. ²⁹Eden nejis işleri sebäpli ýurdy weýran edenimden we harabaçylyga öwrenimden soň, olar Meniň Rebdigimi bilerler».

³⁰«Sen, eý, ynsan ogly, diwarlaryň gapdalynda, öýleriň gapysynda ildeşleriň sen barada gürrüň edýär we biri-birine, her kim öz doganyňa: „Gel, Rebden gelen sözün nämedigini eşideli!“ diýýär. ³¹Halk üýşüp, seniň ýanyňa gelýär. Meniň halkym huzuryňda oturýar, sözleriňi diňleýär, emma ony berjaý etmeýär; olaryň dillerinde söýgi aýdymy bolsa-da, ýürekleri haram gazançlarynyň yzyna eýerýär. ³²Ine, sen olar üçin oňat saz çalyň, mahmal owazyň bilen söýgi aýdymlaryny aýdýan bagşysyň. Olar seniň sözleriňi diňleýärler, emma olary berjaý etmeýärler. ³³Ine, bu sözler dogry çykanda dogry çykyp hem gelýär olar öz aralarynda bir pygamberiň bolandygyny bilerler».

34-nji bap

Ysraýyl çopanlary

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Ysraýyl çopanlarynyň garşysyna pygamberlik et. Pygamberlik edip, olara, ýagny çopanolara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Özlerini bakyp ýören Ysraýyl çopanlarynyň halyna waý! Çopanolar sürini bakmaly dälmidir? ³Siz ýag iýip, yünden eşik geýýärsiňiz; semiz goýunlar soýýarsyňyz, emma sürini bakmaýarsyňyz. ⁴Siz ejizi kuwwatlandyrmadyňyz, syrkawý bejermедиňiz, ýaralynyň ýarasyny daňmadyňyz, azaşany yzyna getirmediniňiz we ýitigi idemediniňiz; gaýtam, zorluk hem rehimsizlik bilen olaryň üstünden

agalyk etdiňiz. ⁵Çopanyň ýokdugy sebäpli olar dargadyldy; olar dargadylanda, ýyrtýjy haýwanlara şam boldular. ⁶Goýunlarym bütin daglarda we belent depelerde ygyp gezdiler; Meniň goýunlarym bütin ýer yüzüne dargady, olary soran-da bolmady, idän-de“».

⁷Şonuň üçin, eý, çopanlar, Rebbiň sözüni eşidiň: ⁸«Öz barlygymdan ant içýärim, çopanyň ýoklugy üçin Meniň goýunlarym talandy we ýyrtýjy haýwanlara şam boldy. Muny Hökmürowan Reb diýýär. Çopanlarym goýunlarymy idemediler, olar sürini bakman, özlerini bakdylar». ⁹Şonuň üçin, eý, çopanlar, Rebbiň sözüni eşidiň. ¹⁰Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men çopanalara garşydyryn! Sürim üçin olardan hasabat soraryn we indi goýun bakdyrmagy goýduraryn. Gaýdyp, çopanlar özlerini bakmazlar; Men goýunlarymy olara iýmit bolmaz ýaly agyzlaryndan halas ederin». ¹¹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Goýunlarymy Özüm gözlärimem, idegem ederin. ¹²Dargan goýunlarynyň arasynda galan çopan sürüsine nähili ideg, gözleg edýän bolsa, Men-de goýunlaryma şonuň ýaly ideg ederin. Gara bulutly, tüm garaňkylyk günü Men olary ähli dargadylan ýerlerinden halas ederin. ¹³Olary halklaryň arasyndan çykararyn, ýurtlardan ýygnaryn; öz ýerlerine getirip, Ysraýylyň daglarynda, jülgelerinde we ýurduň ähli oturmly ýerlerinde bakaryn. ¹⁴Olary ýaşyl ýaýlada bakaryn; Ysraýylyň belent daglary olaryň örüsi bolar; ol ýerde ýaşyl ýaýlada ýatyp, Ysraýylyň daglarynda bol örüde otlarlar. ¹⁵Goýunlarymy Özüm bakyp, Özüm ýatyrarýn. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁶Ýiteni agtararyn, azaşany yzyna getirerin, ýaralynyň ýarasyny daňaryn we ejizi kuwwatlandyryp, semizi, güýçli heläk ederin; olary adalatlylyk

bilen bakaryn». ¹⁷«Eý, Meniň sürim, Men Hökmürowan Reb size şeýle diýýärim: „Goýun bilen goýnuň, goç bilen tekäniň arasynda höküm çykarjak Mendirin. ¹⁸Ýaşyl ýaýlada otlaýarsyňyz, şonda-da örüleriniňiziň artyp galanyny aýaklaryňyz bilen basalaýarsyňyz. Dury suwdan gansaňyz-da, galanyny aýagyňyz bilen bulaýarsyňyz. ¹⁹Meniň goýunlarym siziň basylan otlaryňyzy iýýärler, aýaklaryňyz bilen bulandyran suwuňyzy içýärler“». ²⁰Şonuň üçin hem Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Semiz goýun bilen arryk goýnuň arasynda hökümi Meniň Özüm çykarjakdyryn. ²¹Siz ejiz goýunlaryň ählisini kowup, tä uzaklara dargadyançaňyz, ýanbaşyňyz we çigniňiz bilen itýärsiňiz, şahyňyz bilen süsýärsiňiz. ²²Şonuň üçin Men goýunlarymy halas ederin, olar gaýdyp talaňa salynmaz; goýun bilen goýnuň arasynda höküm çykararyn. ²³Olary bakar ýaly üstlerinden ýeke-täk çopan goýaryn. Meniň gulum Dawut olary bakar we olaryň çopany bolar. ²⁴Men-Reb olaryň Hudaýy we gulum Dawut olaryň hökümdary bolar. Muny Men-Reb aýtdym. ²⁵Men olar bilen parahatçylyk ähtini baglaşaryn, ýurtdaky ýyrtýjy haýwanlaryň soňuna çykaryn. Olar çölde howpsuz ýaşarlar we tokaýlarda ýatarlar. ²⁶Men olara we dagymyň töweregindäki ýerlere bereket indererin; ýagşy öz möwsümünde ýagdyrýryn, ol ýagşylar bereket ýagýşlary bolar. ²⁷Ähli agaçlar öz miwesini berer, ýer öz hasylyny eçiler. Olar öz ýurtlarynda howpsuz ýaşarlar. Boýuntyryk baglaryny goparyp, gul edenleriň elinden azat edenimde, olar Meniň Rebdigimi bilerler. ²⁸Olar mundan bu ýana milletleriň talaňyna duçar bolmazlar we ýyrtýjy haýwanlar olary iýmez. Olar howpsuz ýaşarlar, olary gorkuzan bolmaz. ²⁹Olar ýurtda gaýdyp

açlykdan heläk bolmaz we milletleriň gyjالاتyny çekmez. Şonda Men olar üçin bol däneli ekerançylyk meýdanyny ýetişdirerin. ³⁰Şonda özleriniň Hudaýy Men-Rebbiň olar bilen biledigimi, ysraýyl halkynyň bolsa Meniň halkymdygyny bilerler. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ³¹Siz Meniň goýunlarym, örimiň goýunlarysyz. Siz ynsansyz, Men bolsam siziň Hudaýyňyzdyryn». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

35-nji bap

Reb Edom ýurduny jezalandyryýar

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Ýüzüňi Segir dagyna tarap öwür-de, onuň garşysyna pygamberlik et. ³Oňa Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Eý, Segir dagy, Men saňa garşydyryn; elimi saňa tarap uzadyp, seni weýran edip, harabaçylyga öwrerin. ⁴Galalaryňy weýran ederin, sen harabaçylyga öwürülersiň; onsoň sen Meniň Rebdigimi bilersiň. ⁵Sende ebedi duşmançylyk bar. Sen ysraýyl halkynyň başyna bela gelen günü, soňky jezasy döwründe olary gylyja tabşyrdyň. ⁶Şonuň üçin hem Öz barlygymdan ant içýäriň, Hökmürowan Reb diýýär: ganyňy akdyrarnyň we gan seni kowalar. Gan dökmekligi ýigrenmändiginiň üçin, gan seni kowalar. ⁷Segir dagyny weýran edip, harabaçylyga öwrerin; ol ýere gelip-gidýäni kesip taşlaryň. ⁸Daglaryňy jesetden doldurarnyň; gylyçdan geçirilenler seniň depeleriňde, dereleriňde we jülgeleriňde ýatarlar. ⁹Seni ebedilik harabaçylyga öwrerin, galalaryňy ilatsyz bolar. Onsoň sen Meniň Rebdigimi bilersiň“».

¹⁰«Men-Reb ol ýerde bolsam-da, sen „Bu iki millet, bu iki ýurt biziňki bolar, biz ony eýeläris“ diýdiň. ¹¹Şonuň üçin

hem Hökmürowan Reb şeýle diýýär: Öz barlygymdan ant içýäriň, Men hem seniň halkyma bolan ýigrenjiň sebäpli görkezene gahar we görüpligiňe laýyk iş keserin. Seniň üstünden höküm çykaranymda, ysraýyllaryň arasynda Özümi aýan ederin. ¹²Şonda sen Meniň Rebdigimi bilersiň. Men seniň Ysraýyl daglaryna: „Harabaçylyk! Bular bize iýmäge berildi!“ diýip aýdan ähli sögünçleriňi eşitdim. ¹³Sen diliň bilen Maňa garşy gedemlik etdiň, Meniň garşyma biderek ýaňradyň, Men muny eşitdim». ¹⁴Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Bütün dünýäniň şatlanan mahaly Men seni harabaçylyga öwrerin. ¹⁵Sen ysraýyl halkynyň mirasy harabaçylyga öwürülende, näçe şatlanan bolsaň, şonça-da ejir çekersiň. Sen, eý, Segir dagy tutuş Edom harabaçylyga öwürülersiň. Şonda sen Meniň Rebdigimi bilersiň».

36-njy bap

Reb Ysraýyla bereket berýär

¹Sen, eý, ynsan ogly, Ysraýyl daglary hakda pygamberlik edip, şeýle diý: «Eý, Ysraýyl daglary, Rebbiň sözünü eşidiň. ²Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Duşman siz hakda: ‘Heýjanelek! Indi gadymy belentlikler-de biziň mülkümüz boldy!’ diýýär“». ³Şonuň üçin pygamberlik et-de, şeýle diý: «Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Sizi harabaçylyga öwürüp, her tarapdan weýran etdiler. Şeýdip, siz milletleriň galyndysyna mülk bolduňyz, agza-dile düşüp, ile gürrüň bolduňyz“». ⁴Şonuň üçin hem, eý, Ysraýyl daglary, Hökmürowan Rebbiň sözünü eşidiň. Hökmürowan Reb daglara we depelere, jülgelere we derelere, daş-töwerekdäki başga milletlere talaň we gülki bolan harabalyklara, terk edilen galalara şeýle

diýýändir: ⁵«Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Başga milletlere, esasan hem bütün Edoma garşy gyzgyn gaharym bilen gepledim. Olar örülere talaň saljak bolup, ýürek şatlygy we çuňňur ýigrenç bilen Meniň ýurdumy özlerine mülk edindiler“». ⁶Şonuň üçin Ysraýyl ýurdy hakda pygamberlik et, daglara we depelere, jülgelere we derelelere Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Siz milletleriň gyjالاتyny çekendigiňiz üçin, Men gabanjaňlyk gazabymda gepledim». ⁷Şonuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men elimi galdyryp ant içýärim, töweregiňizdäki ähli milletler-de beren gyjالاتlary zerarly özlere ejir çekerler. ⁸Eý, Ysraýyl daglary, siz şahalar çykaryp, halkym Ysraýyla miwe berersiňiz, çünki olaryň öz ýurduna dolanmaly wagty golaýlady. ⁹Men siziň tarapyňyzy tutýaryn we size tarap öwürülýärim; siz bejerilip ekilersiňiz. ¹⁰Men siziň ilatyňyzy, tutuş ysraýyl halkyny, olaryň hemmesini köpelderin, galalar ilatly bolar, harabalar abatlanar. ¹¹Men ýurduňyzdaky ynsanlaryň we haýwanlaryň sanyny köpelderin. Olar öňňäp köpelerler. Ozalkyňyz ýaly ýurduňyzy adamlardan dolduraryn we size öňkünden-de artyk ýagşylyk ederin; onsoň siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ¹²Depäňizde ynsanlary halkym Ysraýyly gezdirerin; olar sizi mülk edinerler, siz olaryň mirasy bolarsyňyz. Gaýdyp olary öz çagalaryndan mahrum etmersiňiz».

¹³Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Olar saňa: „Sen adam iýiji, milletini öz çagalaryndan mahrum eden bir ýurt“ diýdiler. ¹⁴Şonuň üçin sen mundan bu ýana adam iýmersiň, gaýdyp milletiňi öz çagalaryndan mahrum etmersiň. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁵Indi hiç haçan milletleriň gyjالاتyny saňa

eşitdirmerin; sen gaýdyp halklaryň kem-sitmelerini çekmersiň we öz milletleriň büdremegine sebäp bolmarsyň». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

¹⁶Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁷«Eý, ynsan ogly! Ysraýyl halky öz ýurdunda mesgen tutan wagty, erbet ýol-ýörelgeleri we işleri bilen ony haram etdi; Meniň önümde olaryň ýol-ýörelgeleri aýbaşyly aýalyň haramlygy kimindi. ¹⁸Şeýlelikde, ýurda gan çaykandyklary we öz ýasan butlary bilen ony haram edendikleri üçin, Men olaryň üstüne gyzgyn gazabymy dökdüm. ¹⁹Men olary milletleriň arasyna dargatdym, olar keseki ýurtlara dargadyldylar; öz tutan ýollaryna we işlerine görä olara höküm çykardym. ²⁰Olar milletleriň arasynda, her bir baran ýerlerinde Meniň mukaddes adyma ysnat getirdiler. Olar hakda „Bular Rebbiň halky dälmi näme? Onda näme üçin olar Onuň ýurdundan çykaryldylar?“ diýildi. ²¹Ysraýyl halkynyň gelip, milletleriň arasynda mukaddes adyma ysnat getirendiklerine haýpym geldi».

²²Munuň üçin ysraýyl halkyna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Eý, ysraýyl halky, Men muny siziň hatyraňyza däl-de, siziň milletleriň arasyna gidip, ysnat getiren Öz mukaddes adymyň hatyrasyna edýärim. ²³Milletleriň arasynda ysnat getirilen, olaryň arasynda siziň ysnat getiren beýik adymyň mukaddesdigini görkezerin. Men olara siziň üstüňiz bilen mukaddesligimi görkezenimde, milletler Meniň Rebdigimi bilerler. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ²⁴Men sizi milletleriň arasyndan zýňyza alaryn, ähli ýurtlardan ýygnaý, öz ýurduňyza getirerin. ²⁵Onsoň üstüňize tämiz suwdan seperin, siz tämiz bolarsyňyz; sizi ähli haramlygyňyzdan, ähli butlaryňyzdan tämizlärim. ²⁶Size täze

ýürek bererin, içiñize täze ruh salaryn. Daşdan bolan ýüregi göwräñizden çykaryp, size etden bolan ýürek bererin.

²⁷Parzlarymy berjaý ederiñiz ýaly, Men sizi ruhum bilen dolduraryn; onsoň hökümlerimi doly ýerine ýetirersiñiz.

²⁸Ata-babalaryňyza beren ýurdumda mesgen tutarsyňyz. Siz Meniň halkym bolarsyňyz, Men-de siziň Hudaýyňyz bolaryn. ²⁹Sizi ähli haramlygyňyzdan halas ederin. Men galla emr edip, ony köpelderin, size gaýdyp açlyk çekdirmerein. ³⁰Gaýdyp siz milletleriň arasynda açlyk ryswalygyny çekmeziñiz ýaly, agajyň miwesini we meýdanyň hasylyny köpelderin. ³¹Onsoň erbet ýollaryňyzy, pis işleriňizi ýatlap, etmişleriňizden we nejis işleriňizden ýaňa özüñizi ýigrenersiñiz. ³²Men muny siziň hatyraňyza etmeýärin – Hökmürowan Reb diýýär – muny bilip goýuň. Eý, ysraýyl halky, tutan ýollaryňyzdan utanyň, ýüzüñiz gyzarsyn!»

³³Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Sizi ähli etmişleriňizden tämizlän günüm galalary ilatly ederin, weýran bolup ýatan harabalary abatlaryn. ³⁴Öteçileriň gözleriniň alnynda haraba bolup ýatan çola ýurt bejeriler. ³⁵Şonda olar şeýle diýerler: „Beý-bä! Ozal çolaryp galan ýurt Erem bagy ýaly bolupdyr-ow! Haraba bolup, weýran edilen gala dikeldilip, ilatly ýere öwürüldir!“ diýerler. ³⁶Onsoň töweregiňizde galan milletler ýykylany dikeldýäniň, çola ýerleri ekinzarlyga öwürýäniň Men-Rebdigimi bilerler. Muny Men-Reb aýtdym we hökman ýerine ýetirerin».

³⁷Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Men ysraýyl halkynyň Özümden ýene ýardam dilemegine gulak goýup, olar üçin şuny etjek: olary goýun sürüsi kimin köpeltjek. ³⁸Baýramçylyklarda

Iýerusalim gurbanlyk sürüsi bilen näçe doly bolsa, weýran edilen galalar-da adamlardan şonça doly bolar. Şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler».

37-nji bap

Guran süňkleriň düzlügi

¹Rebbiň eli meniň üstümdedi. Ol meni Öz ruhy bilen getirip, düzlügiň ortasynda goýdy; düzlük süňklerden doludy. ²Ol meni olaryň arasyndan her tarapa geçirdi. Düzlükde süňkler san-sajakсызды. Olar gaty gurandy. ³Ol maňa: «Eý, ynsan ogly! Bu süňkler direlip bilermi?» diýip sorady. Men: «Ýa Hökmürowan Reb, muny Sen bilýärsiň» diýip jogap berdim. ⁴Onsoň Ol maňa bu süňkler hakda pygamberlik edip, olara şulary aýt diýdi: «Eý, gury süňkler, Rebbiň sözünü eşiñ! ⁵Hökmürowan Reb bu süňklere şeýle diýýär: „Ine, Men size nepesimi üflärim, siz direlersiñiz. ⁶Üstüñize siňirler çekip, size et bitirerin, üstüñize deri geýdirip, içiñize nepesimi üflärim; siz direlersiñiz we Meniň Rebdigimi bilersiñiz“». ⁷Men özüme tabşyrylyşy ýaly, pygamberlik etdim. Pygamberlik edip durkam, bir goh turdy, şakyrды boldy. Süňkler biri-birine, ýagny her süňk özüne degişli süňke ýakynlaşdy. ⁸Men seredip durkam, olaryň üstlerinde siňirler we et peýda boldy; ýokardan olary deri gaplady; ýöne olaryň nepesi ýokdy. ⁹Onsoň Ol maňa nepese pygamberlik et, eý, ynsan ogly, pygamberlik et-de, nepese aýt diýdi: «Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Eý, nepes, şemal bolup, çar tarapdan öwür-de, bu öldürilenleriň üstüne üfle, olar direlsinler“». ¹⁰Şeýlelikde, Onuň maňa tabşyryşy ýaly, pygamberlik etdim we nepes olaryň içine girdi. Olar direlip, köp, örän köp goşun

kimin aýak üstüne galdylar. ¹¹Onsoň Ol maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly! Bu süňkler bütin ysraýyl halkydyr. Olar: „Süňklerimiz gurady, umydymyz üzüldi; biz bütinleý ýok edildik“ diýýärler». ¹²Munuň üçin, pygamberlik et-de, olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Men gabyrlaryňyzy açyp, sizi gabyrlaryňyzdan çykararyn, eý, halkym; sizi Ysraýyl ýurduna getirerin. ¹³Men gabyrlaryňyzy açyp, sizi gabyrlaryňyzdan çykaranymda, eý, halkym, siz Meniň Rebdigimi bilersiňiz. ¹⁴Onsoň Men sizi ruhum bilen dolduraryn, siz direlersiňiz. Men sizi öz ýurduňyzda ýerleşdirerin. Onsoň muny Men-Rebbiň aýdandygyny we ýerine hem ýetirjekdigimi bilersiňiz». Muny Reb aýdýandyr.

Ýahuda bilen Ysraýylyň birleşmegi

¹⁵Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ¹⁶«Eý, ynsan ogly, özüňe bir taýak al-da, onuň ýüzüne „Ýahuda üçin we onuň bilen birleşen ysraýyllar üçin“ diýip ýaz. Ýene bir taýak al-da, onuň ýüzüne „Ýusup we onuň bilen jebisleşen tutuş ysraýyl halky üçin Efraýymyň taýagy“ diýip ýaz. ¹⁷Bir taýak bolar ýaly, olary biri-birine sepleşdir, olar seniň eliňde bir bolar». ¹⁸Ildeşleriň senden: «Bularyň nämäni aňladýandygyny bize aýtjak dälmi?» diýip soranlarynda, ¹⁹olara Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Men Efraýymyň elindäki taýagyny Ýusup bilen birleşen ysraýyl tireleriniň taýagyny alyp, Ýahudanyň taýagyna seplärin. Olary bir taýak ederin, Meniň elimde olar bir bolarlar. ²⁰Ýüzüne ýazgy ýazjak taýaklaryň olaryň gözleriniň alnynda seniň eliňde bolsun». ²¹Onsoň olara Hökmürowan Reb şeýle

diýýär diý: «Men ysraýyl halkyny giden ýerlerindäki milletleriň arasyndan çykararyn. Dumly-duşdan ýygnap, olary öz ýurtlaryna getirerin. ²²Olary ýurtda, Ysraýyl daglarynyň üstünde bir millet ederin, olaryň baryny bir patyşa dolandyrar; olar gaýdyp iki millet bolmazlar, iki patyşalyga bölünmezler. ²³Mundan beýläk özlerini butlary bilen, ýigrenji zatlary bilen ýa-da her dürli jenaýatlary bilen haram etmezler; Men olary eden ähli dönükligidinden^a halas ederin, tämizlärin. Şeýlelikde, olar Meniň halkym bolarlar, Men hem olaryň Hudaýy bolaryn. ²⁴Olara gulum Dawut patyşa bolar; hemmesi üçin diňe bir çopan bolar. Olar Meniň hökümlerim bilen ýöräp, parzlarymy doly berjaý ederler. ²⁵Olar gulum Ýakuba beren ýurdumda, ýagny siziň ata-babalaryňyzyň mesgen tutan ýurdunda ýaşarlar; özleri we çagalary, çagalarynyň çagalary ebedilik ol ýerde mesgen tutarlar, gulum Dawut ebedilik olaryň hökümdary bolar. ²⁶Men olar bilen parahatçylyk ähtini baglaşaryn, bu baky äht bolar. Olary ornaşdyryp, köpelderin we mukaddes öýümi ebedilik olaryň ortasynda berkarar ederin. ²⁷Men olaryň arasynda mekan tutaryn. Men olaryň Hudaýy, olar hem Meniň halkym bolarlar. ²⁸Mukaddes öýüm ebedilik olaryň arasynda ýerleşende, milletler Ysraýyly mukaddes edeniň Men-Rebdigimi bilerler».

38-nji bap

Goguň çozuşy

¹Maňa Rebbiň şu sözi aýan boldy: ²«Eý, ynsan ogly! Magok ýurdunda-ky Meşegiň we Tubalyň hökümdary

^a 37:23 *Eden ähli dönükligidinden* – ýa-da *mesgen tutup, içinde günä eden ýerlerinden*.

Goga tarap ýüzüni öwür-de, oňa garşy pygamberlik et. ³Oňa Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Eý, Meşegiň we Tubalyň hökümdary Gog! Men saňa garşydyryn. ⁴Men seni arkan agdaryp, äňleriňe çeňňek salaryn. Seni we bütin goşunyňy, atlaryňy, atlylaryňy, bezemen geýnüwli, uly hem kiçi galkanly, elleri syrylan gylyçly uly jemagatyňyň ählisini çykararyn. ⁵Olar bilen birlikde ählisi galkanly, demir tuwulgaly bolan pars, Efiopiýa we Put halklaryny, ⁶Gomeri we onuň tutuş goşunlaryny, demirgazygyň aňry ujundan Togarma halkyny we ähli goşunlaryny seniň bilen birlikde köp halklary çykararyn.

⁷Taýýar bol! Ýanyňa ýyganan ähli jemagatyň bilen birlikde taýýar bol. Bu jemagata sen goragçy bolarsyň. ⁸Köp wagtdan soňra sen söweşe çagyrylarsyň. Geljek ýyllarda sen köp halklaryň içinden yzyna ýygnalan, hemişelik haraba öwrülen Ysraýyl daglarynda toplanan, uruşdan rahatlyga gowşan ýurda hüjüm edersiň. Başga milletleriň arasyndan çykarylyp getirilen bu halkyň hemmesi indi howpsuz ýaşaýarlar. ⁹Sen ýokary göterilip, tupan ýaly bolup gellersiň; ýurdy gaplamak üçin sen we goşunlaryň, özüň bilen birlikde köp halklar bulut ýaly bolup gelerler“».

¹⁰Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Şol gün seniň aňyňa köp pikirler geler, dildüwüşük gurarsyň. ¹¹Sen: „Goragsyz obalaryň garşysyna çykaýyn, dync we howpsuz ýaşaýanlaryň üstüne döküleýin. Olaryň ýaşaýan ýerleriniň bary diwarsyz, ol ýerde kilt-de, gapy-da ýok“ diýersiň. ¹²Sen öň weýran edilen, emma indi ilatly bolan şäherlerde ýaşaýan bu halky talap, olja alarsyň. Milletleriň arasyndan yzyna ýygnaýyp, çarwaçylyk hem söwda bilen meşgullanýan, dünýäniň ortasynda

ýaşaýan bu halka garşy eliňi uzadarsyň. ¹³Şeba, Dedan, Tarşyş söwdagärleri we onuň ähli ýolbaşçylary senden: „Talamaga geldiň dälmi? Jemagatyňy olja almak, altyn-kümüş äkitmek, emlak we köp olja edinmek üçin ýygnaýdymy?“ diýip sorarlar».

¹⁴Munuň üçin, eý, ynsan ogly, pygamberlik et-de, Goga Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Şol gün sen Meniň halkym Ysraýylyň howpsuz ýaşaýandygyna göz ýetirersiň! ¹⁵Şonda sen ýanyňdaky köp halklar bilen, at üstünde bolan uly jemagat we güýçli goşun bilen demirgazygyň aňry ujundan, öz mekanyňdan gellersiň. ¹⁶Sen ýer ýüzüni gaplaýan bulut kimin halkym Ysraýylyň üstüne hüjüm edersiň. Eý, Gog, ahyrky günlerde Men seni Öz ýurduma hüjüm etdirerin, sen arkaly milletlere mukaddesligimi aýan edip, Özümi tanadaryn».

¹⁷Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Öňki döwürlerde gullarym Ysraýyl pygamberleriniň üsti bilen gürrüňini edenim sen dälmidin? Ol günlerde Meniň seni ysraýyllaryň garşysyna çykarjakdygym hakda ýyllar boýy pygamberlik etdiler. ¹⁸Goguň Ysraýyl ýurdunyň garşysyna çykan günü, hut şol gün Meniň gahar-gazabym möwçurar. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁹Gabanjaňlygym we otly gazabym bilen Men jar edýän: Şol gün Ysraýyl ýurdunda ýer titrär. ²⁰Deňziň balyklary, gögüň guşlary, ýyrtyjy haywanlar, ýerdäki süýrenijiler we ýer ýüzündäki ähli ynsanlar Meniň huzurymda titreşerler, daglar ýumrular, uçutlar ýykylar, ähli diwarlar ýer bilen ýegsan bolar. ²¹Ähli daglarymda gylyjy Goguň üstüne çozmaga çagyraryn Hökmürowan Reb diýýär her adamyň gylyjy öz doganyna garşy bolar. ²²Gogy mergi we gylyç bilen

jezalandyrarýn; onuň we goşunlarynyň üstüne, ýanyndaky köp halklaryň üstüne gark ediji ýagys we güýçli doly, ot we kükürt ýagdyrarn. ²³Şeýdip, Men beýikligimi we mukaddesligimi görkezjekdirin, köp milletleriň gözleriniň alnynda Özümi aýan etjekdirin; şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler».

39-njy bap

¹Eý, ynsan ogly, Goguň garşysyna pygamberlik et we oňa Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: «Eý, Meşegiň we Tubalyň hökümdary Gog! Men saňa garşdyryn. ²Seni arkan agdaryp süýrärin, demirgazygyň aňry uçlaryndan çykaryp, Ysraýyl daglarynyň üstüne getirerin. ³Sol eliňden ýaýyňy, sag eliňden okuňy urup gaçyrarn. ⁴Sen ähli goşunlaryň we ýanyndaky halklar bilen birlikde Ysraýyl dagynyň üstünde heläk bolarsyň. Seni her hili ýyrtýjy guşlara we ýabany haýwanlara iýmit edip bererin. ⁵Sen açyk meýdanda heläk bolarsyň, çünki Hökmürowan Reb: „Muny Men aýtdym“ diýýär. ⁶Magogyň we kenarýakalarynda howpsuz ýaşaýanlaryň üstüne ot iberegin; şonda olar Meniň Rebdigimi bilerler. ⁷Halkym Ysraýylyň içinde mukaddes adymy aýan ederin; mundan beýläk mukaddes adymyň harlanmagyna ýol bermerin; onsoň milletler Ysraýylda mukaddes bolan Meniň Rebdigimi bilerler. ⁸Ine, ol gün geler we amala aşar, Hökmürowan Reb diýýär; Meniň gürüňini eden günüm bu gündür. ⁹Ysraýyl galalarynyň ilaty daşary çykyp ot ýakar, ähli ýaraglary, kiçi hem uly galkanlary, ýaýlary we oklary, serdesseleri we naýzalary ýakyp-ýandyralar; bular ýedi ýyllap oda ýakylar. ¹⁰Oduny meýdandan

daşamazlar, tokaýlary çapmazlar. Olar ody ýaraglar bilen ýakarlar; özlerini talarlary talarlar, soýanlary soýarlar. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹¹Şol gün Men Ysraýylda, deňziň gündogaryndaky Öteçiler deresinde Goga gabrystanlyk bererin. Gogy we onuň ähli goşunyň ol ýerde gömerler we oňa „Goguň beýik goşunyň deresi“ diýerler. ¹²Ýurdy tämizlemek üçin ysraýyl halky ýedi aýlap olary gömmegini dowam etdirer. ¹³Ýurduň halky olary gömer. Meniň şöhratlanan günüm bu ysraýyl halky üçin at-abraý bolar. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁴Ýurdy tämizlemek üçin adamlar bellener. Olar hemişe ýurduň içinde gezip, her bir ýerde galan basybalyjynyň jesedini gömerler, şeýdip, ýurdy tämizlärler. Bu tämizleýiş işi ýedi aýyň dowamynda geçirilmelidir. ¹⁵Ýurduň içinde gezyň gözlegçiler adam süňküni görse, ony tä Gog goşunyň deresinde gömýänçäler, onuň ýanynda bir nyşan dikerler. ¹⁶Galanyň ady-da Hamona ^a bolar. Şeýdip, olar ýurdy tämizlärler».

¹⁷Eý, ynsan ogly, Hökmürowan Reb her hili guşlara we ähli ýyrtýjy haýwanlara şeýle diýýär diý: «Üýşüň-de, geliň; siziň üçin kesjek gurbanlygyma, Ysraýyl daglarynyň üstündäki uly gurbanlyga dumly-duşdan ýygmanyň, et iýersiňiz, gan içersiňiz. ¹⁸Başanyň semiz haýwanlarynyň: goçlaryň, guzularyň, erkeçleriň we öküzleriň eti we gany ýaly, güýçli adamlaryň we dünýäniň hökümdarlarynyň etini iýersiňiz, ganyny içersiňiz. ¹⁹Siziň üçin kesen gurbanlygyndan doýýançaňyz ýag iýersiňiz, serhoş bolýançaňyz gan içersiňiz. ²⁰Saçagymyň başynda atlardan, söweş arabalaryndan, güýçli urşujylardan hem esgerlerden

^a 39:16 *Hamona* – bu söz *Beýik goşun* diýmegi aňladýar.

doýarsyňyz. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ²¹Men milletleriň arasynda şöhratymy aýan ederin; çykaran hökümlerimi, üstlerine goýan elimi ähli milletler görerler. ²²Şeýlelikde, ysraýyl halky şol günden başlap, Meniň özleriniň Hudaýy Rebdigimi biler. ²³Milletler ysraýyl halkynyň Maňa döňüklik edendigi üçin, öz ýazygy sebäpli ýesir edip äkidlendigini bilerler. Men ýüzümi olardan gizledim, olary düşmanlarynyň eline berdim, ählisi gylyçdan heläk boldular. ²⁴Olara öz haramlyklaryna we günälerine laýyk jeza berdim; ýüzümi olardan gizledim». ²⁵Munuň üçin Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Indi Men Ýakubyň öňki abadançylygyny gaýtaryp bererin, bütin ysraýyl halkyna rehim ederin we mukaddes adym sebäpli gabanjaň bolaryn. ²⁶Olara hiç kim howp salman, öz ýurtlarynda howpsuz ýaşanlarynda, özleriniň masgaraçylykly hereketlerine we Maňa garşy eden döňükliklerine utanarlar. ²⁷Men olary halklaryň arasyndan yzlaryna getirenimde we düşmanlarynyň ýurdundan ýygnanymda, olaryň üsti bilen köp milletleriň gözleriniň alnynda Öz mukaddesligimi görkezerin. ²⁸Sürgün eden ýerlerimden halky yzyna getirenimde, olar Meniň özleriniň Hudaýy Rebdigimi bilerler; ol ýerde olaryň birini-de galdyrman öz ýurtlaryna ýygnaryn. ²⁹Ruhumy ysraýyl halkynyň üstüne dökerin we indi hiç haçan ýüzümi olardan gizlemerin». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

40-njy bap

Täze ybadathana hakyndaky görnüş

¹Sürgünde bolýan wagtymyzyň ýigirmi başynjy ýylynyň birinji aýynyň onuna Iýerusalim şäheriniň ýykylmagynyň

on dördünjü ýyly, edil şol gün Rebbiň eli meniň üstümdedi. Ol meni şol ýere äkitdi. ²Görnüşde Hudaý meni Ysraýyl ýurduna getirip, bir belent dagyň üstünde goýdy. Günorta tarapda şähre meňzeş binalar bar ýalydy. ³Reb meni ol ýere getirdi. Ine, bir adam peýda boldy, daş keşbi бүрүнч ýaly ýalpyldaýardy, elinde zygyrdan edilen ýüp we bir ölçeg taýagy bardy; ol derwezede durdy. ⁴Ýaňky adam maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly! Gözleriň bilen gör, gulaklaryň bilen eşit, saňa görkezjek ähli zatlaryma ýagşy üns ber. Sen bu ýere meniň saňa görkezmegim üçin getirildiň. Görýän ähli zatlaryňy ysraýyl halkyna jar et».

⁵Ine, Hudaýyň öýüniň daşynda töwerekleýin diwar bardy. Ýaňky adamyň elinde uzynlygy alty tirsek bolan ölçeg taýagy bardy, her tirsek adaty tirsekden dört barmak uzyndy. Ol diwaryň galyňlygyny ölçedi: onuň ini-de, boýy-da bir ölçeg taýagyna deňdi. ⁶Onsoň ol gündogar tarapdaky derwezä gelip, onuň basgançaklary bilen gapysynyň ýanyna çykyp, onuň bosagasyny ölçedi: onuň ini bir ölçeg taýagydy. Bu bosaganyň ini bir ölçeg taýagydy. ⁷Her hüjräniň uzynlygy-da, ini-de bir ölçeg taýagydy. Hüjreleriň aralygy baş tirsekdi. Hudaýyň öýüne tarap bakýan eýwanyň ýanyndaky gapynyň bosagasynyň uzynlygy bir ölçeg taýagydy. ⁸⁻⁹Soňra ol derwezäniň içki eýwanyny ölçedi, ini alty tirsek, uzynlygy sekiz tirsek çykdy. Söýeleriniň galyňlygy iki tirsekdi; derwezäniň içki eýwany Hudaýyň öýüne tarap bakyp durdy. ¹⁰Gündogar tarapdaky derwezäniň hüjreleri her ýandan üçdi; üçüsiniň-de ölçegi birdi; söýeleriň ölçegi hem her ýandan birdi. ¹¹Ol derwezäniň agzynyň inini ölçedi, on tirsek boldy we içki derwezäniň uzynlygy on üç tirsek

boldy. ¹²Hüjreleriň önünde her tarapdan bir tirseklik diwar bardy; hüjreleriň ölçeği her ýandan alty tirsekdi. ¹³Ol derwezäni bir hüjräniň üçeginden beýleki üçegine çenli ölçedi: onuň ini ýigrimi baş tirsek çykdy, hüjreleriň girelgeleri biri-birine bakyşyp durdular. ¹⁴Derwezäniň girelgesindäki däliziň töwerekleýin ölçeği altmyş tirsek çykdy. ¹⁵Derwezäniň girelgesinden içki eýwanyň aňry başyna çenli uzynlyk elli tirsekdi. ¹⁶Derwezäniň iç tarapynda hüjreleriň we söýeleriň her ýanynda penjire görnüşli tagçalar bardy, eýwanlar hem şeýledi; söýeleriň ýüzünde palma agaçlarynyň şekili bardy.

¹⁷Onsoň ol meni daşky howla getirdi; ol ýerde otaglar we töwerekleýin çekilen daş ýol bardy. Daş ýoluň ugrunda otuz otag bardy. ¹⁸Derwezeleriň iki gapdalyndaky daş ýoluň giňligi derwezeleriň uzynlygyna deňdi. Bu aşaky daş ýoldy. ¹⁹Onsoň ol aşaky derwezäniň önünden içki howlynyň önüne çenli bolan giňligi daşardan ölçedi: ol ýüz tirsek çykdy; gündogar we demirgazyk tarapda-da şeýledi. ²⁰Daşky howlynyň demirgazygyndaky derwezäniň-de uzynlygyny we inini ölçedi. ²¹Onuň hüjreleri bu ýanda üç, ol ýanda hem üçdi; söýeleriň we eýwanyň ölçeği birinji derwezäniň ölçeği bilen meňzeşdi; uzynlygy elli tirsek, ini ýigrimi baş tirsekdi. ²²Onuň tagçalary, eýwany we çekilen palma agaçlarynyň şekili gündogar tarapdaky derwezäniň ölçeğine görädi. Oňa ýedi basgançakdan çykylyardy we olar eýwana alyp barýardy. ²³Içki howlynyň derwezeleri demirgazyk we gündogar tarapdaky derwezeler bakyşyp durdular; derwezeden derwezä çenli aralygy ölçedi: ol ýüz tirsek çykdy.

²⁴Onsoň ol adam meni günorta tarapa äkitdi; ine, günorta tarapa bakýan

bir derweze bardy; onuň söýelerini we eýwanyň ölçedi, munuň ölçeği-de beýlekilere meňzeşdi. ²⁵Derwezede we eýwanda öňki tagçalar ýaly tagçalar bardy we derwezäniň uzynlygy elli tirsek, ini ýigrimi baş tirsekdi. ²⁶Oňa çykar ýaly ýedi basgançak bardy we olar eýwana alyp barýardy. Onuň söýeleriniň ýüzünde palma agaçlarynyň şekili bardy; olaryň biri bu ýanda, beýlekisi ol ýandady. ²⁷Içki howlynyň günorta derwezesi bardy; ol adam günorta derwezeden beýleki derwezä çenli uzynlygyny ölçedi, ol ýüz tirsek çykdy.

²⁸Soňra ol meni günortadaky derwezeden içki howla getirdi we günortadaky derwezäni ölçedi; munuň ölçeği-de beýlekilere meňzeşdi. ²⁹Onuň hüjreleriniň, söýeleriniň we eýwanyň ölçeğleri-de beýlekilere meňzeşdi. Derwezede we eýwanda töwerekleýin tagçalar bardy. Derwezäniň uzynlygy elli tirsek, ini ýigrimi baş tirsekdi. ³⁰Howlynyň her gapdalynda uzynlygy ýigrimi baş tirsek, ini baş tirsek bolan eýwanlary bardy. ³¹Derwezäniň eýwany daşky howla tarap bakyp durdy; söýeleriniň ýüzünde palma agaçlarynyň şekili bardy; oňa çykar ýaly sekiz basgançak bardy.

³²Onsoň ol meni içki howla, onuň gündogar tarapyna getirdi; derwezäni ölçedi, munuň ölçeği-de beýlekilere meňzeşdi. ³³Onuň hüjreleriniň, söýeleriniň we eýwanyň ölçeğleri-de beýlekilere meňzeşdi; derwezede we eýwanda töwerekleýin tagçalar bolup, derwezäniň uzynlygy elli tirsek, ini ýigrimi baş tirsekdi. ³⁴Derwezäniň eýwany daşky howla tarap bakyp durdy; söýeleriniň ýüzünde palma agaçlarynyň şekili bardy; oňa çykar ýaly sekiz basgançak bardy.

³⁵Onsoň ol meni demirgazykdaky derwezä getirdi; ony ölçedi, munuň

ölçeği-de beýlekilere meňzeşdi. ³⁶Munuň-da hüjreleri, söýeleri, eýwany we tutuş töweregindäki tagçalary meňzeşdi. Onuň uzynlygy elli tirsek, ini ýigrimi baş tirsekdi. ³⁷Onuň eýwany daşky howla tarap bakýardy; söýeleriniň ýüzünde her ýan tarapdan palma agaçlarynyň şekili bardy; oňa çykar ýaly sekiz basgançak bardy. ³⁸Derweze girelgesindäki sütünleriň gapdalynda gapysy açyk bir otag bardy; ýakma gurbanlyklaryny şol ýerde ýuwýardylar. ³⁹Üstünde ýakma gurbanlygyny, günä we ýazyk gurbanlyklaryny soýar ýaly eýwanyň her tarapynda iki hantagta durdy. ⁴⁰Eýwanyň daşynda, demirgazykdaky derweze girelgesiniň her ikiýan gapdalynda iki hantagta durdy. ⁴¹Derwezäniň her ikiýan gapdalynda dört hantagta bolup, üstünde gurbanlyk malyny soýar ýaly jemi sekiz hantagta bardy. ⁴²Ýakma gurbanlygy üçin ýonulan daşdan uzynlygy we ini bir ýarym tirsek, beýikligi bolsa bir tirsek bolan dört hantagta durdy; olaryň üstünde bolsa ýakma gurbanlygyny we beýleki gurbanlyklary soýmak üçin enjamlar bardy. ⁴³Otagyň içinde töwerekleýin hersiniň uzynlygy dört barmak bolan ildirgiçler kakylgdy; hantagtalaryň üstünde bolsa gurbanlyk eti bardy. ⁴⁴Içki derwezäniň daşynda, içki howluda iki otag^a bardy; bularyň biri demirgazyk derwezesiniň gapdalyndady we ýüzi günorta tarap bakýardy, beýlekisi günorta derwezesiniň gapdalynda bolup, ýüzi demirgazyk tarapa bakýardy.

⁴⁵Ol adam maňa şeýle diýdi: «Ýüzi günorta tarap bakýan bu otag Hudaýyň öýüni goraýan ruhanylar üçindir. ⁴⁶Ýüzi demirgazyga tarap bakýan otag bolsa, gurbanlyk sypasyny goraýan ruhanylar

üçindir. Bular lewi tiresinden bolup, Rebbe hyzmat etmek üçin, Oňa ýakynlaşan Sadogyň ogullarydylar». ⁴⁷Soňra ol howlyny ölçedi; onuň uzynlygy-da, ini-de ýüz tirsek bolup, inedördüldi. Gurbanlyk sypasy bolsa Hudaýyň öýüniň öňündedi.

Hudaýyň öýi

⁴⁸Onsoň ol adam meni Hudaýyň öýüniň eýwanyna getirip, onuň girelgesiniň gapdal diwarlaryny ölçedi, olaryň uzynlygy baş tirsekdi; girelgäniň ini on dört tirsek, gapdal diwarlarynyň ini bolsa üç tirsekdi. ⁴⁹Eýwanyň uzynlygy ýigrimi tirsek, ini on iki tirsekdi; oňa çykar ýaly on basgançak bardy. Girelgäniň ikiýan gapdalynda sütünler bardy.

41-nji bap

¹Onsoň ol adam meni Hudaýyň öýüniň daşky otagyna getirip, onuň söýelerini ölçedi, onuň ini her ýandan alty tirsekdi; bu öňki mukaddes çadyryň giňligi ýalydy. ²Girelgäniň ini on tirsekdi; oňa her iki tarapdan birleşýän diwarlaryň ini baş tirsekdi. Ol daşky otagy hem ölçedi, onuň uzynlygy kyrk tirsek, ini ýigrimi tirsekdi. ³Onsoň ol içki otaga girip, girelgäniň her söyesini ölçedi, olaryň her biriniň ini iki tirsekdi. Girelgäniň ini alty tirsekdi we oňa her iki tarapdan birleşýän diwarlaryň ini ýedi tirsekdi. ⁴Ol adam daşky otagyň öňündäki bu otagy ölçedi: uzynlygy-da, ini-de ýigrimi tirsekdi. Onsoň ol maňa: «Bu iň mukaddes otagdyr» diýdi.

⁵Hudaýyň öýüniň diwaryny ölçedi, onuň galyňlygy alty tirsekdi; onuň tutuş daş-töweregindäki gapdal otaglarynyň ini dört tirsekdi. ⁶Otag üstünde otag

^a 40:44 *Iki otag* – käbir golýazmalarda *aydymçylar üçin otaglar*.

bolup, gapdal otaglar üç gatdy we her gatda otuz otag bardy. Pürsler öýüň diwarlaryna girmesin diýip, öýüň diwarlarynda gapdal otaglara goldaw berýän çykgytlar bardy. ⁷Hudaýyň öýüniň töweregindäki gapdal otaglar ýokary gata çykdygyňça giňelýärdi, sebäbi öýüň diwarlarynyň düýbi ýokarsyna garanda inlidi. Ýokary gatlara çykdygyňça-da, otaglar giňelýärdi. Şeýle-de, in aşaky otagdan in ýokarky otaga ortaky otagdan çykylýardy. ⁸Men bu öýüň daş-töwerekleýin belentligini gördüm; gapdal otaglaryň düýpleri doly bir ölçeg taýagy-na, ýagny alty tirsege deňdi. ⁹⁻¹⁰Gapdal otaglaryň daşky diwarynyň galyňlygy baş tirsekdi; öýüň gapdal otaglary bilen howlynyň otaglarynyň arasynda boş aralyk bardy. Onuň ini ýigrimi tirsek bolup, öýi daş-töwerekleýin gurşap alýardy. ¹¹Gapdal otaglar aýyk giňişlige tarap açylýardy. Demirgazyk tarapdaky otaglara girilýän bir gapy bardy, günorta tarapynda hem bir gapy bardy; töwerekleýin aýyk giňişligiň ini bolsa baş tirsekdi. ¹²Günbatardaky meýdançanyň önünde bir ymarat bardy, onuň ini ýetmiş tirsekdi; diwarynyň galyňlygy her ýandan baş tirsek, uzynlygy togsan tirsekdi.

¹³Soňra ol adam Hudaýyň öýüni ölçedi: uzynlygy ýüz tirsekdi; onuň meýdançasý, jaýy, diwarlary bilen birlikde ýüz tirsek çykdy. ¹⁴Öýüň gündogar tarapyň we meýdançasynyň ini hem ýüz tirsekdi. ¹⁵Onsoň ol öýüň arkasyndaky meýdança bakyp duran ymaratyň uzynlygyny ölçedi, her tarapyndaky eýwanlary bilen birlikde onuň uzynlygy ýüz tirsekdi.

Daşky otag, içki otag, howla bakyp duran eýwan, ¹⁶bosagalar, tagçalar, bosaganyň garşysyndaky üçtaraplaýyn diwarly eýwança ýerden tagçalaryna

çenli agaç gapylydy. Bu tagçalar penjire görnüşindedi. ¹⁷⁻¹⁸Gapynyň depesi, içki hem daşky otaglary, öýüň tutuş diwarlary nagyslar bilen haşamlanyp, olara keruplaryň we palma agaçlaryň şekilleri salnypdy; iki kerubyň arasynda bir palma agajy bolup, her kerubyň iki ýüzi bardy. ¹⁹Bir tarapynda palma agajyna bakýan ynsanyň ýüzi bardy, beýleki tarapynda palma agajyna bakýan yaş arslanyň ýüzi bardy. Tutuş öýüň ähli töweregine şeýle edilipdi. ²⁰Daşky otagyň diwarynyň ýüzüne aşakdan gapynyň depesine çenli keruplar haşamlanandy; öýüň diwarynyň ýüzi-de şeýledi. ²¹Daşky otagyň gapy söýeleri inedördüldi; in mukaddes otagyň önündäki gapy söýeleri-de bulara meňzeýärdi. ²²Gurbanlyk sypasy agaçdan bolup, beýikligi üç tirsek, uzynlygy iki tirsekdi; burçlary, uzynlygy we diwarlary hem agaçdandy. Ol maňa: «Rebbiň huzuryndaky han-tagta budur» diýdi. ²³Daşky otag bilen in mukaddes otagyň iki-ikiden goşa gapysy bardy. ²⁴Her gapynyň iki taýy, açylyp-ýapylýan iki taýy bardy; iki taýy bir gapynyňky, iki taýy-da beýleki gapynyňkydy. ²⁵Diwarlaryň ýüzüne çekilişi ýaly, daşky otagyň gapylaryna-da keruplar bilen palma agaçlary oýulyp çekilendi; daşarda eýwanyň önünde dalan bardy. ²⁶Eýwanyň gapdal diwarlarynda penjire görnüşli tagçalaryň we palma agaçlarynyň şekili bardy. Öýüň gapdal otaglary we dalan hem şeýledi.

42-nji bap

Ruhanylaryň otaglary

¹Onsoň ol adam meni demirgazyk tarapdan daşky howla çykardy. Hudaýyň öýüniň meýdançasynyň we ymaratyň gapdalyndaky demirgazyk

otaglara getirdi. ²Gapysy demirgazyga bakýan bu ymaratnyň uzynlygy ýüz tirsek, ini elli tirsekdi. ³Içki howlynyň ini ýigrimi tirseklik boş aralygynyň we daşky howlynyň daş ýolunyň arasynda üç gatly biri-birinden beýgelýän eýwanlar bardy. ⁴Bu iki hatar otaglaryň arasynda gezer ýaly ini on tirsek, uzynlygy ýüz tirsek bolan däliz bardy; onuň gaplary demirgazyga bakýardy. ⁵Ýokarky otaglar dardy, sebäbi jaýyň aşaky we ortaky otaglaryna garanda, eýwanlar olardan köpräk ýer tutýardy. ⁶Olar üç gatdan ybaratdy, howlynyň sütünleri ýaly sütünleri ýokdy; şonuň üçin ýokarky eýwan aşaky we ortaky eýwandan darrak edilipdi. ⁷Otaglaryň önünde otaglara we daşky howla tarap uzalýan diwar bardy, onuň uzynlygy elli tirsekdi. ⁸Daşky howludaky otaglaryň uzynlygy elli tirsekdi; ybadathananyň garşysyndaky gapdal otaglaryň uzynlygy bolsa ýüz tirsekdi. ⁹Bu otaglara daşky howludan girjek bolsaň, gündogar tarapdaky aşaky geçelgeden bir girelge bardy. ¹⁰Içki howlynyň gündogar tarapynda meýdança we ymarata bakýan başga otaglar hem bardy. ¹¹Demirgazyk tarapdaky otaglarda bolşy ýaly, bu otaglaryň hem deňinde bir geçelge bardy. Otaglaryň uzynlygy we ini birmeňzeşdi; olaryň ähli çykalgalary, gurluşy we gaplary edil şolar ýalydy. ¹²Şeýdip, günbatardaky otaglara edil demirgazykdaky ýaly diwaryň ýanyndaky gündogar tarapdan uzalýan aşaky geçelgeden girilýärdi. ¹³Ol adam maňa şeýle diýdi: «Meýdançanyň demirgazygyndaky we günortasyndaky otaglar mukaddes otaglardyr. Rebbe hyzmat edýän ruhanylar iň mukaddes zatlary ol ýerde iýerler; iň mukaddes zatlary, galla sadakasy, günä we ýazyk gurbanlyklaryny ol

ýerde goýarlar; çünki ol ýer mukaddesdir. ¹⁴Ruhanylar mukaddes ýere girenlerinde, hyzmat edýän wagty geýýän geýimlerini bu otaglarda çykaryp goýmazdan daşky howla çykmasynlar, sebäbi bu geýimler mukaddesdir. Halkyň ýanyna çykamazdan ön, olar başga geýimler geýmelidirler».

¹⁵Ol adam mukaddes ýeri ölçäp bolanyndan soň, meni gündogara tarap bakýan derwezeden çykaryp, diwaryň töwereginiň uzynlygyny ölçedi. ¹⁶Ölçeg taýagy bilen mukaddes ýeriň gündogar tarapyny ölçedi: bu ölçeg taýagy boýunça baş ýüz tirsek çykdy. ¹⁷Onuň demirgazyk tarapyny ölçedi, ölçeg taýagy boýunça baş ýüz tirsekdi. ¹⁸Onuň günorta tarapyny ölçedi: ölçeg taýagy boýunça baş ýüz tirsek çykdy. ¹⁹Onuň günbatar tarapyny ölçedi: ölçeg taýagy boýunça baş ýüz tirsek çykdy. ²⁰Ony dört tarapyndan hem ölçedi. Mukaddes zady ýönekeý zatdan aýyrmak üçin onuň daş-töwereginde bir diwar bardy. Onuň uzynlygy-da, ini-de baş ýüz tirsege deňdi.

43-nji bap

Rebbiň şöhraty öýi doldurýar

¹Onsoň ol adam meni gündogar tarapa bakyp duran derwezä getirdi. ²Ine, gündogar tarapdan Ysraýyl Hudaýynyň şöhraty geldi. Onuň sesi güýçli akýan suwlaryň saggyldysy ýalydy. Onuň şöratyndan ýer nur saçýardy. ³Bu görnüş Hudaýyň Iýerusalmi heläk etmäge gelendäki we Kebar kanalynyň ýakasynyndaky gören görnüşlerime meňzeşdi; men ýere ýüzin ýykyldym. ⁴Rebbiň şöhraty gündogara tarap bakýan derwezeden öýe girdi. ⁵Onsoň Ruh meni alyp, içki howla getirdi; Rebbiň şöhraty öýi

doldurdy. ⁶Ýaňky adam ýanymda durka, men öýden biriniň özüme söz gatýandygyny eşitdim. ⁷Ol maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly! Meniň tagtymyň we aýak dabanymyň ýeri, ysraýyl halkynyň arasynda ebedilik oturjak ýerim bu ýerdir. Mundan beýläk ysraýyl halky-da, olaryň patyşalary-da zyna edip, seždegählerinde patyşalarynyň heýkellerini oturtmak bilen Meniň mukaddes adymy haram etmezler. ⁸Olar bosagasyňy bosa-gamyň, gapylarynyň söýesini gapymyň söýesiniň ýanynda gurdular, Men bilen olaryň arasynda diňe bir diwar bardy; olar nejis işleri bilen Meniň mukaddes adymy haram etdiler; Men gahar-gazabym bilen olary heläk etdim. ⁹Indi zynalaryny we patyşalarynyň heýkellerini Menden uzaklaşdyrsynlar, Men hem ebedilik olaryň arasynda mesgen tutaryn. ¹⁰Sen, eý, ynsan ogly, ysraýyl halkyny bu öýden habarly et, goý, onuň nusgasyny ölçesinler we etmişlerinden ýaña utansynlar. ¹¹Eger eden ähli işleri üçin utansalar, öýüň gurluşyny, onuň ýerbe-ýerdigini, girelgelerini we çykalgalaryny, tutuş taslamasyny we düzgünlerini, ähli meýilnamalaryny we kanunlaryny olara aýan et, gözleriniň alnynda şuny ýaz. Şeýdip, onuň tutuş meýilnamasyny we ähli düzgünlerini saklasynlar, olary berjaý etsinler. ¹²Hudaýyň öýüniň kanuny şeýledir: dagyň başynda onuň ähli töwereginiň araçägi örän mukaddes ýer bolar. Ine, Hudaýyň öýüniň kanuny şudur».

Gurbanlyk sypasy

¹³Bir tirsek we dört barmak bolan uzyn tirsek boýunça gurbanlyk sypasynyň ölçegi şeýledir: onuň ýapjagazynyň çuňlugy-da, ini-de bir tirsek, ýabyň gyrasy töwerekleýin bir garyş. Gurbanlyk

sypasynyň esasy düýbi budur. ¹⁴Arykdan aşaky diwara çenli beýikligi iki, ini bir tirsekdir; kiçi diwardan uly diwara çenli beýikligi dört, ini bir tirsekdir. ¹⁵Gurbanlyk sypasynyň beýikligi dört tirsek. Onuň üstünden ýokarlygyna dört şah bolar. ¹⁶Gurbanlyk sypasynyň üst böleginiň ojagynyň boýy on iki tirsek, ini on iki tirsek bolup, her dört tarapdan inedördül bolar. ¹⁷Uly diwaryň her dört tarapynyň uzynlygy we ini on dört tirsek bolar. Onuň her dört gapdalyndaky ýabyň gyrasy ýarym tirsek, töwerekleýin ýapjagazy bir tirsek bolup, basgançaklary gündogar tarapda bolar.

¹⁸Ol maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly! Hökmürowan Reb şeýle diýýär: „Gurbanlyk sypasyny dikenizde, onuň üstünde ýakma gurbanlyklary hödür etmek we oňa gan serpmek üçin düzgünler şulardyr: ¹⁹Maňa hyzmat etmek üçin huzuryňa gelen Sadok neslinden bolan ruhanylara günä gurbanlygy hökmünde bir öküzçe ber. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ²⁰Onuň ganyndan al-da, gurbanlyk sypasynyň dört şahyna, diwaryň dört burçuna we töwerekleýin ýabyň gyrasyna çal; bu ony tämizläp, haramlygyndan sapladygyň bolar. ²¹Günä gurbanlygy bolan öküzçäni al-da, Hudaýyň öýüniň bellenen ýerinde, mukaddes ýeriň daşynda ýak. ²²Ikinji gün günä gurbanlygy hökmünde şikessiz bir erkeji hödür et we gurbanlyk sypasyny öküzçe bilen nähili tämizläň bolsaň, ýene-de şeýdip tämizle. ²³Tämizleme işini tamamlanyňdan soň, şikessiz bir öküzçe bilen sürüden şikessiz bir goç hödür et. ²⁴Olary Rebbiň huzuryňa getir, ruhanylar üstüne duz sepip, ýakma gurbanlygy hökmünde olary Rebbe hödür ederler. ²⁵Ýedi günläp günä gurbanlygy hökmünde her gün bir erkeç taýýarla;

şikessiz bir öküzçe bilen sürüden bir goç taýýarla. ²⁶Olar gurbanlyk sypasyny ýedi günläp murdarlygyndan saplarlar, ony tämizläp, mukaddes ederler. ²⁷Ýedi gün tamamlanandan soň, sekizinji günden başlap, ruhanylar gurbanlyk sypasynda ýakma we salamatlyk gurbanlyklaryňzy hödür ederler. Onsoň Men sizden razy bolaryn“». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

44-nji bap

Ybadathana düzgünleri

¹Onsoň ol adam meni mukaddes öýüň gündogara tarap bakýan derwezesinden yzma getirdi; derweze ýapykdy. ²Reb maňa şeýle diýdi: «Bu derweze ýapyk bolar, ol açylmaz, ondan hiç kim girmez, çünki ondan Ysraýyl Hudaýy Reb girdi; sonuň üçin ol ýapyk bolar. ³Hökümdar bolsa hökümdardygy üçin, Rebbiň huzurynda nahar iýmek üçin ol ýerde oturur. Ol muňa derwezäniň eýwanynyň ýolundan girer we şol ýol-dan-da yzyna çykar».

⁴Ol meni demirgazyk derwezäniň ýolundan öýüň öňüne getirdi. Görsem, Rebbiň şöhraty Öz öýüni dolduryp durandygyny gördüm. Men ýere ýüzin ýykyldym. ⁵Reb maňa şeýle diýdi: «Eý, ynsan ogly! Ýagşy üns ber, öz gözleriň bilen gör, Rebbiň öýüniň ähli düzgünleri we kanunlary hakda saňa aýdýan zatlarymy öz gulagyň bilen eşit, mukaddes öýe kimiň girip-çykyandygyna ^a ýagşy üns ber. ⁶⁻⁷Pitneçi ysraýyl halkyna Hökmürowan Reb şeýle diýýär diý: „Eý, ysraýyl halky! Meniň öýümi harlamak üçin sünnetsiz we boýnuýogyn

gelmişekleri içerik salmak bilen eden ähli nejis işleriňizi bes ediň! Siz Maňa iýmit, ýag we gan hödür edeniňizde, olar mukaddes öýümde boldular. Siz ähli nejis işleriňiziň üstesine Meniň ähtimi hem bozduňyz. ⁸Siz Meniň mukaddes zatlarymy goraman, gaýtam mukaddes öýümi goraýanlar hökmünde gelmişekleri öz başlaryna goýberdiňiz“». ⁹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ysraýyl halkynyň arasynda ýaşayan gelmişeklerden hiç bir sünnetsiz we boýnuýogyn gelmişek Meniň mukaddes öýüme girmeli däl. ¹⁰Ýöne Ysraýylyň ýoldan çykan döwri Menden aýrylyp, erbet ýola düşen, öz butlarynyň yzyna eýeren lewiler etmişleriniň jezasyny çekerler. ¹¹Bu lewiler öýümiň derwezelerinde gözegçilik edip, onda hyzmatkär bolarlar, Meniň mukaddes öýümde hyzmat ederler; ýakma gurbanlygynyň we halkyň beýleki gurbanlyklarynyň malyny soýarlar, halkyň hyzmatyny ýerine ýetirmek üçin olaryň öňünde durarlar. ¹²Olar ýasan butlarynyň öňünde ysraýyl halkyna hyzmat etdiler, ysraýyl halkynyň ýazykly bolmagyna sebäpkär boldular. Sonuň üçin hem Men-Reb olaryň öz etmişleriniň jezasyny çekjekdigine ant içdim, muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹³Olar ruhany hökmünde Maňa gulluk etmek üçin golaýyňa gelmesinler, mukaddes sadakalarymyň, iň mukaddes zatlaryň hiç birine ýakynlaşmasynlar, olar diňe öz eden nejis işleriniň utançlaryny çekerler. ¹⁴Men olary öýüň ähli hyzmaty üçin, onda edilmeli ähli işleri goramak üçin bellärin.

¹⁵Emma ysraýyl halky Menden aýrylyp, ýoldan çykanda, mukaddes öýümi

^a 44:5 *Mukaddes öýe kimiň girip-çykyandygyna* – ýa-da mukaddes öýüň ähli çykalgalary bilen girelgelerine.

goramak keşigini çeken Sadok neslinden bolan lewi ruhanylary Maňa hyzmat etmek üçin ýakynlaşarlar; ýagy we gany Maňa hödür etmek üçin huzurymda olar dururlar. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁶Mukaddes öýüme diňe olar girerler, Maňa hyzmat etmek üçin hantagtama olar ýakynlaşarlar we öýüň goramak keşigini olar çekerler. ¹⁷Olar içki howlynyň derwezelerine nepis zygyr matadan tikilen eşikde girerler, içki howlynyň derwezelerinde we içerde hyzmat edýärkäler, eginlerinde ýünden edilen eşik bolmasyn. ¹⁸Başlaryna zygyrdan selle orap, eginlerine nepis zygyr matadan tikilen içki geýimleri geýerler; derledýän zat geýmesinler. ¹⁹Olar halkyň ýanyna daşky howla çykanlarynda, eginlerindäki eşiklerini çykaryp, olary mukaddes otagda goýarlar; ol eşikleri bilen halka mukaddesliklerini geçirmezlik üçin başga eşikler geýsinler. ²⁰Ruhanylar kellelerini syrmasynlar, saçlaryny uzyn ösdürmesinler, olar saçyny diňe gyrykyp timarlasynlar. ²¹İçki howla girende, hiç bir ruhany şerap içmeli däldir. ²²Olar dul we talagy berlen aýala öýlenmän, diňe Ysraýyl neslinden bolan boý gyza ýa-da başga ruhanydan dul galan aýala öýlensinler. ²³Meniň halkyma mukaddes zat bilen ýönekeý zadyň, halal bilen haramyň parhyny öwretmeli. ²⁴Olar da-wada kazy hökmünde çykyş edip, Meniň hökümlerim boýunça karar çykararlar; ähli baýramlarymyň kada-kanunlaryny we parzlarymy, mukaddes Sabat günümiň kanunlaryny ýerine ýetirerler. ²⁵Olaryň hiç biri öliniň ýanyna baryp, özüni haram etmeli däldir; diňe ata-enesi üçin, ogul-gyzy üçin, erkek dogany we durmuşa çykmadyk gyz dogany üçin

özlerini haram edip bilerler. ²⁶Ol tämiz bolandan soň, onuň üçin ýedi günü sanamalydyrlar. ²⁷Ol mukaddes ýerde hyzmat etmek üçin içki howla giren günü öz günä gurbanlygyny hödür etmelidir. Muny Hökmürowan Reb diýýär.

²⁸Ruhanylaryň mirasy bardyr, ol miras Mendirin; Ysraýylda olara mülk bermäň, olaryň mirasy Mendirin. ²⁹Galla sadaka-syny, günä we ýazyk gurbanlyklaryny olar iýerler. Ysraýylda ähli bagyş edilen zatlar olaryňky bolar. ³⁰Ähli zatlaryňzyň ilkinji hasyly we ähli sadakalaryňyz ruhanylaryňky bolar. Öýüňize bereket iner ýaly, ilkinji galladan edilen hamyry ruhanylara beriň. ³¹Guş bolsun ýa haýwan bolsun, parhy ýok, haram ölen ýa parçаланan zady ruhany iýmeli däldir».

45-nji bap

Ýurduň paýlanylmagy

¹Ýurdy mülk hökmünde bije atyp paýlanyňyzda, ýurtdan mukaddes bir bölek ýeri sadaka hökmünde Rebbe beriň. Onuň uzynlygy ýigirmi baş müň tirsek we ini ýigirmi müň^a tirsek bolsun; bu bölek tutuş töwerekleýin mukaddes bolar. ²Mukaddes öý üçin uzynlygy we ini baş ýüz tirsek bolan inedördül meýdan we onuň töwereginde bolsa elli tirseklik açyk meýdan bolar. ³Mukaddes bölekden uzynlygyny ýigirmi baş müň tirsek, inini on müň tirsek edip bir bölegi ölçä; bu mukaddes öý, ýagny örän mukaddes ýer bolar. ⁴Ýurduň bu mukaddes paýy mukaddes öýde Rebbe hyzmat etmek üçin ýakynlaşan ruhanylar üçindir. Bu bölekde olaryň öýleri bolar we mukaddes öý üçin mukaddes ýer bolar. ⁵Uzynlygy ýigirmi baş müň tirsek, ini on müň

^a 45:1 *Ýigirmi müň* – käbir golýazmalarda *on müň*.

tirsek ýer bolan beýleki bölüm Hudaýyň öýünde hyzmat edýän lewilere ýaşayyş şäherlerini gurmak üçin mülk bolar. ⁶Mukaddes bölegiň gapdalynda şäher mülküni belläň; onuň uzynlygy ýigirmi baş müň tirsek, ini baş müň tirsek bolsun. Bu tutuş ysraýyl halkyna degişli bolar. ⁷Mukaddes bölege düşen paý bilen şähre düşen paýyň iki tarapyndaky ýerler hökümdara berler. Ol günbatar tarapdan günbatara, gündogar tarapdan gündogara tarap uzalyp gidýär. Onuň uzynlygy günbatar serhetden gündogar serhede çenli ysraýyl tireleriniň hersiniň paýy bilen deňdir. ⁸Bu Ysraýylda hökümdaryň mülki bolar. Mundan beýläk Meniň hökümdarlarym halkyma zulum etmezler, ýeri ysraýyl halkyna tirelerine görä paýlarlar.

⁹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Eý, ysraýyl hökümdarlary, indi bes ediň! Zorluk we zulumy aradan aýryp, adalaty we dogruçylygy berjaý ediň; halkymy öz topragyndan kowmaň. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁰Tereziňiz dogry bolsun, dogry agyrylyk daşyny we ölçeg küýzesini ulanyň. ¹¹Agyrylyk daşy we ölçeg küýzesi birmeňzeş bolsun. Agyrylyk daşy batmanyň ondan birine, ölçeg küýzesi hem batmanyň ondan birine deň bolup, bularyň ölçegi bir bolsun; ikisiniň-de ölçegi resmi ölçege görä bolsun. ¹²Bir şekel ýigirmi gera ^a deň bolsun; bir mina ýigirmi şekele, ýigirmi baş şekele we on baş şekele ^b deň bolsun.

Sadakalar

¹³Bermeli sadakalaryňyz şulardyr: bir batman bugdaýyň altydan biri, bir batman arpanyň altydan biri. ¹⁴Resmi ölçege görä, ýag baradaky düzgün şudur: her kordan ^c üç ýarym küýze ^d ýag bersinler. Bir kor üç yüz elli küýzä ^e ýa-da on batmana ^f deňdir. ¹⁵Özlerini günäden saplamak üçin Ysraýylyň örülerinde bakylýan sürüden iki yüzden bir goňny galla sadakasy, ýakma we salamatlyk gurbanlyklary hökmünde bersinler. Muny Hökmürowan Reb diýýär. ¹⁶Ýurduň ähli halky bu sadakalary Ysraýyldaky hökümdara bermelidir. ¹⁷Emma Ysraýylda ähli baýramlarda Täze Aý baýramynda, dabaralarda, Sabat günlerinde ýakma gurbanlygyny, galla we içgi sadakalaryny bermek hökümdaryň borjudy. Ysraýyl halkyny günäden saplamak üçin günä gurbanlygyny, galla sadakasy, ýakma we salamatlyk gurbanlyklaryny getirjek oldur».

Baýramlar

¹⁸Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Birinji aýyň birine şikessiz bir öküzçe al-da, mukaddes öýi tämizle. ¹⁹Ruhany bolsa günä gurbanlygynyň ganyndan alyp, öýüň gapylarynyň söýelerine, gurbanlyk sypasynyň diwarynyň dört burçuna we içki howlynyň derwezeleriniň söýelerine çalsyn. ²⁰Ýalňyslyk bilen ýa-da bilmän günä eden adam üçin-de

^a 45:12 *Gera* – bu ýewreýleriň agyrylyk ölçegidir. Ýigirmi gera takm. 12 gr deňdir.

^b 45:12 *Ýigirmi şekele, ýigirmi baş şekele we on baş şekele* – bu üç ölçegiň jemi takm. 700 gr deňdir.

^c 45:14 *Kor* – bu ýewreýleriň göwrüm ölçegidir. Bir kor takm. 350 litre deňdir.

^d 45:14 *Üç ýarym küýze* – ýewreýçe *batyň ondan biri*. Bu takm. 3,5 litre deňdir.

^e 45:14 *Üç yüz elli küýze* – ýewreýçe *on bat*. Bu takm. 350 litre deňdir.

^f 45:14 *On batman* – ýewreýçe *bir homer*. Bu takm. 200 kg deňdir.

áýyň ýedisine şeýle edersiňiz; şunluk-da, öýi-de murdarlykdan saplarsyňyz.

²¹Birinji áýyň on dördüne siziň üçin Pesah baýramy ýedi günlük baýram bolar; onda petir iýilmelidir. ²²Şol gün hökümdar özi üçin we ýurduň halky üçin günä gurbanlygy hökmünde bir öküzçe hödürlär. ²³Ol baýramyň tutuş ýedi gününde Rebbe ýakma gurbanlygy hökmünde her gün şikesiz ýedi öküzçe bilen ýedi goç we günä gurbanlygy üçin her gün bir erkeç hödürlär. ²⁴Galla sadakasy hökmünde berlen öküz üçin hem, goç üçin hem bir batman bugdaý we her batman üçin hem dört küýze ^a ýag taýýarlar. ²⁵Ýedinji áýyň on başına baýramyň başyndan tä ahyryna çenli ýedi günläp hökümdar günä we ýakma gurbanlyklaryny, galla sadakasy we zeýtun ýagyny şol bir mukdarda hödür etmelidir».

46-njy bap

¹Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Içki howlynyň gündogara tarap bakýan derwezesi alty iş günü ýapyk bolar. Ol diňe Sabat günü we Täze Áýyň ilkinji günü açylar. ²Hökümdar daşardan derweze eýwanynyň üsti bilen içerik girip, gapynyň söýesiniň ýanynda durar. Onuň ýakma we salamatlyk gurbanlyklaryny ruhanylar hödür ederler; ol bosagada sežde edenden soň, daşary çykar, ýöne derweze aňşama çenli açyk bolar. ³Sabat günlerinde we áýyň başlarynda ýurduň halky bu derwezäniň girelgesinde Rebbiň huzurynda sežde eder. ⁴Hökümdaryň Sabat günü Rebbe hödür etmeli ýakma gurbanlygy şikesiz alty tokly we bir goç bolar. ⁵Ol goç bilen berilmeli galla sadakasy üçin bir

batman bugdaý bersin, guzular bilen berilmeli galla sadakasyňyň öz göwün islegine görä hödür etsin we her batman üçin dört küýze ýag berer. ⁶Áýyň ilkinji günü bir öküzçe, alty tokly we bir goç hödür eder; bular şikesli bolmaly dälidirler. ⁷Öküzçe we goç bilen berilmeli galla sadakasy üçin hersine bir batman bugdaý bersin, guzular bilen berilmeli galla sadakasyňyň öz göwün islegine görä hödür etsin we her batman üçin dört küýze ýag bersin. ⁸Hökümdar içeri girende, eýwanyň üsti bilen girip, şol ýol bilen hem yzyna çyksyn. ⁹Ýurduň halky baýramlarda Rebbiň huzurynda gelende, sežde etmek üçin demirgazykdaky derwezeden giren günortadaky derwezeden çykalydyr; şeýle hem, günortadaky derwezeden giren demirgazykdaky derwezeden çykalydyr, ýagny giren derwezesinden öwrülmän, onuň garşysyndakydan çykalydyr. ¹⁰Girenlerinde, hökümdar olaryň ortasynda bolmalydyr we olar bilen bile girmelidir; çykanlarynda-da bile çykalydyr.

¹¹Baýramlarda we dabaralarda öküzçe we goç bilen berilmeli galla sadakasy üçin hersine bir batman bugdaý berilsin, guzular bilen berilmeli galla sadakasyňyň öz göwün isleglerine görä hödür edilsin we her batman üçin dört küýze ýag berilsin. ¹²Hökümdar meýletin sadaka, ýagny ýakma ýa-da salamatlyk gurbanlyklary hökmünde Rebbe meýletin sadaka hödür edende, oňa gündogara tarap bakýan derweze açylmalydyr. Ol özüniň ýakma ýa-da salamatlyk gurbanlygyny edil Sabat günü edişi ýaly hödürlär. Onsoň daşary çykar we çykanyndan soň derweze ýapylar.

^a 45:24 *Dört küýze* – ýewreýçe *bir hin*. Bu takm. 4 litre deňdir.

¹³Rebbe ýakma gurbanlygy hökmünde her gün hiç bir şikessiz tokly taýýarlaň; ony her gün ertirine hödür ediň. ¹⁴Şeýle hem onuň bilen her gün ertirine batmanyň altydan biri möçberinde saýlama un bilen, ony garmak üçin bir ýarym küýze^b ýag bilen galla sadakasyňy hödür ediň. Bu ebedi düzgünler boýunça Rebbe hemişelik galla sadakasydyr. ¹⁵Gündelik ýakma gurbanlygy hökmünde her gün ertirine tokly, galla sadakasy we ýag hödürlensin».

Hökümdaryň mülki baradaky kanunlar

¹⁶Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Eger hökümdar öz ogullaryndan birine bir zat peşgeş berse, bu onuň öz mirasy bolar. Bu hökümdaryň agtyklarynyňky bolar; bu olara miras ýeten mülkdür. ¹⁷Eger-de öz mülküni gullarynyň birine peşgeş berse, ol azatlyk ýylyna çenli onuňky bolar; onsoň ol muny hökümdara yzyna gaýtarmalydyr; emma hökümdaryň mülki öz ogullarynyňky bolar. ¹⁸Hökümdar halkyň mirasyndan alyp, olary mülklerinden mahrum etmeli däl; Meniň halkymdan hiç bir kişi mülkünden kowulmaz ýaly, her kim ogullaryna öz mülkünden miras bermelidir».

Ybadathananyň aşhanalary

¹⁹Ýaňky adam meni derwezäniň gapdalyndaky girelgeden ruhanylaryň demirgazyga tarap bakýan mukaddes otaglaryna getirdi. Ine, ol maňa otaglaryň günbatarynda bir ýer görkezdi. ²⁰Ol maňa: «Bu ýer ruhanylaryň ýazyk hem günä gurbanlyklaryny gaýnadýan we galla sadakasyňy bişirýän ýeridir.

Şoňa görä olar daşky howla çykmažlar we halka öz mukaddesliklerini geçirmežler» diýdi.

²¹Onsoň ol meni daşky howla çykaryp, howlynyň dört burçundan geçirdi; howlynyň her burçunda bir howly bardy. ²²Howlynyň dört burçunda uzynlygy kyrk tirsek, ini otuz tirsek bolan ýapyk howlular bardy; bularyň dördüsiniň-de ölçegi birdi. ²³Olaryň dördüsiniň-de daşy diwarlydy; töwerekleýin diwarlaryň düýbünde bolsa ojaklar bardy. ²⁴Ol maňa: «Bular biş-düş jaýlarydyr. Öýüň hyzmatkärleri halkyň gurbanlyklaryny bu ýerde bişirerler» diýdi.

47-nji bap

Hudaýyň öýünden çykýan gözbaş

¹Soňra ol adam meni öwürüp, Hudaýyň öýüniň girelgesine getirdi. Öýüň bosagasyňyň aşagyndan gündogara tarap suw akýardy. Öý gündogara tarap bakýardy. Suw öýüň sag tarapyndan, gurbanlyk sypasynyň günortasyndan inýärdi. ²Soňra ol meni demirgazyk derwezesiniň ýoly bilen ýüzi gündogara bakyp duran daşky derwezä alyp geldi, suwlar daşky derwezäniň günorta tarapyna akýardy. ³Ýaňky adam eli ölçeg ýüpli gündogara tarap çykanda, müň tirsek ölçäp, meni suwdan geçirdi; suw topuga çykýardy. ⁴Ýene müň tirsek ölçäp, meni suwdan geçirdi; suw dyza çykýardy; ýene müň tirsek ölçäp, meni suwdan geçirdi; suw bile çykýardy. ⁵Ol ýene müň tirsek ölçädi; suw bir derýa boldy. Suw ýokary göterilendigi sebäpli men onuň içinden geçip bilmedim. Ondan ýüzüp geçäýmeseň, ýöräp geçip boljak däl. ⁶Ol maňa: «Gördüňmi, eý, ynsan ogly?»

^a 46:14 *Bir ýarym küýze* – şewreýçe *hiniň üçden biri*. Bu takm. 1,5 litre deňdir.

diýdi. Onsoň meni derýanyň kenaryna öwrüp getirdi. ⁷Öwrülip gelenimde, ine, derýanyň kenarynyň her ýan tarapynda köp agaçlar bardy. ⁸Ol maňa şeýle diýdi: «Bu suwlar gündogardaky ölkelere tarap akýar we Iordan deresine inip, deňze guýanda, deňziň ýata suwlary süýji suwa öwürüler. ⁹Bu şeýle bolar: derýanyň akyp baran ýerlerinde dürli-dümen suw jandarlarynyň ählisi diri galar. Ol ýerde balyk köp bolar, bu suwlar ol ýere akyp barar. Olar tämizlenip, derýanyň akyp baran ýerindäkileriň bary diri galar. ¹⁰Deňziň kenarynda balykçylar dururlar; tor taşlanan ýer Eýngediden Eýneglaýyma çenli bolar. Olaryň balyklary dürli-dürlülükde Ortaýer deňziniň balyklary kimin gaty köp bolar. ¹¹Ýöne onuň palçyk we batgalyk ýerleri tämizlenmez; olar duz üçin galdyrylar. ¹²Derýanyň boýunda, onuň ýakasynyň ikiýan tarapynda her hili miweli agaçlar gögerer. Suwlaryň mukaddes öýden çykýandygy sebäpli olaryň ýapraklary solmaz, miweleri tükenmez; her aý täze miwe bererler. Olaryň miweleri iýmit, ýapraklary derman bolar».

Ýurduň täze araçäkleri

¹³Hökmürowan Reb şeýle diýýär: «Ýurdy mülk hökmünde Ysraýylyň on iki tiresine görä böleniňizde, araçäk şu bolmalydyr: Ýusubyň nesli iki paý alar. ¹⁴Ýurdy siz on iki tiräniň arasynda deň paýlaň. Men ony ata-babalaryňyza bermegi ant içdim. Bu ýurt size mülk edilip berler.

¹⁵Ýurduň araçägi şu bolar: demirgazyk tarapy Ortaýer deňzinden Hetlon ýoly bilen Lebohamada we Sedada çenli gelýär. ¹⁶Ol Berota we Damask bilen Hamadyň araçäginde ýerleşýän Sibraýyma, şeýle-de Hawranyň araçägindeki

Haserhattikona çenli uzalýar. ¹⁷Araçäk deňizden Damask araçägindeki Hasareýnona çenli baryp, Hamadyň araçägi bilen demirgazyga tarap uzalýar. Bu demirgazyk tarapydyr.

¹⁸Gündogar tarapy Hawran bilen Damaskyň arasyndaky Gilgady Ysraýyldan aýyrylan Iordan derýasy boýunça uzalyp gidýär. Mundan gündogar deňzine gelip, Tamara çenli ölçäň. Bu gündogar tarapydyr.

¹⁹Günorta tarapy Tamardan Meribakadeş çeşmesine çenli bolup, Müsür derýasyndan Ortaýer deňzine baryp ýeter. Bu günorta tarapydyr.

²⁰Günbatar tarapy Lebohamadyň garşysyndaky nokada çenli bolan Ortaýer deňzi bolar. Bu günbatar tarapydyr.

²¹Bu ýurdy öz araňyzda Ysraýyl tirelerine görä paýlap beriň. ²²Siz bije boýunça ýurdy özüňize, içiňizde ýaşayan gelmişeklere we olaryň araňyzda doglan çagalaryna mülk hökmünde paýlaň. Ol gelmişekler siziň üçin asly ysraýylly hasaplanmalydyrlar. Olar hem bije boýunça ysraýyl tireleriniň arasynda siziň bilen deň mülk edinerler. ²³Gelmişekler haýsy tiräniň arasynda ýaşayan bolsa, şol tire hem olara mülk hökmünde paý bölüp berer». Muny Hökmürowan Reb diýýär.

48-nji bap

Ýurduň tirelere paýlanylyşy

¹Tireleriň atlary şulardyr:

Dan tiresine bir paý berler. Onuň paýy demirgazyk araçäkden başlap, Hetlon ýolunyň ugry bilen Lebohamatdan Hasareýnana çenli, gündogardan günbatara tarap uzalar. Ol paý Damask araçäginde bolup, onuň demirgazygynda Hamat ýerleşýär. ²Aşer tiresine bir paý berler. Olaryň araçägi dan tiresiniň gündogardan

günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ³Naftaly tiresine bir paý berler. Onuň araçägi aşer tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ⁴Manaşa tiresine bir paý berler. Onuň araçägi naftaly tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ⁵Efraýym tiresine bir paý berler. Onuň araçägi manaşa tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ⁶Ruben tiresine bir paý berler. Onuň araçägi efraýym tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ⁷Ýahuda tiresine bir paý berler. Onuň araçägi ruben tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer.

⁸Ýahuda tiresiniň gündogardan günbatara çenli uzalýan ýerleri sadaka hökmünde Men–Rebbe berler. Onuň ini ýigrimi baş müň tirsek bolup, uzynlygy gündogardan günbatara çenli paýlanan her bir tiräniň mülküne deň bolsun; mukaddes öý onuň ortasynda bolar. ⁹Bu ýeriň bir bölegi iň mukaddes paý bolar. Onuň uzynlygy ýigrimi baş müň we ini ýigrimi müň ^a tirsek bolar. ¹⁰Bu ýeriň bir bölegi ruhanylara paý bolar; onuň demirgazyga tarap uzynlygy ýigrimi baş müň tirsek, günbatara we gündogara tarap ini on müň, günorta tarap uzynlygy ýigrimi baş müň tirsek bolar. Rebbiň mukaddes öýi onuň ortasynda bolar. ¹¹Bu paý Maňa ruhanyçylyga bagyş edilen Sadok nesilleri üçindir. Olar öýümiň goramak keşigini çekdiler. Ysraýyl halky ýoldan çykanda, lewiler hem ýoldan çykdylar, emma Sadok nesilleri Maňa wepaly boldular. ¹²Ýurdy mülk hökmünde böläniňizde, Lewileriň araçäginiň ýanyndan bu ýeri ruhanylara ber; ol iň mukaddes paý bolar.

¹³Lewileriň paýy bolsa ruhanylaryň araçäginiň garşysynda bolup, uzynlygy ýigrimi baş müň, ini on müň tirsek bolar. Tutuş uzynlygy ýigrimi baş müň, ini on müň tirsek bolar. ¹⁴Lewiler ol ýeri satmazlar ýa-da başga ýere çalyşmazlar. Bu ýurduň iň oňat paý ýeridir, ol başga birine geçmez, çünki bu ýer Men–Rebbe bagyş edilendir.

¹⁵Ini baş müň, uzynlygy ýigrimi baş müň tirsek bolan artyp galan ýer ýaşamak we aýyk meýdan hökmünde şäher üçin umumy ýer bolar. Şäher onuň ortasynda ýerleşer. ¹⁶Onuň ölçegi şeýle bolar: demirgazyk, günorta, gündogar we günbatar taraplaryň her biri dört müň baş ýüz tirsege deň bolar. ¹⁷Şäheriň aýyk meýdanlary bolar: olar demirgazyga, günorta, gündogara we günbatara tarap iki ýüz elli tirsek ölçegde bolar. ¹⁸Mukaddes paýyň araçäginde artyp galan ýeriň gündogar tarapy hem, günbatar tarapy hem on müň tirsek bolar; ol mukaddes paýyň gapdalynda ýerleşer. Onuň hasyly şäheriň işçileri üçin iýmit bolar. ¹⁹Ol ýeri Ysraýylyň ähli tirelerinden bolan şäher ilaty ekip bejerer. ²⁰Siziň sadaka hökmünde Men–Rebbe goýan tutuş paýyňyz dörtburçluk şeklinde bolup, her tarapy ýigrimi baş müň tirsek bolar; mukaddes paýy şäheriň mülki bilen birlikde sadaka hökmünde berersiňiz. ²¹Şäheriň mülki bilen mukaddes paýyň her ýanyndan artyp galan ýer hökümdaryňky bolar. Bu ýerler mukaddes paýa düşen ýigrimi baş müň tirseklik bölegiň gündogaryndan we günbataryndan ýurduň gündogar we günbatar araçäklerine tarap uzalar. Tirelere düşen paýlar boýunça uzalýan bu iki bölek hökümdaryňky bolar. Hudaýyň öýüniň

^a 48:9 *Ýigrimi müň* – käbir golýazmalarda *on müň*.

mukaddes ýeri bilen mukaddes paýy onuň ortasynda bolmalydyr. ²²Lewilere düşen paý bilen şähre düşen paý hökümdara berlen ýerleriň ortasynda galar. Hökümdara beriljek ýerler ýahuda tiresi bilen benýamin tiresiniň araçäkleriniň arasynda bolar.

²³Galan tirelere düşen ýer paýlary: benýamin tiresine bir paý berler. Onuň araçägi gündogardan günbatara çenli uzalyp gider. ²⁴Şimgon tiresine bir paý berler. Onuň araçägi benýamin tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ²⁵Ysakar tiresine bir paý berler. Onuň araçägi şimgon tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ²⁶Zebulun tiresine bir paý berler. Onuň araçägi ysakar tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ²⁷Gat tiresine bir paý berler. Onuň araçägi zebulun tiresiniň gündogardan günbatara uzalýan araçägi bilen birleşer. ²⁸Gat tiresiniň gündogar araçägi Tamardan gündogara, ol ýerden hem Meribakadeş çeşmesine çenli we

Müsür derýasyndan Ortaýer deňzine çenli uzalar. ²⁹Mülk hökmünde ysraýyl tireleriniň arasynda paýlamaly ýurduňyz şudur, bular olaryň paýlary bolar. Muny Hökmürowan Reb diýýär.

³⁰⁻³¹Şäheriň çykalgalary şular bolup, olar şäheriň ysraýyl tireleriniň atlaryna görä atlandyrylar. Dört müň baş ýüz tirsek uzynlykda demirgazyk tarapynyň üç derwezesi bolar: Ruben derwezesi, Ýahuda derwezesi, Lewi derwezesi. ³²Dört müň baş ýüz tirsek uzynlykda gündogar tarapynyň hem üç derwezesi bolar: Ýusup derwezesi, Benýamin derwezesi, Dan derwezesi. ³³Dört müň baş ýüz tirsek uzynlykda günorta tarapynyň üç derwezesi bolar: Şimgon derwezesi, Ysakar derwezesi, Zebulun derwezesi. ³⁴Dört müň baş ýüz tirsek uzynlykda günbatar tarapynyň üç derwezesi bolar: Gat derwezesi, Aşer derwezesi, Naftaly derwezesi. ³⁵Şäheriň tutuş töweregi on sekiz müň tirsek bolar. Şol günden başlap, şäheriň ady «Reb ol ýerdedir» bolar.

